

**ČLANOM SVETA
JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK**

Bled, dne: 12. 6. 2018
Št.: 0130-3/2018-1

VABILO

Vljudno vabljeni na
11. sejo sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park,
ki bo
v sredo, 20. 6. 2018, ob 14.00 uri,
v Informacijskem središču Triglavskega narodnega parka Dom Trenta, Na Logu v Trenti.

Predlagani dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda
2. Potrditev zapisnika 10. seje sveta z dne 11. 4. 2018
3. Poročilo o realizaciji sklepov
4. Predstavitev ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v Dolini Soče
5. Poročilo o izvedenem strokovnem svetu TNP dne 31. 5. 2018
6. Dvoletno poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017
7. Pravilnik o delovnih razmerjih
8. Pobude in vprašanja
9. Razno
10. Podpis vizije in sporazuma o sodelovanju Triglavskega narodnega parka in Naravnega parka Julijsko predgorje pri upravljanju Čezmejne ekoregije Julijske Alpe in uresničevanju ciljev Listine za trajnostni turizem v zavarovanih območjih (ob 17.00, svetu TNP se pridružijo še člani sveta Naravnega parka Julijsko predgorje)

Vljudno vabljeni!

B L 7

Bojan Dejak
Predsednik sveta TNP

2. točka dnevnega reda

Potrditve zapisnika 10. seje sveta Triglavskega narodnega parka z dne 11. 4. 2018

Predlagatelj: Bojan Dejak

Poročevalec: mag. Janez Rakar

Gradivo: zapisnik 10. seje sveta Triglavskega narodnega parka z dne 11. 4. 2018

Predlog sklepa:

2.1 Svet TNP potrjuje zapisnik 10. seje sveta Triglavskega narodnega parka z dne 11. 4. 2018.

Z A P I S N I K

10. seje sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki je bila dne 11. aprila 2018, ob 14.00 uri, v sejni sobi Javnega zavoda Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27 na Bledu.

Navzoči: Igor Arh, Andrej Arih, Bojan Dejak, Miro Eržen, dr. Ivan Kos, Marko Miklavič (do 16.15), Danijel Oblak, Saša Roškar, Duška Radovan, Jože Skumavec, Pavle Zalokar, Zora Završnik Črnologar.

Odsotni: Vojko Bernard, Božo Bradaškja, Sergej Bolčina, Bogdan Janša, dr. Tomaž Kralj, Gregor Meterc, Tomaž Preželj, Branko Žibera.

Ostali navzoči: mag. Janez Rakar, Tomaž Bregant, Tanja Dijak, Sašo Hrovat, Davorin Koren, Majda Odar, Igor Zakotnik, Darja Zupan in Tina Markun (vsi JZ TNP), Klemen Langus (Turizem Bohinj), Darinka Maraž Kikelj in Jože Sodja (oba Občina Bohinj).

Seja sveta je posneta, posnetek se hrani v arhivu JZ TNP. Seja je bila zaključena ob 17.00.

Predlagani dnevni red:

- 1. Ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda**
- 2. Potrditev zapisnika 9. seje sveta z dne 14. 2. 2018**
- 3. Poročilo o realizaciji sklepov**
- 4. Poročilo o izvedenem strokovnem svetu TNP dne 10.4. 2018**
- 5. Poročilo o delu in finančno poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2017**
- 6. Poročilo o izvajanju Sanacijskega programa JZ TNP za leto 2017**
- 7. Poročilo o izvajanju projektov usmerjanja obiska in umirjanja prometa v parku**
- 8. Pobude in vprašanja**
- 9. Razno**

1. točka dnevnega reda:

Ugotovitev sklepčnosti in sprejem dnevnega reda

Predsednik sveta je uvodoma preveril sklepčnost in interes za obravnavo pod točko Razno. Za razpravo pod točko Razno sta se prijavila Jože Skumavec (tematika obravnavana v okviru 5. točke) in Tomaž Bregant.

Člani sveta so soglasno (12 članov ZA) sprejeli naslednja sklepa:

- 1.1. Svet TNP je na 10. seji sveta dne 11. 4. 2018 sklepčen, prisotnih je 12 članov sveta.**
- 1.2. Svet TNP potrjuje predlagani dnevni red.**

2. točka dnevnega reda

Potrditev zapisnika 9. seje sveta z dne 14. 2. 2018

Razprava:

Danijel Oblak je opozoril na napačno navedbo imena Marka Miklaviča v zapisniku ter povedal, da se bosta z Markom Miklavičem vzdržala pri glasovanju ob potrditvi zapisnika.

Člani sveta so (10 članov ZA, 2 VZDRŽANA člana) sprejeli naslednji sklep:

2.1. Svet TNP potrjuje zapisnik 9. seje sveta TNP z dne 14. 2. 2018.

3. točka dnevnega reda

Poročilo o realizaciji sklepov

Direktor je podal poročilo o realizaciji sklepov, kar je vključeno v gradivo seje sveta.

Razprava:

Jože Skumavec je postavil vprašanje, kako je JZ TNP ukrepal za rešitev ceste in mostov v Radovni glede omejitev vožnje kamionov. Dodal je, da je seznanjen o ukrepih ZGS in Občine Gorje, ne pa o ukrepih JZ TNP, zato prosi za pojasnilo.

Ponovil je pobudo zadnje seje, da se predvidi nekaj zemljišč za lov v 3. varstvenem območju lovskim družinam in člane sveta obvestil, da bo podal pisno prošnjo za pridobitev mnenja občin, lovskih družin, članov sveta JZ TNP z občin tega območja ter župana Občine Tolmin.

Direktor je glede težav v Radovni odgovoril, da je bil pred kratkim na Ministrstvu za infrastrukturo sklican sestanek na temo režima v Vratih, na katerem naj bi odprli tudi razpravo glede Radovne, a do odprtja vprašanja ni prišlo, zato bo JZ TNP zaprosil za dodatni sestanek na to temo.

Člani sveta so (12 članov ZA) sprejeli naslednji sklep:

3.1 Svet TNP se seznani z realizacijo sklepov 9. seje sveta Triglavskega narodnega parka.

Na sejo sveta so bili vabljeni tudi zunanji poročevalci, zato je bil sprejet sklep (soglasno, 12 članov ZA):

3.2 Dnevni red se spremeni tako, da se po 4. točki obravnava 7. točka dnevnega reda.

4. točka dnevnega reda

Poročilo o izvedenem strokovnem svetu TNP dne 10. 4. 2018

Direktor je člane sveta informiral, da se je strokovni svet sestal 10. 4. 2018 za obravnavo Poročila o delu in finančnega poročila za leto 2017 ter da je strokovni svet Poročilo potrdil.

Razprava:

Miro Eržen je izpostavil, da je opazil, da je strokovni svet običajno sklican dan pred sejo sveta in da obravnava gradiva, ki jih sicer obravnava svet, ne daje pa izhodišč in strokovnih usmeritev, kar bi pričakoval od strokovnega sveta.

Direktor je odgovoril, da sta bili zadnji dve seji res sklicani pred svetom in da bo naslednja seja strokovnega sveta sklicana v maju ter da bo vsebinska.

Člani sveta so (12 članov ZA) sprejeli naslednji sklep:

4.1 Svet TNP se seznani s vsebinami, obravnavanimi na strokovnem svetu TNP.

5. točka dnevnega reda

Poročilo o izvajanju projektov usmerjanja prometa

Predsednik sveta je opomnil na sprejeti sklep članov sveta na 8. seji sveta, da JZ TNP vsake tri mesece pripravi poročilo glede aktivnosti usmerjanja obiska in o tem poroča na sejah sveta.

Točko je uvodoma predstavila Majda Odar, izpostavila je poglobljeno in dolgoročno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi. V nadaljevanju so ukrepe trajnostne mobilnosti predstavili predstavniki Turizma Bohinj in Občine Bohinj.

Problematiko prometa v Bohinju je predstavil Klemen Langus (Turizem Bohinj) in sicer ukrepe, ki služijo tako turizmu kot prebivalcem Bohinja. Darinka Maraž (Občina Bohinj) je predstavila stanje parkirišč ter namen, da se parkirišča odmaknejo od bližine jezera in konkretne aktivnosti v letu 2018. Predstavila je novosti za pešce, kolesarje ter novosti na področju javnega potniškega prometa in motornega prometa. Klemen Langus je predstavil še kartico za goste in prednosti na področju trajnostne mobilnosti za goste Bohinja. Zahvalil se je JZ TNP, da je bil s pomočjo JZ TNP pripravljen dokument za območje Julijskih Alp, kjer ima trajnostna mobilnost pomembno vlogo. Podžupan Občine Bohinj Jože Sodja je dodal, da je finančna vrednost projektov, ki so nujni za ureditev stanja, več kot 1 milijon evrov, za kar bi bila nujna pomoč države. Omenil je še, da je za območje Pokljuke v pripravi ločen načrt in predlagal, da bi pri ureditvi prometa na Pokljuki morale sodelovati vse občine, ki si delijo to območje, in v sodelovanju z JZ TNP pripraviti načrt upravljanja za umirjanje prometa.

V razpravi so sodelovali: Miro Eržen, Pavle Zalokar, Marko Miklavič, Jože Skumavec, Zora Završnik Črnologar, Majda Odar.

Izpostavljeno je bilo naslednje:

- priprava načrtov za usmerjanje obiskovalcev in uporabo javnega prometa je zelo pozitivna, pri tem bi JZ TNP moral imeti ključno povezovalno vlogo za usklajevanje dela med manjšimi delovnimi skupinami,
- PZS bo pomagala pri ozaveščanju planincev glede uporabe javnega prometa,
- sistem kartice bi omogočal, da se gostje gibljejo po območju TNP z uporabo javnega prometa in da krožijo po Julijskih Alpah.

V razpravi je bila posebej izpostavljena pobuda, da bi JZ TNP moral prevzeti iniciativo glede usmerjanja obiska na Pokljuki, seveda v sodelovanju z občinami in drugimi deležniki. Direktor JZ TNP je glede Pokljuke predlagal, da je treba najprej definirati, katere naloge se

bodo izvajale oz. kako bodo naloge razporejene. Predlagal je še, da JZ TNP zaprosi MOP, da se zbere celotna dokumentacija za Pokljuko.

V nadaljevanju je bilo v razpravi izpostavljeno še naslednje:

- predstavljene ideje za umirjanje prometa so dobre, a vprašanje je, kdo nosi stroške, saj se je npr. v Občini Kobarid izkazalo, da obiskovalci nimajo zanimanja za uporabo javnega prevoza,
- vprašanje, ali je urejeno lastništvo, zadeve morajo biti usklajene tudi z gospodarstvom in kmetijstvom,
- težava prometa v Bohinju se prične že na Bledu, napačno je bilo razumljeno sporočilo, da domači gostje niso dobrodošli, južna obvoznica bo rešila Bled, vprašanje pa je, kaj bo z Bohinjem,
- vprašanje glede realizacije kolesarske steze z Bleda v Bohinj, in v kateri fazi je projekt ter kdo ga vodi – Klemen Langus je odgovoril, da projekt vodi RS, Občina Bohinj je zbrala soglasja za svoje območje, Občina Bled pa zbira soglasja za svoje območje, projekt je še v fazi idejne zasnove,
- pri javnih prevozi v Bohinju se upošteva potreba planincev, zato bodo jutranji prevozi ob 6.00, za redne linije ni predvidenih sprememb,
- informacijska infrastruktura na ravni države ni usklajena, treba je optimizirati stanje, deležniki znotraj TNP podpirajo enotno podobo informacijske infrastrukture,
- večji poudarek bi moral biti na vizualni usklajenosti območja.

Člani sveta so soglasno (12 članov ZA) sprejeli naslednji sklep:

5.1 Svet TNP se seznani s poročilom o izvajanju projektov usmerjanja obiska in umirjanja prometa v parku.

6. točka dnevnega reda

Poročilo o delu in finančno poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2017

Direktor je uvodoma povedal, da je poročilo pripravljeno skladno s predpisano metodologijo in priporočili notranje revizije ter da je Poročilo potrdilo Ministrstvo za okolje in prostor. Posamezna upravljavska področja s poudarki v letu 2017 so predstavili sodelavci JZ TNP in sicer področje A: Andrej Arih in Sašo Hrovat, področje B: mag. Igor Zakotnik, področje C: Davorin Koren, področje D: Majda Odar in področje E: Darja Zupan.

Marko Miklavč je zapustil sejo (ob 16.15).

V nadaljevanju je direktor predstavil kadrovsko poročilo ter finančno poročilo s strukturo prihodkov in odhodkov.

V razpravi so sodelovali: Danijel Oblak, Pavle Zalokar, Andrej Arih, Bojan Dejak, Saša Roškar, Miro Eržen, Jože Skumavec.

V razpravi je bilo izpostavljeno naslednje:

- pohvala za pripravljeno gradivo in za predstavitev,
- dobro je, da poročilo vsebuje oceno o doseganju ciljev,
- vprašanje, zakaj je JZ TNP od 170 prejetih vlog predkupno pravico uveljavljal le 3-krat - Andrej Arih je odgovoril, da gre pri večini zemljišč za stavbna in kmetijska zemljišča, ki ne ustrezajo merilom za nakup iz načrta upravljanja, omejitev je tudi glede finančnih zmožnosti,
- premalo sredstev, ki jih proračun namenja za investicije oz. za vzdrževanje objektov v lasti in upravljanju JZ TNP,
- predstavitev poročila daje vtis, da je dovolj sredstev za delovanje JZ TNP in da je vse v redu – direktor je odgovoril, da je poročilo pripravljeno glede na program dela za leto 2017, ki pa je pripravljen glede na finančna izhodišča MOP,
- predsednik je pohvalil poročilo in dodal, da tudi na MOP sledijo iniciativam JZ TNP,
- pri upravljavskem področju B je prikazano, kaj ni bilo izvedeno, v naslednjih letih bi bilo treba doseči vsaj cilje upravljalškega načrta,
- pohvala JZ TNP glede vloge pri pripravi stavbne tipologije, stroške nosita JZ TNP in Občina Bohinj, pripravljen bo zelo kvaliteten dokument, pri katerem ima prav JZ TNP pomembno vlogo,
- presežek prihodkov je posledica restriktivnih varčevalnih ukrepov, ni pa to indikator, da je denarja dovolj,
- v planinske kočje je vloženih ogromno ur prostovoljnega dela, saj je vzdrževanje drago, kar ugotavlja tudi JZ TNP za svoje objekte, denarja za obnovo ni, veliko pa je zahtev pri obnovi in turističnega oglaševanja,
- za odkupe zemljišč je JZ TNP prepozen, saj je bilo veliko zemljišč naprodaj v osrednjem območju, finančnih sredstev pa ni bilo, pregledati in preučiti bi morali vse ponudbe.

Člani sveta so (11 članov ZA) sprejeli naslednji sklep:

6.1 Svet TNP potrjuje Poročilo o delu in finančno poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2017.

6.2 Presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen v letu 2017, ki z upoštevanjem davka od dohodka znaša 138.435 EUR, se prednostno nameni za dokončno pokritje izgub iz preteklih let. Preostanek presežka 38.449 EUR se nameni za vzdrževanje nepremičnin in osnovnih sredstev v lasti in upravljanju JZ TNP, kot je določeno v poglavju 1.4 finančnega poročila za leto 2017.

7. točka dnevnega reda

Poročilo o izvajanju Sanacijskega programa JZ TNP

Poročilo je predstavila Tanja Dijak. Med drugim je predstavila pregled pokrivanja izgube po letih in stanje v letu 2017 ter predlog, da se sanacijski program zaključi.

Predsednik sveta je dodal, da je nerealizirana naloga prodaja nepremičnin, a to ni razlog, da sanacijskega programa ne bi mogli zaključiti. Razlog neprodaje je dejstvo, da je kupnina od

prodaje premoženja, skladno z 80. členom Zakona o javnih financah, prihodek države in se ne more nameniti za pokrivanje preteklih izgub JZ TNP.

Razprave k tej točki ni bilo.

Člani sveta so soglasno (11 članov ZA) sprejeli naslednja sklepa:

7.1 Svet TNP potrjuje Poročilo o izvajanju sanacijskega programa.

7.2 Svet TNP predlaga ustanovitelju predčasni zaključek izvajanja sanacijskega programa.

8. točka dnevnega reda

Pobude in vprašanja

Pred sejo sveta JZ TNP ni prejel nobenih pobud ali vprašanj.

Tomaž Bregant kot sindikalni zaupnik sindikalne skupine Glosa v JZ TNP je v imenu zaposlenih na seji pozval, da se pri komunikaciji vzdržuje kulturni dialog, saj so bili zaposleni večkrat kritično obravnavani. Z dveh lokalnih skupnosti v TNP so prihajali očitki na delo zaposlenih, ki so bili celo žaljivi.

Predsednik je povedal, da je opozorilo na mestu in da je naloga tudi svetnikov, da na sestankih na svetu in v svojih krogih ustvarjajo pozitivno klimo za usklajeno delovanje vseh deležnikov v parku. Dodal je, da vendarle vidi napredek pri medsebojnem sodelovanju in upa, da bo tovrstno ravnanje v komunikaciji postalo stalna praksa.

9. Točka dnevnega reda

Razno

Razprave pri tej točki ni bilo.

Naslednja seja sveta je predvidena v Domu Trenta, obravnavano bo poročilo o izvajanju Načrta upravljanja. Predsednik je pozval, da se predstavi tudi podobna predstavitev glede usmerjanja obiskovalcev na primorski strani TNP.

Zapisala:

Tina Markun

Predsednik sveta TNP:
Bojan Dejak

Na Bledu, 11. 4. 2018

3. točka dnevnega reda

Poročilo o realizaciji sklepov

Predlagatelj: Bojan Dejak

Poročevalca: mag. Janez Rakar in Bojan Dejak

Predlog sklepa:

3.1 Svet TNP se seznani z realizacijo sklepov 10. seje sveta Triglavskega narodnega parka.

4. točka dnevnega reda

Predstavitev ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v Dolini Soče

Predlagatelj: Bojan Dejak

Zunanji poročevalec: Janko Humar, direktor Turizma Dolina Soče

5. točka dnevnega reda

Poročilo o izvedenem strokovnem svetu TNP dne 31.5.2018

Predlagatelj: mag. Janez Rakar

Poročevalec: mag. Janez Rakar

Gradivo: Zapisnik 7. seje strokovnega sveta TNP z dne 31. 5. 2018

Predlog sklepa:

5.1 Svet TNP se seznaja z vsebinami, obravnavanimi na 7. seji strokovnega sveta TNP z dne 31. 5. 2018.

ZAPISNIK

7. seje strokovnega sveta javnega zavoda Triglavski narodni park, ki je bila dne 31. maja 2018 ob 13:00 uri v stavbi javnega zavoda Triglavski narodni park na Bledu, Ljubljanska cesta 27.

Navzoči člani strokovnega sveta: Andrej Arih, dr. Matej Gabrovec, Marko Pretner, mag. Janez Rakar, prof. dr. Mihael Jožef Toman, mag. Igor Zakotnik

Odsotni: Andrej Bibič, dr. Zvezda Koželj, Metod Rogelj

Sejo strokovnega sveta je vodil direktor JZ TNP mag. Janez Rakar.

Seja strokovnega sveta je bila zaključena ob 15:15.

Predlagani dnevni red:

- 1. Pregled zapisnika 6. seje strokovnega sveta z dne 10. aprila 2018**
- 2. Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017**
- 3. Razno**

1. točka

Pregled zapisnika 6. seje strokovnega sveta z dne 10. aprila 2018

Na predlagani zapisnik ni bilo pripomb.

SKLEP:

1.1 Strokovni svet TNP potrjuje zapisnik 6. seje strokovnega sveta z dne 10. aprila 2018.

2. točka

Poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017

Direktor je uvodoma predstavil poročilo, ki je bilo predhodno dopolnjeno in vsebinsko usklajeno z Ministrstvom za okolje in prostor (MOP) – Sektorjem za ohranjanje narave.

Poročilo je strukturirano na enak način kakor načrt upravljanja (v nadaljevanju NU TNP), tako da sta zagotovljeni sledljivost in preglednost izvajanja. Vsebinsko so realizirane aktivnosti v poročilu predstavljene z operativnimi cilji in nalogami. Podani so skupna ocena in kazalniki doseganja operativnih ciljev, v nadaljevanju pa podrobnejše izvajanje aktivnosti po posameznih nalogah.

Ocena izvajanja NU TNP po upravljavskih področjih:

A Ohranjanje narave in naravnih virov:

- sistematično spremljanje stanja izbranih sestavin biotske raznovrstnosti in evidentiranje zaznanih pritiskov človekove dejavnosti nanje,

- zbiranje prostorskih podatkov, ki je prednostno potekalo za Natura 2000 kvalifikacijske vrste in habitatne tipe posebnih varstvenih območij v upravljanju JZ TNP,
- spremljanje stanja naravnih vrednot v narodnem parku,
- na območju LPN Triglav je bilo zagotovljeno sistematično spremljanje stanja izbranih vrst divjadi,
- zbiranje podatkov o drugih varstveno pomembnih vrstah in njihovo vključevanje v evidenco,
- vzpostavitev pogojev za aktivnosti uravnavanja pritiska zaradi obiskovanja narodnega parka,
- priprava izhodišč za pripravo akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku in ravnanja s tujerodnim vrstami,
- obravnava problematike nabiralništva,
- vključevanje varstvenih ciljev zavarovanega območja v gospodarjenje z gozdovi na načrtovalski in operativni ravni,
- izdelava strokovnih podlag za namene ohranjanja krajinske pestrosti,
- na področju ohranjanja dobrega stanja voda so bile aktivnosti usmerjene na pridobivanje oziroma izmenjavo izkušenj ter na spremljanje stanja nekaterih visokogorskih jezer v narodnem parku. Zbrani so podatki iz nekaterih obstoječih evidenc onesnaževalcev voda v narodnem parku,
- na podlagi javnega pooblastila so bili vodeni postopki za izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku – s prvimi odkupi zemljišč je bilo povečano lastništvo države v zavarovanem območju,
- Naravovarstveno nadzorna služba je zagotavljala neposredni nadzor v naravi in izvajanje določb predpisov s področja ohranjanja narave,
- izvajanje nalog na področju upravljanja LPN Triglav in sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč na območju narodnega parka.

B Varstvo kulturne dediščine:

- spremljanje stanja nepremične kulturne dediščine,
- sodelovanje pri pripravi kulturnovarstvenih smernic (izdelava strokovnih podlag),
- upoštevanje poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti pri pripravi mnenj k posegom v prostor,
- analiza posameznih planin,
- strokovna pomoč in svetovanje na področju načrtovanja ustrezne rabe prostora in graditve objektov v narodnem parku,
- priprava strokovnih podlage za stavbno tipologijo (območje Občine Bohinj),
- na področju premične in nesnovne kulturne dediščine so potekala redna vzdrževalna dela razstavnih eksponatov na informacijskih mestih TNP,
- z namenom promocije in ozaveščanja javnosti so bila izvedena strokovna predavanja, izobraževalne delavnice in druge aktivnosti, namenjene različnim ciljnim skupinam.

C Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj:

- prednostno izvajanje aktivnosti s področja koordinacije oblikovanja skupnih projektnih idej z namenom črpanja evropskih sredstev ter izvajanja ukrepov lokalnega razvoja, ki ga vodi Skupnost (CLLD),
- sodelovanje s skupnostjo Julijske Alpe in parkovnimi občinami (oblikovanje projektnih idej z vsebinami trajnostnega turizma in usmerjanja ter ozaveščanja obiskovalcev narodnega parka),
- izvajanje komunikacijskih aktivnosti (npr. delovanje informacijskih mest JZ TNP, srečanje čezmejnih območij EUROPARC, izobraževanje informatorjev in zainteresiranih deležnikov informacijskih mest TNP, strokovne delavnice, predavanj ...),
- priprava in sprejem *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*,
- upravljanje Biosfernega (MAB) območja Julijske Alpe,

- vzpostavitev in promocija znaka kakovosti TNP,
- izvajanje aktivnosti na področju urejanja prostora in graditve objektov,
- sodelovanje pri načrtovanju in usklajevanju rešitev na področju prometne infrastrukture v narodnem parku in umirjanja prometa (trajnostna mobilnost),
- sodelovanje pri pripravi novih razvojnih projektov,
- svetovalno delo posameznikom in agrarnim/pašnim skupnostim s področja kmetijstva in predelave osnovnih kmetijskih surovin.

D Obiskovanje in doživljanje:

- informiranje in izvajanje programov za različne ciljne skupine,
- upravljanje informacijskih mest in okrepljeno sodelovanje z LTO (doseganje ciljev na področju razvoja trajnostnega turizma),
- priprava *Načrta parkovne infrastrukture* in *Pregleda stanja parkovne infrastrukture* in predloga posodobitve državnega pravilnika o označevanju naravnih vrednot; izvedba nujnih vzdrževalnih del na področju parkovne infrastrukture (tematske poti in informacijske table); priprava potrebne dokumentacije in pridobitev potrebnih soglasij za nadaljnjo obnovo parkovne infrastrukture,
- parkovna vodenja in nadgradnja vodniških programov na območju narodnega parka,
- vsebinska koordinacija in izvedba tečaja za turistične vodnike na območju Julijskih Alp.

E Upravno administrativne naloge:

- vzpostavitev nove spletne stran www.tnp.si in posodobitev elektronskega obveščanja (*newsletter*) z namenom preglednejšega, dostopnejšega in sodobnejšega dostopa do informacij o aktivnostih TNP,
- izvedba izobraževalnih programov JZ TNP,
- izvajanje upravnih nalog (priprava strokovnih podlag, mnenj in soglasij upravljavca, odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami),
- sodelovanje v postopkih sprememb ZTNP-1 in drugih predpisov ter denacionalizacije,
- izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih parkovnih mrežah, programov in priznanj; sodelovanje pri izvajanju različnih aktivnosti organizacij ALPARC, EUROPARC; sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko predgorje (Ekoregija Julijske Alpe),
- priprava *Programa upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v lasti in upravljanju JZ TNP*,
- izvedba najbolj nujnih vzdrževalnih del na premičninah in nepremičninah v upravljanju JZ TNP.
- posodobitev voznega parka (15 električnih avtomobilov),
- izvedba in zaključek sanacijskega programa,
- priprava in izvedba popravljalnih ukrepov v skladu z revizijskim poročilom.

Projekti

Projektno delo v poročevalskem obdobju je pomembno prispevalo k doseganju temeljnih ciljev zavarovanega območja, hkrati pa se vzpostavlja mreža uspešnega sodelovanja z mednarodnimi partnerji. V preteklih dveh letih je JZ TNP sodeloval pri izvajanju 7 projektov, v postopku potrjevanja pa je izjemno zahteven kohezijski projekt »*Vrh Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku*«).

Izvajanje finančnega poročila

Za namene izvajanja NU TNP so bila sredstva večinsko zagotovljena iz državnega proračuna, v manjšem delu pa iz mednarodnih projektov, lastnih prihodkov in drugih javnih virov. Za izvajanje NU TNP zagotavljajo sredstva tudi ostali sektorji v okviru svojih letnih programov dela in finančnih načrtov.

Ocena uspešnosti

Doseganje zastavljenih upravljavskih ciljev v prvem poročevalskem obdobju se ocenjuje kot uspešno. Na podlagi kazalnikov je bilo cca. 65 % načrtovanih aktivnosti uspešno izvedenih. Delež delne realizacije aktivnosti je ovrednoten s 25 % načrtovanih aktivnosti. V 10 % aktivnosti realizacija ni bila dosežena.

Glavni razlogi za nedoseganje posameznih zastavljenih ciljev so izvedba drugih aktivnosti, ki niso bile predvidene z NU TNP, spremenjene prioritete in povečan obseg nekaterih aktivnosti v primerjavi z načrtovanim, obsežnejše pripravljalne projektne aktivnosti, še posebej usklajevanje in potrditev projekta »*VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku*«, daljša bolniška odsotnost. Nosilci ali sodelujoči pri posameznih aktivnostih (predvsem na upravljavskem področju C) so drugi sektorji, zato je izvedba aktivnosti vezana na njihove letne programe, kadrovske zmožnosti in finančne načrte, sama realizacija pa posledično odstopa od načrtovanih kazalnikov.

Razprava

Pred začetkom razprave je bilo predstavljeno pisno mnenje, ki ga je pred sejo posredoval Metod Rogelj (ZRSVN). V njem je podal stališče in predloge k posameznim upravljavskim nalogam:

- poročilo sledi nalogam NU TNP in je napisano zelo natančno. Ob obremenjenosti strokovne službe bi morda razmislili oz. se dogovorili z MOP, da bi bilo poročilo krajše in s poudarki na izbranih vsebinah ali pa bi se poročilo pripravilo za daljše časovno obdobje.
- poglavje A2 (Ohranjanje naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij) je napisano korektno, znotraj poročevalskega obdobja pa se čuti upad aktivnosti v l. 2017. Predlagam, da se tudi tu opozori na problem odsotnosti strokovnih sodelavcev,
- poglavje A4 (Ohranjanje in sonaravno gospodarjenje z gozdovi): JZ TNP je dobro sodeloval z ZRSVN in ZGS pri načrtovanju gozdarskih dejavnosti (priprava GGN), se pa kaže potreba po poglobitvi sodelovanja zaradi trenutne situacije v gozdovih, kar pa je zaradi pomanjkanja gozdarja v strokovni službi JZ TNP težko izvedljivo,
- v poglavju A5 (Ohranjanje dobrega stanja voda) se lahko vključi sodelovanje z ZZRS in ZRSVN pri pripravi ribiškogojitvenih načrtov. Nekatere vključene usmeritve dolgoročno močno prispevajo k izboljšanju stanja (ribolovnih) voda,
- projekt »*VrH Julijcev*« se omenja zelo pogosto, s tem se poudarja tudi njegov velik pomen pri izvajanju nalog upravljanj. Predlagam, da se opozori na težave pri pripravi projekta,
- v razvojnih poglavjih (morda v uvodnem ali splošnem delu teksta) bi bilo koristno omeniti, da je delež površine območja Natura 2000 (morda tudi delež površine zavarovanih območij) eden od kriterijev za financiranje občin s strani države.

V razpravi so bile izpostavljene pripombe, predvsem pa pobude in predlogi, ki naj se upoštevajo pri nadaljnjem izvajanju NU TNP in s tem doseganju ciljev narodnega parka:

- potrebno ovrednotenje (kvantificiranje) pritiskov na podlagi izvajanja monitoringov,
- trajnostna mobilnost – izboljšanje razmer v prometu za lokalno prebivalstvo in obiskovalce (nujna sta večja participacija in prispevek države – MzI in DRSI, še posebej z vidika krepitve »javnega prometa«, npr. z linijami javnega potniškega prometa povečati dostopnost in frekvenco prevozov),
- projektno delo in z njim povezano financiranje (vsebinska naravnost projektov v smeri varstvenih in razvojnih ciljev narodnega parka; izkoristiti možnosti projektnih zaposlitev; za zagotavljanje lastnega deleža in zalaganje sredstev zaradi časovnega zamika med zahtevkom in izvedbo izplačila bi bilo smiselno oblikovanje finančnega sklada),
- oblikovanje jasne strategije upravljanja parkovnih koč (namen, ciljno usmerjeni programi vodenja in izobraževanja ...),
- nujnost večjega proračuna (tudi z višjim deležem lastnih virov iz »dopustnih« dejavnosti),
- opozorilo glede kadrovske podhranjenosti (tudi nadomeščanje daljših bolniških odsotnosti),

- večja vključenost ministrstev v varstvo in razvoj zavarovanega območja (glede na namensko rabo predvsem področja kmetijstva, gozdarstva in vodarstva) ter njihovo usklajeno delovanje (še posebej pri nadzoru),
- sodelovanje s parkovnimi lokalnimi skupnostmi (izpostaviti in poudariti vlogo parkovnih lokalnih skupnosti pri uresničevanju nalog iz NU TNP in doseganju ciljev na področju trajnostnega razvoja).

Sklepa:

2.1 Strokovni svet se je seznanil in potrdil poročilo o izvajanju Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017.

2.2. Pri nadaljnjem izvajanju načrta upravljanja naj se upoštevajo predlogi in opozorila iz današnje razprave.

3. točka

Razno

Direktor JZ TNP je pojasnil, da je bila za to sejo predvidena obravnavava dveh vsebinskih točk (obravnavava aktivnosti na področju upravljanja obiskovanja in projektno delo). Zaradi odsotnosti treh od petih »zunanjih« članov strokovnega sveta bosta točki predstavljeni na naslednji seji strokovnega sveta.

Drugih pobud ali predlogov za obravnavo ni bilo.

Zapisal:

Igor Zakotnik

Mag. Janez Rakar
Direktor
Triglavskega narodnega parka

6. točka dnevnega reda

Dvoletno poročilo o izvajanju načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017

Predlagatelj: mag. Janez Rakar

Poročevalci: mag. Janez Rakar in strokovni sodelavci JZ TNP

Gradivo: Dvoletno poročilo o izvajanju načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017

Predlog sklepa:

6.1 Svet TNP potrjuje Dvoletno poročilo o izvajanju načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 za leti 2016 in 2017.

POROČILO

O IZVAJANJU NAČRTA UPRAVLJANJA

TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA 2016-2025

ZA LETI 2016 IN 2017

Bled, maj 2018

UVOD

Prvo poročilo obsega oceno izvajanja Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 (Uradni list RS, št. 34/16 – v nadaljevanju NU TNP) za koledarski leti 2016 in 2017. Poročilo z oceno o izvajanju NU TNP za leti 2016 in 2017 je pripravljeno na podlagi poročil upravljavca zavarovanega območja, tj. Javnega zavoda Triglavski narodni park (v nadaljevanju JZ TNP) o delu za leti 2016 in 2017 ter poročil sektorjev in agencij, direktij, zavodov v njihovi sestavi, v pristojnost katerih spada izvajanje posameznih vsebin.

Struktura poročila je urejena tako, da vsebinsko sledi poglavjem NU TNP, skladno z opredeljenimi upravljaljskih področjih:

- A Ohranjanje narave
- B Ohranjanja kulturne dediščine
- C Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja
- D Obiskovanje in doživljanje narodnega parka
- E Upravno-administrativne naloge

Vsebinsko so realizirane aktivnosti v poročilu predstavljene z operativnimi cilji in nalogami. Podani so skupna ocena in kazalniki doseganja operativnih ciljev, v nadaljevanju pa podrobnejše izvajanje aktivnosti po posameznih nalogah, tako da je zagotovljena preglednost in celovitost spremljanja izvajanja NU TNP v preteklih dveh letih. Kazalniki so prikazani glede na izhodiščno stanje (leto 2015) oziroma glede na doseženo stopnjo (delež, število ...) z NU TNP opredeljenih ciljnih vrednosti. Pri operativnih ciljih, ki v NU TNP niso imeli določenih kazalnikov, so smiselno povzeti kazalniki iz letnih programov dela.

V okviru poročila izvedenih aktivnosti so po upravljaljskih področjih smiselno vključeni tudi posamezni vsebinski sklopi (poglavja *19 Usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine*, *20 Usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij* in *21 Izhodišča za usmerjanje obiska v narodnem parku*), ki so sicer skladno z določbami četrtega odstavka 50. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku ZTNP-1 (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14-ZON-C in 60/17 – v nadaljevanju ZTNP-1) v NU TNP obravnavani v samostojnih podpoglavjih.

V NU TNP so opredeljeni varstveni režimi (NU TNP – poglavje V), torej *Podrobna opredelitev varstvenih režimov* (NU TNP – podpoglavje 15), *Izjeme glede na prepovedi iz ZTNP-1* (NU TNP – podpoglavje 15 in *Merila za odločitev o skladnosti nameravanega ravnanja, posega ali dejavnosti z določbami ZTNP-1 v postopku izdaje soglasij javnega zavoda* (NU TNP – podpoglavje 17) ter *Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti* (NU TNP – poglavje V), ki se upoštevajo pri izvajanju rednih nalog javne službe, še posebej v postopkih priprave prostorskih aktov, načrtov rabe naravnih dobrin (npr. gozdnogospodarski načrti, ribiškogojitveni načrti, načrti upravljanja povodij) in razvojnih dokumentov, pri izdaji mnenj v postopkih izdaje strokovnih mnenj za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij, pri izdaji soglasij na podlagi 31. člena ZTNP-1 in pri pripravi odgovorov v postopkih uveljavljanja predkupne pravice države pri prometu z nepremičninami v narodnem parku.

Ocena izvajanja upravljaljskih aktivnosti v poročevalskem obdobju

V začetnem dveletnem obdobju izvajanja NU TNP se je na področju ohranjanja narave nadaljevalo in nadgrajevalo sistematično spremljanje stanja izbranih sestavin biotske raznovrstnosti in evidentiranje zaznanih pritiskov človekove dejavnosti nanje – prednostno za Natura 2000 kvalifikacijske vrste in habitatne tipe posebnih varstvenih območij. V načrtovanem obsegu se je nadaljevalo spremljanje stanja naravnih vrednot v narodnem parku. Na območju LPN Triglav je bilo zagotovljeno vsakoletno sistematično spremljanje stanja izbranih vrst divjadi. Oblikovani so bili izhodišča in projektni nalogi za pripravo akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku in za ravnanja s tujerodnim vrstami. Okrepljeno je bilo poznavanje problematike nabiralništva v zavarovanem območju, na področju sonaravnega gospodarjenja z gozdovi pa so se cilji zavarovanega območja uspešno vključevali v postopke obnove gozdnogospodarskih načrtov in posege na operativni ravni.

Nadaljevala se je izdelava strokovnih podlag za namene ohranjanja krajinske pestrosti, na področju ohranjanja dobrega stanja voda pa so bile aktivnosti usmerjene na pridobivanje oziroma izmenjavo izkušenj ter na spremljanje stanja nekaterih visokogorskih jezer v narodnem parku. Izvajalo se je spremljanje delovanja MKČN pri planinskih kočah in usklajevalo rešitve za zmanjšanje obremenjevanja okolja. Zbrani so podatki nekaterih obstoječih evidenc onesnaževalcev voda. Izvedeni so bili prvi odkupi zemljišč (povečan obseg zemljišč v lasti države). Naravovarstveno nadzorna služba je zagotavljala neposredni nadzor v naravi in izvajanje določb predpisov s področja ohranjanja narave ter koordinirala aktivnosti z ostalimi pristojnimi službami. Opravljeno je bilo tudi dodatno strokovno usposabljanje nadzornikov. Opravljene so bile vse predpisane naloge na področju upravljanja LPN Triglav, nadgrajeno je bilo sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč na območju narodnega parka.

Prednostne aktivnosti na področju varstva kulturne dediščine so se izvajale v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Obsegale so spremljanje stanja kulturne dediščine, pripravo kulturnovarstvenih smernic za prostorske akte parkovnih občin, vključevanje poselitvenih in stavbarskih tipoloških značilnosti pri pripravi mnenj k posegom v prostor, analizo posameznih planin ter strokovno pomoč in svetovanje na področju načrtovanja ustrezne rabe prostora in graditve objektov v narodnem parku. V pripravi so strokovne podlage za stavbno tipologijo na območju Občine Bohinj. Na področju premične in nesnovne kulturne dediščine so bili opravljeni redni vzdrževalni posegi na razstavnih eksponatih na informacijskih mestih TNP. Izvedena so bila strokovna predavanja, izobraževalne delavnice in druge aktivnosti, namenjene promociji in ozaveščanju različnim ciljnim skupin javnosti o pomenu kulturne dediščine.

Na področju vzdržnega razvoja so se prednostno izvajale aktivnosti s področja koordinacije oblikovanja skupnih projektnih idej z namenom črpanja evropskih sredstev ter izvajanja ukrepov lokalnega razvoja, ki ga vodi Skupnost (CLLD). V sodelovanju s skupnostjo Julijske Alpe in parkovnimi občinami so bile oblikovane projektne ideje z vsebinami trajnostnega turizma in usmerjanja ter ozaveščanja obiskovalcev narodnega parka. V sodelovanju z deležniki so bile okrepljene dejavnosti upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe. Opravljena je bila raziskava *Turistični obisk Biosfernega območja Julijske Alpe*, pripravljen *Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*. Izvedene so bile promocijske aktivnosti znaka kakovosti TNP. Velika pozornost je bila namenjena izvajanju aktivnosti na področju urejanja prostora in graditve objektov, na področju prometne infrastrukture in umirjanja prometa ter svetovalnemu delu s področja kmetijstva in predelave.

Na področju obiskovanja je upravljavec v sodelovanju z deležniki s področja turizma izvajal aktivnosti informiranja, ozaveščanja in usmerjanja vedno večjega števila obiskovalcev v narodnem parku. Izvedeni so bili programi za različne ciljne skupine v informacijskih mestih TNP in na terenu, v sodelovanju z drugimi organizacijami se je okrepila mreža informacijskih mest. Pripravljeni so bili *Načrt parkovne infrastrukture*, *Pregled stanja parkovne infrastrukture* in predlog posodobitve pravilnika o označevanju naravnih vrednot. Na parkovni infrastrukturi (parkovne poti, informacijske oznake) so bila izvedena nujna vzdrževalna dela. Izvedena so bila tematska vodenja, nadgrajeni so bili vodniški programi na območju TNP, realiziran je bil tudi tečaj za turistične vodnike na območju Julijskih Alp. Izdelane so bile projektne naloge za pripravo akcijskih načrtov za usmerjanje obiskovanja in za upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti.

Na področju izvajanja upravno administrativnih nalog je bila z namenom preglednejšega dostopa do informacij JZ TNP in tehnološke prilagoditve vzpostavljena nova spletna stran www.tnp.si, posodobljeno je bilo tudi elektronsko obveščanje o aktivnostih TNP (*newsletter*). V informacijskih mestih in na terenu so potekali izobraževalni programi, odmevne so bile tudi ozaveščevalne akcije. Bistveno presežen je obseg postopkov, ki so se vodili na podlagi javnih pooblastil – izdaja mnenj (prostorski načrti in načrti rabe naravnih virov, posegi v prostor, posegi v naravo), soglasij upravljavca (določila 31. člena ZTNP-1) in odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami. Mednarodno povezovanje (EUROPARC, ALPARC, Alpska konvencija, Ekoregija Julijske Alpe, tuji narodni parki) je pomembno prispevalo k izmenjavi znanj, upravljaljskih praks in

večji prepoznavnosti narodnega parka. Izpolnjene so bile obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih parkovnih mrežah ter programov in priznanj.

JZ TNP je učinkovito izpeljal sanacijski program, prav tako pa je pripravil popravljalne ukrepe, skladno z revizijskim poročilom. V okviru revizijskega poročila in glede na usklajenost internih aktov z veljavno zakonodajo je zavod pristopil k posodobitvi oz. pripravi novih internih aktov. Pripravljen je bil *Program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v lasti in upravljanju JZ TNP*. Na premičninah in nepremičninah so bila opravljena najbolj nujna vzdrževalna dela. JZ TNP je s 15 novimi električnimi avti posodobil vozni park.

K izvajanju upravljavskih nalog in aktivnosti so poleg upravljavca narodnega parka pomemben delež prispevali tudi drugi vladni resorji (z agencijami, direkcijami, zavodi) in parkovne lokalne skupnosti.

Projekti

Projektno delo v poročevalskem obdobju je pomembno prispevalo k doseganju temeljnih ciljev zavarovanega območja, hkrati pa je s kontinuiteto projektnih aktivnosti vzpostavljena mreža uspešnega sodelovanja z mednarodnimi partnerji. Z vidika vsebinske ustreznosti projektnega sodelovanja je bilo osnovno vodilo prispevati k temeljnim ciljem zavarovanega območja in izvajanju prednostnih nalog, opredeljenih z NU TNP. Na področju varstva sta bili to predvsem ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine, med razvojnimi vsebinami pa tiste, ki prispevajo k ohranjanju tradicionalne rabe prostora in naravnih virov. Pri presojanju vključevanja se poleg vsebinske ustreznosti preverjajo tudi finančne zmožnosti in kadrovske zahteve (možnost projektnih zaposlitev in s tem kadrovska krepitev upravljavca) projektnega sodelovanja. V preteklih dveh letih je JZ TNP sodeloval pri izvajanju (oziroma zaključenih) 7 projektov, poleg tega je v različnih vlogah (kot partner, opazovalec ali pilotno območje) vključen v 12 projektov, ki so v postopku potrjevanja, ter v 4 projekte, ki so v načrtovalski fazi.

Izvajanje kadrovskega načrta

Kadrovske zadeve se izvajajo sprotno in v predpisanih rokih. Politika zaposlovanja se izvaja na način, da ne ustvarjamo primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ne presega dovoljenega števila zaposlenih določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto. Število zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe, se je v letih 2016 in 2017 v primerjavi z letom 2015 zmanjšalo, na dan 1. 1. 2018 pa je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 54,5, kar je enako kot leta 2015 (1. 1. 2015).

Izvajanje finančnega poročila

Za namene izvajanja NU TNP je JZ TNP v letih 2016 in 2017 porabil 4.116.095 €. Sredstva so bila zagotovljena iz državnega proračuna, mednarodnih projektov, lastnih prihodkov (nejavni prihodki za izvajanje javne službe in tržna dejavnost zavoda) in drugih javnih virov (sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov in programa Unesco MAB ter na javnem razpisu pridobljena sredstva Občine Bled za sofinanciranje prireditev v Info centru Triglavsko roža Bled).

Druge sektorske javne vire (EU-sredstva, sredstva drugih ministrstev, sredstva parkovnih lokalnih skupnosti) za izvajanje NU TNP zagotavljajo nosilci upravljavskih nalog in aktivnosti v okviru svojih letnih programov dela in finančnih načrtov.

Ocena uspešnosti

Doseganje zastavljenih upravljavskih ciljev v prvem poročevalskem obdobju lahko ocenimo kot uspešno. Na podlagi uporabljenih kazalnikov (določenih z NU TNP in delno kazalnikov, ki so bili smiselno prilagojeni kazalnikom za operativne naloge v letnih programih dela JZ TNP) je bilo cca. 65 % načrtovanih aktivnosti uspešno izvedenih. Delež delne realizacije aktivnosti je ovrednoten s 25 % načrtovanih aktivnosti. V 10 % aktivnosti realizacija ni bila dosežena.

Med slednjimi je mogoče izpostaviti naslednje: kartiranje (inventarizacija) habitatnih tipov, revitaliziranje kmetijskih zemljišč, vključevanje v sistem znaka kakovosti TNP, dela na parkovni infrastrukturi, prodaja nepremičnin, obisk v informacijskih mestih in prodaja artiklov v trgovinah TNP in zasedenost prenočitvenih kapacitet TNP.

Glavni razlogi za nedoseganje posameznih zastavljenih kazalnikov so: izvedba drugih aktivnosti, ki niso bile predvidene z NU TNP, spremenjene prioritete in povečan obseg aktivnosti v primerjavi z načrtovanim, časovna zamuda zaradi postopka usklajevanja in potrditve projekta *»VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku«*, obsežnejših pripravljalnih projektnih aktivnosti, preusmeritev kvote ur na naloge E zaradi daljše bolniške odsotnosti sodelavke, daljši proces priprave sprememb pravilnika o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot. Nosilci ali sodelujoči pri posameznih aktivnostih (predvsem na upravljavskih področjih B – varstvo kulturne dediščine in C - Ohranjanje poselitve in trajnostnega razvoja) so drugi sektorji (npr. MK in ZVKDS, MZI-DRSI, MOP, MKGP, MGRT), zato je izvedba aktivnosti vezana na njihove letne programe, kadrovske zmožnosti in finančne načrte, sama realizacija pa posledično odstopa od načrtovanih kazalnikov.

A1 VZPOSTAVITEV KAKOVOSTNEGA MONITORINGA PROSTOŽIVEČIH VRST IN HABITATNIH TIPOV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Uresničevanje nalog v okviru operativnega cilja A1 je v letih 2016 in 2017 potekalo v skladu s finančnimi in kadrovskimi zmožnostmi JZ TNP. Redne naloge upravljavca zavarovanega območja so vključevale sistematično in priložnostno zbiranje prostorskih podatkov o izbranih sestavinah biotske raznovrstnosti in njihovo vključevanje v evidenco javnega zavoda. Aktivnosti so bile prednostno usmerjene na prostoživeče vrste, ki so predmet varstva v okviru evropskega ekološkega omrežja območij Natura 2000 in tiste, s katerimi se upravlja po predpisih na področju divjadi in lovstva. Pozornost je bila namenjena tudi preverjanju stanja znanih rastišč invazivnih tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst, prostorska evidenca JZ TNP pa se je dodatno dopolnjevala z literaturnimi podatki o razširjenosti varstveno pomembnih vrst in raziskavah v zavarovanem območju ter s podatki iz evidenc drugih organizacij. V obdobju dvoletnega izvajanja NU TNP so bila tudi oblikovana izhodišča za pripravo akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku in ravnanja s tujerodnim vrstami. Tvorno je bilo sodelovanje s strokovnimi organizacijami.

Operativni cilj A1 vključuje naloge, celovitost izvedbe katerih je nujna za doseganje prednostnega cilja upravljanja zavarovanega območja. Naloge so po obsegu in vsebini zahtevne ter zahtevajo specifična znanja ter sodelovanje različnih služb JZ TNP. V dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP so bili izvedeni pomembni koraki k sistematičnemu in koordiniranemu pristopu zbiranja in vzdrževanju podatkov, pomembnih za upravljanje zavarovanega območja, vzpostavljeno je sodelovanje s ključnimi strokovnimi organizacijami, ki se bo v naslednjih letih nadgrajevalo.

Nekatere naloge v okviru operativnega cilja A1 se niso izvedle v pričakovanem obsegu. Zlasti pri vključevanju posameznih sestavin biotske raznovrstnosti v koncept rednega izvajanja monitoringa in izvajanja varstvenih ukrepov so bila pričakovanja upravljavca zavarovanega območja ob uveljavitvi NU TNP večja, pri čemer se bo odstopanja skušalo nadoknaditi v naslednjih letih. Ocena uspešnosti tudi ni prikazana celovito, saj je oblikovana izključno na podlagi analize izvedenih aktivnosti JZ TNP in ne vključuje prispevka drugih strokovnih in upravljavskih organizacij.

Kazalniki

1. Površina letno kartiranih habitatov / število Natura 2000 kvalifikacijskih habitatnih tipov, ki so vključeni v monitoring s strani JZ TNP: izhodišče: 200 ha/12 habitatnih tipov; vrednost 2017: 344 ha/12 habitatnih tipov
2. Število prostoživečih vrst, za katere se izvaja populacijski monitoring: vse vrste/vrste, ki jih spremlja JZ TNP/kvalifikacijske Natura 2000 vrste: izhodišče: 20/10/4; vrednost 2017: 22/13/5
3. Izdelan akcijski načrt za ohranjanje biotske raznovrstnosti v TNP: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0,1
4. Izdelan akcijski načrt za tujerodne vrste: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0,1
5. Povečanje podatkovnih vnosov v zbirki JZ TNP (%): izhodišče: NP; vrednost 2017: 10-15 %
6. Število znanih lokacij z japonskim dresnikom/orjaško zlato rozgo/velikim pajesenom na vzorčnih popisnih ploskvah TNP: izhodišče: 168/112/36; vrednost 2017: 277/127/38
7. Število tujerodnih rastlinskih vrst (praprotnic in semenk) / živalskih vrst (vretenčarji) na območju TNP: izhodišče: 19/7; vrednost 2017: 19/7
8. Število letno izdanih številčk publikacije *Acta Triglavensis*: izhodišče: 1; vrednost 2017: 1
9. Delež (%) kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v narodnem parku v ugodnem ohranitvenem stanju po Direktivi o pticah /Direktivi o habitatih - vrste / Direktivi o habitatih - habitatni tipi: izhodišče: 29/39/50; vrednost 2017: 29/39/50

A1.1 Redni monitoring prostoživečih vrst, habitatnih tipov, pritiskov in groženj ter učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva

Sistematično spremljanje stanja prostoživečih vrst

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP na področju sistematičnega zbiranja prostorskih podatkov o prostoživečih vrstah živali in rastlin izvedel naslednje aktivnosti:

- Lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*): preverjanje stanja vrste na znanih rastiščih v Krmi, Kotu, širšem območju Martuljka, od katerih je bilo vsaj 50 lokacij tudi prvič opisanih; vnos zbranih podatkov v evidenco JZ TNP; koordinacija sodelovanja pri popisih ZRSVN, ZGS in PD Martuljek; podrobno preverjanje stanja v širšem priobalnem pasu desnega brega Save Dolinke od Belega potoka do Belce z namenom oblikovanja kakovostnih izhodišč za naravovarstvene smernice v postopku obnove GGN GGE Kranjska Gora (2016-2025).
- Močvirski meček (*Gladiolus palustris*): potrditev prisotnosti vrste na znanem rastišču v Ukancu.
- Alpska možina (*Eryngium alpinum*): podrobna preveritev stanja vrste na širšem območju Lisca; usmerjenost predvsem na stanje zaraščenosti rastišč z lesno vegetacijo in poškodbe rastlin ter habitata zaradi obiskovanja in opravljanja kmetijske dejavnosti; upoštevanje zbranih podatkov pri opredelitvi potrebnih varstvenih ukrepov za izboljšanje stanja vrste v okviru projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku«.
- Tujerodne rastlinske vrste: preverjeno stanje znanih rastišč tujerodnih vrst v Radovni, Predelu, Trenti, Vratih in Pokljuki; evidentiranje 72 novih rastišč tujerodnih rastlinskih vrst (žlezava nedotika, enoletna suholetnica, japonski dresnik, kanadska zlata rozga, orjaška zlata rozga, topinambur, robinija, veliki pajesen); število znanih lokacij v narodnem parku ob koncu leta 2017 je 1669.
- Borovnica (*Vaccinium myrtillus*): evidentiranje razširjenosti vrste v sklopu priprave gimnazijske raziskovalne naloge na Mesnovcu (Pokljuka), ki predstavlja najpomembnejše območje za divjega petelina v TNP; potek zbiranja podatkov z uporabo popisnega protokola, ki ga je razvil JZ TNP za beleženje razširjenosti ter produktivnosti borovnice in drugih gozdnih dobrin.
- Divji petelin (*Tetrao urogallus*): usklajeno preverjanje stanja aktivnosti znanih rastišč vrste na območju TNP, kjer so pri terenskem preverjanju poleg naravovarstvenih nadzornikov sodelovale tudi lovske družine, katerih lovišča v celoti ali deloma ležijo na zavarovanem območju; evidentirani podatki so se zbirali na enotnem popisnem obrazcu in kartografskih prilogah, pripravljenih s strani JZ TNP; predmet monitoringa je bilo 34 mirnih območij, preverjanje 6 rastišč na vplivnem območju biatlonskega centra na Pokljuki (radij 2 km) ter celoletna spremljava stanja vrste na istem območju sta se zagotavljala s strani ZGS (MKGP);
- Ruševca (*Tetrao tetrix*): podrobno vsakoletno preverjanje stanja vrste na širšem območju Vogla za ovrednotenje naravovarstvene pomembnosti mirnega območja Vogel (ID 27); uporaba zbranih prostorskih podatkov v analizi, predstavitev problematike ohranitve vrste na širšem območju smučišča Vogel v samostojnem poročilu.
- Volk (*Canis lupus*): celovito spremljanje stanja prisotnosti vrste v TNP v okviru projekta Life WolfAlps (v povezavi z A4.3) s strani naravovarstvenih nadzornikov; potek v zimskem obdobju 2015 / 2016 in 2017 / 2018 po t.i. *snowtracking* metodologiji; uporaba tabličnih računalnikov za oddaljeno zbiranje podatkov; opravljeno preverjanje na razdalji preko 2.000 km ter potrditev prisotnosti vrste (Trenta, Tolminski Migovec).
- Divjad: sistematično zbiranje podatkov v LPN Triglav jeseni 2017 z dvodnevним sistematičnim zbiranjem podatkov o stanju gamsa (*Rupicapra rupicapra*) in alpskega kozoroga (*Capra ibex*); vnos rezultatov opazovanj v evidenco JZ TNP, ki vključujejo podatke o opravljenih poteh (7), evidentiranih gamsih (174 živali), evidentiranih alpskih kozorogih (3 živali), planinskem orlu (1 žival) in ruševcu (2 živali); upoštevanje zbranih podatkov o stanju izbranih vrst divjadi v LPN Triglav pri opredelitvi ocene njihove številčnosti in trenda gibanja populacij. Izvajalo se je tudi redno spremljanje zdravstvenega stanja živali prostoživečih vrst; vključevanje podatkov v evidenco o odvzemu, v kateri je v zadevnem obdobju evidentirano 22 gamsov in 13 alpskih kozorogov, obolelih za garjami.

Sistematično spremljanje stanja habitatnih tipov

Izvedeno je bilo sistematično kartiranje negozdnih habitatnih tipov na skupno 344 ha območja Bohinja in Pokljuke.

Evidentiranje pritiskov in groženj

V okviru sistematičnega spremljanja stanja divjega petelina, ruševca, divjadi, borovničevja, lepega čveljca in alpske mošine so se evidentirale informacije o zaznanih pritiskih človekove dejavnosti. JZ TNP je v letu 2016 tudi sodeloval na mednarodni konferenci »*Wildlife in Winter Sport Activities*« v Franciji s predstavitvijo analize vpliva zimske rekreacije na živali prostoživečih vrst.

Priložnostno evidentiranje prostoživečih vrst

Priložnostno so se v letih 2016 in 2017 na območju TNP zbirali prostorski podatki o nekaterih drugih varstveno pomembnih rastlinskih in živalskih vrstah (kranjska lilija, ruševca, planinski orel, rjavi medved, divji petelin, smrdokavra, gozdni jereb).

A1.2 Priprava akcijskega načrta za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku

V dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP so bila oblikovana osnovna vsebinska izhodišča akcijskega načrta na podlagi analize ukrepov, ki jih v zvezi z upravljanjem posebnih varstvenih območij v TNP določa Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020, nalog iz NU TNP in zbranih podatkih o varstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti v zavarovanem območju. V letu 2017 je bila pripravljena tudi projektna naloga za pripravo akcijskega načrta.

A1.3 Vzdrževanje in vsebinsko dopolnjevanje interne podatkovne zbirke javnega zavoda

Prostorska evidenca JZ TNP se je v poročevalskem obdobju redno dopolnjevala z zbranimi podatki o razširjenosti Natura 2000 vrst in habitatnih tipov, ki so bili predmet sistematičnega spremljanja. V letih 2016 in 2017 se je evidenca dodatno dopolnila s preko 3.000 podatki o prostorski razširjenosti varstveno pomembnih vrst, pridobljenih iz javno objavljenih strokovnih gradiv. JZ TNP je tudi vzdrževal ažurnost evidence s pridobivanjem podatkov iz evidenc drugih organizacij, na primer ZGS.

A1.4 Preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst

V zvezi s problematiko tujerodnih vrst je JZ TNP redno preverjal stanje (v povezavi z A1.1) znanih rastišč tujerodnih vrst v TNP ter izvajal aktivnosti na testnih območjih odstranjevanja japonskega dresnika (Radovna, Mangrsko sedlo). Aktivno je tudi sodeloval z RAGOR-jem pri odstranjevanju japonskega dresnika v Vratih. Sodeloval je na mednarodni konferenci »*European Workshop on Control and Eradication of Invasive Alien Plant Species*« na Madžarskem ter strokovnem posvetu LIFE-ARTEMIS, organiziral pa je tudi naravoslovne dni za osnovnošolce s predavanjem in terenskim prepoznavanjem tujerodnih vrst rastlin. V letu 2017 je bila tudi oblikovana projektna naloga za akcijski načrt.

A1.5 Zagotovitev pogojev za začasno ali trajno hrambo mrtvih živali ali rastlin ali njihovih delov neposredno pri upravljavcu narodnega parka

Aktivnosti so predvidene v drugem petletnem obdobju izvajanja, skladno s časovnico NU TNP.

A1.6 Spodbujanje, usmerjanje in podpiranje znanstvenega raziskovanja

Sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami

V okviru rednih nalog je JZ TNP v letih 2016 in 2017 aktivno sodeloval s strokovnimi organizacijami na področju raziskovanja (izviri, visokogorska jezera) ter spodbujal usmerjanje razpisov diplomskih nalog na območje TNP. Tvorno je bilo sodelovanje s študenti biologije, vključno s celovitimi predstavitvami nalog in aktivnosti na področju upravljanja narodnega parka. Na področju projektnega dela pa so se izvajale aktivnosti z različnimi raziskovalnimi organizacijami o skupnem projektnem sodelovanju.

Evidenca raziskav

Zagotovljeno je bilo vsebinsko vzdrževanje zbirke podatkov o znanstvenih raziskavah v narodnem parku, v katero so trenutno vključeni podatki o preko 500 opravljenih raziskavah. V obdobju 2016-2017 je bilo skupaj izdano tudi 19 soglasij za izvedbo znanstveno raziskovalnih nalog v TNP, v letu 2017 pa tudi priprava in izdaja znanstveno – izobraževalne publikacije *Acta Triglavensia*.

A2 OHRANJANJE NARAVNIH VREDNOT IN OŽJIH ZAVAROVANIH OBMOČIJ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Z izvedenim monitoringom je JZ TNP v dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP izboljšal poznavanje stanja izbranih naravnih vrednot v narodnem parku, s pripravo predloga sprememb poteka meja za nekatera ožja zavarovana območja pa zagotovil ustrezna izhodišča za njihov kartografski prikaz. V poročevalskem obdobju so bile na JZ TNP oblikovane pobude za določitev novih naravnih vrednot, na podlagi zbranih razpoložljivih podatkov o stanju izbranega gozdnega rezervata pa pripravljena izhodišča za presojo primernosti njegove vključitve v register naravnih vrednot.

Naloge v okviru operativnega cilja A2 se v veliki meri izvajajo skladno z načrtovanim obsegom in dinamiko, ki ju določa NU TNP.

Kazalniki

1. Število letno pregledanih NV/ožjih ZO: izhodišče: 20/1; vrednost 2017: 29/1
2. Število NV (brez jam) na območju TNP: izhodišče: 328; vrednost 2017: 328

A2.1 Analiza obstoječe grafične opredelitve ožjih zavarovanih območij in priprava predloga popravljenih opredelitev

JZ TNP je v letu 2016 pripravil strokovne podlage za spremembo grafične opredelitve naravnih spomenikov Fosili v Kozji dnini, Veliko Prisojnikovo okno, Grapa pod Travnikom in slap Črne vode ter Šum v Blejskem Vintgarju. V sodelovanju z ZRSVN je bil izveden pregled analognih kart in digitalnih podatkov za navedene spomenike.

A2.2 Pregled in ocenitev stanja naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku

Na področju sistematičnega spremljanja stanja je bilo v letih 2016 in 2017 v sodelovanju z ZRSVN skupaj preverjeno 58 razglašanih naravnih vrednot, pri podrobnem dvodnevem pregledu naravnih vrednot v Dolini Triglavskih jezer pa je sodelovala tudi UL. JZ TNP je v sodelovanju z ZRSVN izvedel predavanje o izkušnjah s spremljanjem stanja naravnih vrednot v TNP na strokovnem posvetu o naravnih vrednotah, v letu 2017 pa zagotovil varstveni ukrep izvedbe arborističnega obrezovanja Gogalovega lipovca.

A2.3 Priprava predlogov za ZRSVN za določitev novih naravnih vrednot

Pripravljeno je bilo 7 predlogov za razglasitev novih naravnih vrednot (Batogniško sedlo – megalodontidne školjke, Dolina Bala – ledeniški relief, Maselnik – manganizirani amoniti, nahajališče fosilov pod Cesarjem, Radovna – grbinasti travniki, Tisa na Dolenčevem zatrepu v Srednji Radovni, Konavčev žleb – jelka) in 1 predlog spremembe obstoječe naravne vrednote (Adam in Eva - Skalna samotarja nad Jezerskim prevalom). Zbrani so bili tudi dostopni podatki o gozdnem rezervatu Grušnica za izvedbo analize stanja.

A3 OHRANJANJE TRAVIŠČ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 so bile v okviru operativnega cilja A3 izvedene pomembne vsebinske analize stanja traviščnih habitatov z vidika opredelitve naravovarstveno pomembnih območij, določitve za nabiranje zanimivih prostoživečih rastlinskih vrst ter potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja posameznih sestavin biotske raznovrstnosti. Potekalo je tudi aktivno sodelovanje z nosilci kmetijskih gospodarstev.

Uresničevanje operativnega cilja A3 je med drugim v veliki meri povezano z nalogami s področja ukrepov skupne kmetijske politike, ki jih NU TNP določa v sklopu operativnega cilja C1. Z izsledki analiz so vzpostavljena primerna izhodišča za dejanske varstvene ukrepe, ki jih bo JZ TNP uresničeval v prihodnjih letih v okviru rednega ali projektnega dela.

Kazalniki

1. Površina travišč nad / pod gozdno mejo: izhodišče: NP/NP; vrednost 2017: NP/NP
2. Površina kartiranih habitatov in površina s ponovljenimi kartiranjmi za ugotavljanje trendov: izhodišče: 31.000/0; 31.500/0
3. Površina travišč, vključenih v pogodbeno varstvo po pogodbi z JZ TNP: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0
4. Površina travišč, ki jih JZ TNP odkupi: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0
5. Ohranitveno stanje rastlinskih vrst, zanimivih za nabiranje: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP
6. Delež planin, ki imajo urejen in z naravovarstvenimi cilji usklajen pašni red: izhodišče: NP; vrednost: NP

A3.1 Ohranjanje območij naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s pogodbenim varstvom ali odkupom

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bili opredeljeni ukrepi za izboljšanje izbranih Natura 2000 traviščnih habitatnih tipov.

A3.2 Ob čezmernem zaraščanju rastišč varstveno pomembnih vrst zagotoviti pozno poletno košnjo

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila opredeljena območja izbranih planin in drugih travišč (Čadrški vrh, Duplje, Predolina, Lisec, Štuke) z izkazanim neugodnim stanjem zaradi postopnega zaraščanja z lesno vegetacijo. V letu 2017 je JZ TNP tudi sodeloval v delovnih akcijah čiščenja zaraščajočih se traviščnih habitatnih tipov (Velo polje, Dedno polje).

A3.3 Na ključnih nahajališč za nabiranje zanimivih rastlinskih vrst izvesti analizo vplivov nabiranja in drugih dejavnosti na stanje teh vrst

V letu 2016 je JZ TNP pripravil seznam s preko 100 prostoživečih vrst rastlin, ki so ali bi lahko bile predmet nabiralništva v TNP. Slednji je bil med drugim uporabljen v aktivnostih sodelovanja JZ TNP z RRA Gorenjska BSC Kranj kot partnerjem projekta LENA – »*Lokalno gospodarstvo in varstvo narave v Podonavju*«, kjer sta se izvedla zbiranje podatkov o nabiralništvu v zavarovanem območju in analiza podatkov. Problematika je bila tudi predstavljena na lokalni delavnici (Stara Fužina) in mednarodni regionalni delavnici na Madžarskem (Budimpešta).

A3.4 Določitev naravovarstveno sprejemljivih pašnih redov in ukrepov za preprečevanje nezakonite paše za območja planin in skupnih pašnikov

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« je bilo izvedeno zbiranje podatkov o primernosti rabe kmetijskih površin za morebitno vključevanje v načrtovane ukrepe projekta. Izvajal se tudi pregled stanja posameznih planin glede obremenitve in nudila pomoč pri reševanju tehnoloških težav na planinah.

A4 OHRANJANJE IN SONARAVNO GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju dvoletnega izvajanja NU TNP se je nadaljevalo izvajanje rednih nalog s področij gozdnogospodarskega načrtovanja in operativnih nalog v gozdnem prostoru narodnega parka. Tvorno je potekalo sodelovanje z vsemi pristojnimi organizacijami in službami ter drugimi deležniki. Zagotavljanje nadomestil in sorodnih ukrepov za prilagojeno gospodarjenje z gozdovi se v letih 2016 in 2017 niso izvajali, aktivnosti na tem področju so bile usmerjene v uresničevanje ukrepov v okviru priprave projektnih predlogov. Problematika velikih zveri in nabiralništva se je obravnavala s projektnim sodelovanjem JZ TNP, več napora pa bo v naslednjih letih potrebno nameniti področju vzpostavljanja celovitega monitoringa elementov biotske raznovrstnosti v gozdnem prostoru narodnega parka. Sprejemljivost uporabe modernih tehnologij sečnje in spravila lesa se bo med drugim presojala v okviru projektnega dela. Ob upoštevanju trenutnega stanja gozdov zaradi gradacije podlubnikov in posledic naravnih ujm pa je v prihodnjih letih pričakovati večje težnje javne gozdarske službe in lastnikov gozdov po izvajanju izrednih sanacijskih ukrepov v prvem varstvenem območju narodnega parka.

Kazalniki

1. Površina gozdov z izjemno poudarjeno funkcijo varovanja naravne dediščine/biotopsko funkcijo: izhodišče: 24.796/2.820; vrednost 2017: 24.796/2.820
2. Delež gozdov po stopnjah ohranjenosti drevesne sestave; izhodišče: ohranjeni 53,6 % spremenjeni 35,5 % močno spremenjeni 10,5 % izmenjani 0,4 %; vrednost 2017: NP
3. Površina gozdov, na katerih so oblikovane ekocelice: izhodišče: 9.170; vrednost 2017: 9.170
4. Površina gozdov z oblikovanimi mirnimi območji: izhodišče: 1.783; vrednost 2017: 1.783
5. Število/skupna površina razglašanih gozdnih rezervatov: izhodišče: 11/5.346; vrednost 2017: 11/5.346
6. Površina odkupljenih gozdov, v katerih velja prepoved gospodarjenja z gozdom: izhodišče: 0; vrednost 2017: 5,92
7. Ohranitveno stanje gozdnih dobrin, zanimivih za nabiranje: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP
8. Površina gozda, na kateri se izvaja poseben monitoring biotske raznovrstnosti: izhodišče: 0; vrednost 2017: 4.136

A4.1 Določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in tam, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe

Gozdnogospodarsko načrtovanje

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP sodeloval z ZRSVN, ZGS in lastniki gozdov pri vsebinskem usklajevanju načrtovanega gospodarjenja z gozdovi v okviru obnove GGN GGE Pokljuka (2016-2025), GGN GGE Kranjska Gora (2017-2026) in GGN GGE Soča Trenta (2017-2026). S tem v zvezi so bile pripravljene strokovne podlage upravljavca zavarovanega območja, ki so se po predhodni uskladitvi v veliki meri vključile v naravovarstvene smernice ZRSVN in osnutke gozdnogospodarskih načrtov. ZGS je med drugim oblikoval predlog vzpostavitve ekocelic oziroma različnih režimov prilagojene rabe gozdov v posameznih GGN GGE s pričetkom veljavnosti 2016 in 2017, predvsem v zvezi z varstvom ključnih habitatov za triprstega detla in divjega petelina. S strani javne gozdarske službe je bil pripravljen predlog razširitve površine varovalnih gozdov za spremembo uredbe na podlagi natančnejših podlag, z JZ TNP pa uskladi predloga načrta izvajanja monitoringa biotske pestrosti gozdov v okviru projekta »recharge.green«. Kot pristojni načrtovalec je ZGS zagotovil redno inventuro gozdov v GGE, načrtovanih za obnovo, na 1.046 stalnih vzorčnih ploskvah v GGE Pokljuka pa izvedel vsebinsko nadgrajeno gozdno inventuro z evidentiranjem dodatnih znakov (borovničevje, mravljišča, habitatna drevesa, kaluže, zamočvirjene površine) za vrednotenje habitatne primernosti za gozdne kure, duplarje in dvoživke.

Na operativni ravni so v sklopu rednih nalog potekali pregledi in vsebinske uskladitve osnutkov elaboratov za izgradnjo vlak za izvedbo nujnih sanacijskih ukrepov na območju GGE Mežakle, GGE Pokljuke, GGE Bled in GGE Bohinj, vključno s terenskimi usklajevalnimi ogledi. S strani JZ TNP je bila

opravljena tudi podrobna analiza gozdnih zemljišč v okviru priprave dolgoročnega Programa upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v lasti in upravljanju Javnega zavoda Triglavski narodni park, oblikovanje izhodišč za njihovo postopno vključevanje v gozdnogospodarske načrte kot ekocelice z in brez ukrepanja.

Izvajanje ukrepov:

Revirni gozdarji in drugi zaposleni ZGS so izvajali določanje in označevanje ukrepov v naravi glede na predvidene usmeritve in ukrepe iz GGN GGE. JZ TNP je z uveljavitvijo projekta »Nat2Care« prišel z izvedbo pripravljanih aktivnosti projekta, vključno z usklajevalnimi sestanki slovenskih partnerjev (JZ TNP, NIB, BC Naklo). S strani ministrstva, pristojnega za gozdarstvo, se je zagotavljalo vlaganja v gozdove z namenskim sredstvi državnega proračuna za sofinanciranje gozdnogojitvenih in varstvenih del v gozdovih na območju parkovnih lokalnih skupnosti (junij 2016 – september 2017: 60.301 €) in za vzdrževanje gozdnih cest (junij 2016 – september 2017: 129.139 €). ZGS je kot partner projekta »ALPBIONET 2030« izvajal aktivnosti v zvezi z zagotavljanjem ugodnega stanja habitatov, režima ukrepanja v populacije prostoživečih živali v prvem varstvenem območju TNP in preprečevanje konfliktov gozd – divjad, v projektu »RockTheAlps« z vzpostavitvijo režimov in zagotavljanjem ugodnega stanja v varovalnih gozdovih. V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila izvedene usklajevalne aktivnosti pri načrtovanju ukrepov za zagotavljanje ugodnega stanja habitatov za gozdne kure in njihovih populacij ter določanja ukrepov v varovalnih gozdovih in visokogorskih pašnikih, s katerimi se uresničujejo tudi nekatere naloge v NU TNP.

A4.2 Odkup ali zagotovitev odškodnin ali oprostitev plačila davčin in pristojbin za zasebne lastnike gozdov, v katerih velja omejitev ali popolna prepoved gospodarjenja z gozdovi

V postopkih obnove GGN GGE Pokljuka (2016-2025) so bila v sodelovanju z ZRSVN in ZGS med drugim pripravljena strokovna izhodišča z opredeljenimi gozdnimi površinami, ki zaradi dolgoročnega zagotavljanja ugodnega stanja prostoživečih vrst in habitatnih tipov ali doseganja prednostnih ciljev narodnega parka zahtevajo popolno izločitev gospodarjenja z gozdovi. Varstveni ukrep odkupa ali uvedbe prilagojenega gospodarjenja z ukrepom pogodbenega varstva za nekatera izmed teh zemljišč se bo uresničeval tudi v okviru načrtovanega projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«.

A4.3 Ohranitev selitvenih koridorjev in ekosistemov za velike zveri, vzpostavitev mirnih območij ter sprejetje in izvajanje ukrepov za blažitev konfliktov

V dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP je bila problematika velikih zveri v narodnem parku med drugim obravnavana v okviru projektnega sodelovanja JZ TNP. Kot partner projekta Life »WolfAlps«, ki naslavlja problematiko volka v italijanskem in slovenskem delu Alp, je JZ TNP izvajal poglobljeno evidentiranje znakov prisotnosti volka v TNP oziroma zimski monitoring (*snowtracking*), pripravil dokumentarni film, zagotovil organizirana vodenja šolskih skupin in zainteresiranih posameznikov ter pripravil številne prispevke za medijsko objavo. JZ TNP je skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje sodeloval tudi kot čezmejno pilotno območje za ekološko povezanost v projektu »ForAdapt«, ki je obravnaval problematiko čezmejnega upravljanja z rjavim medvedom z analizo možnosti oblikovanja čezmejne strategije.

A4.4 Izvedba analize vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovanje predlogov varstvenih nalog

JZ TNP je pripravil seznam preko 100 prostoživečih rastlinskih vrst v narodnem parku, zanimivih za nabiranje. Seznam vključuje tudi vrste, vezane na gozdni prostor, slednji je bil med drugim uporabljen v aktivnostih sodelovanja JZ TNP z RRA Gorenjska BSC Kranj kot partnerjem projekta LENA – »Lokalno gospodarstvo in varstvo narave v Podonavju«, kjer sta se izvedla zbiranje podatkov o nabiralništvu v zavarovanem območju in analiza podatkov. Problematika je bila tudi predstavljena na lokalni delavnici (Stara Fužina) in mednarodni regionalni delavnici na Madžarskem (Budimpešta).

A4.5 V gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov

V letu 2016 se je nadaljevalo sodelovanje JZ TNP z javno gozdarsko službo pri uskladitvi in izvajanju vsebinsko nadgrajene redne gozdne inventure v gozdovih narodnega parka.

A4.6 Opredelitev in spremljanje naravovarstveno sprejemljive uporabe novih in obstoječih tehnologij sečnje in spravila lesa v gozdovih narodnega parka

V postopku obnove GGN GGE Pokljuka za obdobje 2016-2025 so bila v sodelovanju z ZRSVN in ZGS pripravljena in vsebinsko usklajena merila za presojanje dopustnosti uporabe modernih tehnologij sečnje in spravila lesa na območju obravnavane gozdnogospodarske enote. Med drugim je bila pripravljena sintezna karta primernosti tal za strojno sečnjo, ki opredeljuje dopustnost strojne sečnje na Pokljuki, nekatere omejitve oziroma prepovedi. Smernice glede izvajanja strojne sečnje in izobraževanja izvajalcev v letih 2016 in 2017 niso bile posodobljene, aktivnosti so načrtovane v okviru izvajanja projekta »*Links4Soils*«, partner katerega je med drugim ZGS, JZ TNP pa je uradni opazovalec projekta.

A4.7 Določitev izhodišč glede nujnih varstvenih nalog, ki se lahko izjemoma izvedejo na območjih brez načrtovanega izkoriščanja gozdov za ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov in zagotavljanje nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih

V letih 2016 in 2017 ni bila na JZ TNP naslovljena nobena zahteva po izvedbi nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih prvega varstvenega območja TNP.

A5 OHRANJANJE DOBREGA STANJA VODA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Med potrebnimi ukrepi za izboljšanje stanja visokogorskih jezer je v letih 2016 in 2017 potekalo sodelovanje med pristojnimi službami in organizacijami, oblikovan je projektni predlog celovite sanacije Dvojnega jezera. V okviru projektnega sodelovanja je načrtovana obnova kalov, vzpostavljena je evidenca slednjih. Spremljanje odpadnih voda in iskanje učinkovitih tehničnih rešitev sta bila s strani JZ TNP prednostno usmerjena na planinske koč. Na sistemski ravni so bila tudi za vode na območju narodnega parka usklajena programska izhodišča, s katerimi se zagotavlja dobro stanje ohranjenosti in upoštevanje varstvenih režimov in usmeritev za njihovo rabo. Ob upoštevanju kadrovskih in finančnih zmožnosti so bile aktivnosti na področju inventarizacije in vrednotenja vodnih virov ter varstvenih ukrepov na obrežni vegetaciji izvedene v manjšem obsegu od pričakovanega, kar bo potrebno v naslednjih letih izvajanja nalog NU TNP nadoknaditi.

Kazalniki

1. Ohranitveno stanje rastlinskih in živalskih vrst: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP
2. Vzpostavljen celovit inventar vodnih virov: izhodišče: NE; vrednost 2017: NE
3. Število merilnih mest za fizikalni, kemijski, biološki in količinski monitoring površinskih/stoječih voda: izhodišče: 3/1; vrednost 2017: 3/1

A5.1 V izbranih visokogorskih jezerih in drugih stoječih vodah izvesti ukrepe za odstranitev tujerodnih vrst rib in druge ukrepe za sanacijo ekološkega stanja

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila pripravljena analitična izhodišča v zvezi s stanjem Dvojnega jezera in z možnimi tehnologijami za sanacijo ekološkega stanja. V letu 2017 se je tudi spremljalo stanje Črnega jezera, Krnskega jezera in Dvojnega jezera. V slednjem je bila poleg jezerske zlatovčice potrjena prisotnost pisanca, kar bo dodatno otežilo sanacijo ekološkega stanja jezera. Izkušnje na področju ukrepov izlova rib iz visokogorskih jezer sta JZ TNP in ZZRS tudi pridobila na mednarodni konferenci »International Meeting on the Conservation of High Mountain Lakes« v Italiji.

A5.2 Vzpostavitev evidence kalov na območju narodnega parka, zagotovitev rednega spremljanja stanja vrst v njih in po potrebi izvedba ukrepov za ohranjanje obstoječih ali izgradnjo novih

V letu 2016 je bila pripravljena podatkovna plast in maska za vnašanje podatkov o kalih, preverjena pa sta bila vegetacija in živalstvo v 8 kalih na območju Bohinja in Pokljuke. Evidenca ob koncu leta 2017 vključuje 69 kalov, v okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« pa je načrtovana obnova skupaj sedemnajst opuščanih ali zaraščajočih se kalov na živih planinah in pašnikih.

A5.3 Inventarizacija vodnih virov na območju narodnega parka in ovrednotenje njihovega gospodarskega pomena

V letih 2016 in 2017 ni bilo izvedenih aktivnosti v zvezi z inventarizacijo vodnih virov v narodnem parku.

A5.4 Evidentiranje in ovrednotenje virov onesnaževanja ter predlaganje ukrepov za sanacijo in/ali njihova izvedba

V okviru rednih nalog JZ TNP so v letih 2016 in 2017 potekali usklajevalni sestanki glede spremljanja odvajanja odpadnih voda s planinskih koč, izvajalo se je tudi spremljanje delovanja MKČN na planinskih kočah. Preučene so bile možne tehnologije in izkušnje čiščenja odpadne vode na planinskih kočah v Alpah in vključevanje predlogov sanacije obstoječega stanja v upravnih postopkih.

A5.5 Spremljanje stanja voda na območju narodnega parka z mrežo merilnih mest za fizikalni, kemijski, biološki in količinski monitoring površinskih in podzemnih voda

DRSV je v letih 2016 in 2017 pripravil program ukrepov upravljanja voda ter sprejel Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 (pri pripravi je sodeloval tudi ZRSVN). Na izvedbeni ravni so potekale aktivnosti s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda, kot so preverbe določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda, oblikovanje strokovnih podlag za vključevanja ciljev stanja voda v celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje, vodno dovoljenje in vodno soglasje, priprava strokovnih podlag za odvzeme naplavin in za plovbo na motorni pogon na Bohinjskem jezeru. JZ TNP je v leti 2016 in 2017 tudi izvajal usklajevalne aktivnosti glede koncepta monitoringa izbranih izvirov ter sodeloval s slovenskimi in tujimi raziskovalci krasa.

A5.6 Prepustitev območja alpskih rek in obrežne lesne vegetacije naravnim procesom in zagotovitev rednega spremljanja stanja

V zvezi z zagotavljanjem dobrega stanja habitatnih tipov je JZ TNP sodeloval na različnih tematskih delavnicah in strokovnih posvetih ter pri pripravi strokovnih podlag DRSV za pripravo uredb o koncesijah za odvzem naplavin Save Dolinke.

A6 PREPUSTITEV BARIJ NARAVNIM SUKCESIJSKIM PROCESOM

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Poznavanje prostorske razširjenosti mokrišč v narodnem parku se je v dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP nadgradilo, s strani strokovnih organizacij je predvsem za barjanske površine vzpostavljeno spremljanje stanja. Oblikovani so bili potrebni ukrepi izključitve vseh oblik rabe na najbolj ranljivih površinah, v primeru aktivnih visokih barij se bodo aktivnosti uresničevale s projektnim delom. JZ TNP se je v letih 2016 in 2017 tudi aktivno vključil v denacionalizacijski postopek, predmet katerega je med drugim vračanje zemljišč aktivnih visokih barij na Pokljuki. Problematika ohranjanja mokriščnih površin v narodnem parku zagotovo spada v skupino prednostnih nalog, ki jo bo JZ TNP izvajal v celotnem obdobju veljavnosti NU TNP.

Kazalniki

1. Površina barjanskih in močvirnih površin v ugodnem stanju: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP
2. Dolžina odsekov javnih cest v vplivnem območju barij, kjer veljajo omilitveni ukrepi: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0

A6.1 Inventarizacija vseh barjanskih in močvirnatih površin na območju narodnega parka in zagotovitev dolgoročnega spremljanja stanja

S strani JZ TNP je bila pripravljena karta razširjenosti barjanskih in mokriščnih površin, ki so predmet varstva v okviru evropskega ekološkega omrežja območij Natura 2000. Največ močvirnih površin je bilo evidentirano na Pokljuki (67 ha), območju Bohinja in Radovne (okoli 10 ha).

A6.2 Omejitev ter prilagoditev vseh posegov in dejavnosti na najranljivejših delih barij

V letih 2016 in 2017 so potekale intenzivne aktivnosti JZ TNP pri pripravi projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«, v okviru katerega so bila podrobno opredeljena območja visokobarjanskih površin, kjer se bodo v okviru projektnih aktivnosti prednostno izvedli ukrepi celovite uveljavitve mirnih območij v naravi. Uveljavitev režima mirnih območij je predvideno za visoki barji Šijec in Blejsko barje, ki sta med drugim predmet denacionalizacije, zato so v letu 2017 potekale tudi usklajevalne aktivnosti z denacionalizacijskim upravičencem.

A6.3 Prilagoditi zimsko upravljanje in vzdrževanje odsekov javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij

Pripravljeno je bilo poročilo o zimskem vzdrževanju cest na Pokljuki (tipi in količina posipnih materialov), analiza vplivov na naravo (na tla, podzemne vode ter vegetacijo) s predlogi za izboljšanje stanja. Prilagojeno upravljanje in vzdrževanje se izvaja z racionalnostjo pri rabi posipne soli, umešča se lesene varnostne ograje, uporabljajo se surovine iz lokalnih virov. Ukrepi za omilitve vpliva zimskega vzdrževanja cest na odseku državne ceste, ki poteka mimo Blejskega barja in Šijca, se načrtujejo tudi v okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«. Na cesti RT 907/1101 Krnica-Zgornja Radovna je predviden monitoring povoza dvoživk ter izvedba omilitvenih ukrepov (prehodi za dvoživke).

A6.4 Preučitev vpliva obstoječega načina odvodnjavanja z javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij na varovane habitatne tipe

Aktivnosti za ureditev odvodnjavanja na odseku državne ceste, ki poteka mimo Blejskega barja in Šijca, se načrtujejo v okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«.

A7 OHRANJANJE JAM, MELIŠČ IN SKALOVIJ

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na področju operativnega cilja varstva Natura 2000 habitatnih tipov so bile aktivnosti JZ TNP usmerjene predvsem na območja melišč, kjer je na manjših površinah izkazana potreba po omilitvi posledic človekove dejavnosti. Za jame in skalovja ni bilo zaznane potrebe po ukrepanju, vsekakor pa bo potrebno v prihodnjih letih vzpostaviti celovit koncept monitoringa.

Kazalniki

1. Ohranitveno stanje melišč in skalovij: izhodišče: ugodno; vrednost 2017: ugodno
2. Število jam na območju TNP v ugodnem stanju: izhodišče: 743; vrednost 2017: 743
3. Površina območij z ovrednotenim negativnim vplivom rabe na vrste in habitatne tipe: izhodišče: NP; vrednost 2017: 5
4. Ohranitveno stanje jamskih prostoživečih živalskih vrst: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP

A7.1 Določiti ključna območja melišč, skalnatih pobočij in apnenčastih podov za varstvo vrst in habitatnih tipov in izvajati potrebne varstvene ukrepe

JZ TNP je izvedel analizo negativnih vplivov človeka na melišča. Pri prostorski analizi je bilo ugotovljenih 20 točk, kjer so melišča spremenjena zaradi človekovega vpliva, to je zaradi vzpostavljenih poti in uporabe bližnjic. Skupna dolžina problematičnih poti znaša okoli 10 km. Na podlagi izvedene analize je potekala aktivna komunikacija s PZS in ozaveščanje o pravilni hoji preko melišč v okviru akcije *"Vaš korak je pomemben"*.

A7.2 Jamskemu živemu svetu časovno prilagoditi raziskovanje in spremljanje stanja jam ter izvajanja jamarstva in ogledovanja jam

V letih 2016 in 2017 ni bilo izvedenih aktivnosti v zvezi z izvajanjem ukrepov v jamah.

A8 OHRANJANJE OBMOČIJ NATURA 2000 ZUNAJ NARODNEGA PARKA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V okviru čezmejnega projektne sodelovanja so bili v letih 2016 in 2017 vzpostavljeni pogoji za izboljšanje poznavanja stanja varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti tudi na delih posebnih varstvenih območij zunaj območja narodnega parka. Slednje predstavlja osnovo za uvedbo potrebnih ukrepov varstva.

Kazalniki

1. Število kvalifikacijskih vrst/habitatnih tipov delov območij SCI in SPA Julijske Alpe zunaj TNP v ugodnem ohranitvenem stanju: izhodišče: 5/NP/13; vrednost 2017: 5/NP/13
2. Površina letno kartiranih habitatnih tipov na območjih zunaj TNP: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0
3. Površina varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst s prisotnimi pritiski: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP
4. Ohranitveno stanje habitatnih tipov in habitatov vrst s prisotnimi pritiski: izhodišče: NP; vrednost 2017: NP

A8.1 Zagotovitev inventarizacije in monitoringa varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov

Na področju čezmejnega sodelovanja je JZ TNP aktivno sodeloval z Naravnim parkom Julijsko predgorje pri vsebinski pripravi predlogov projektov, prednostno usmerjenih v upravljanje območij Natura 2000. Po odobritvi projekta »Nat2Care« v letu 2017 se je tako med drugim pričelo z zbiranjem podatkov o kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih na delih POO Julijske Alpe in POV Julijci zunaj narodnega parka, uskladile so se aktivnosti za izvedbo monitoringov v obdobju trajanja projekta. Načrtovane aktivnosti projekta »Nat2Care« vključujejo med drugim tudi konkretne ukrepe na področju izboljšanja poznavanja stanja varstveno pomembnih vrst in habitatnih tipov na delih posebnih varstvenih območij zunaj narodnega parka, na podlagi katerih bo mogoče ovrednotiti stanje ekološke povezanosti na čezmejni ravni.

A8.2 Opredelitev območij varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst in zagotovitev ohranjanja teh območij s pogodbenim varstvom ali skrbništvom

V letih 2016 in 2017 ni bilo izvedenih aktivnosti v zvezi z uvajanjem pogodbenega varstva ali skrbništva za ohranjanje varstveno pomembnih habitatnih tipov ali habitatov vrst.

A8.3 Zagotovitev prilagojene ali omejene rabe na ključnih območjih za varstvo vrst in habitatnih tipov

V okviru priprave strokovnih podlag JZ TNP in njihovega upoštevanja pri oblikovanju naravovarstvenih smernic so se potrebni ukrepi varstva vključevali v sektorske načrte.

A9 OHRANJANJE KRAJINSKE PESTROSTI TER ZNAČILNIH KRAJINSKIH VZORCEV IN KRAJINSKIH GRADNIKOV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V obdobju dvoletnega izvajanja NU TNP so se izvajale aktivnosti na področju določitve za biotsko raznovrstnost pomembnih prvin krajinske pestrosti, zagotovljeno je bilo upoštevanje krajinskih značilnosti pri sektorskem načrtovanju.

Kazalniki

1. Število opisanih / ovrednotenih krajinskih enot: ciljno stanje 16/12: v letu 2016: 6/3; v letu 2017: 9/6

A9.1 Zagotovitev ohranjanja in vzdrževanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih gradnikov in značilnih krajinskih vzorcev

V letih 2016 in 2017 so potekale aktivnosti priprave nabora prvin krajinske pestrosti z vidika pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno s preverjanjem stanja na terenu. Izvajali so se tudi terenski ogledi za pripravo strokovnih podlag za pripravo krajinske tipologije, v zvezi s slednjo so bili opravljeni tudi razgovori z Biotehniško fakulteto o možnostih sodelovanja. Na področju sektorskega načrtovanja (prostorski akti, načrti rabe naravnih virov) je JZ TNP s strokovnim podlagami zagotavljal celovito upoštevanje značilnosti in posebnosti krajin posameznih območij narodnega parka.

A9.2 Določitev ključnih območij krajinske pestrosti in zagotovitev njihovega ohranjanja

V letu 2016 je potekala priprava na oblikovanje meril in kriterijev za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti, ki se je v letu 2017 nadaljevala z izdelavo strokovnih podlag z oblikovanjem meril za določitev najpomembnejših območij krajinske pestrosti. Merila izhajajo iz regionalizacije krajinskih tipov in izsledkov novejših raziskovalnih nalog.

A9.3 Spremljanje stanja krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov

V dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP je bil oblikovan predlog metodologije za spremljanje za narodni park najbolj značilnih krajinskih vzorcev in nosilcev krajinske zgradbe, ki temelji na spremembah namenske rabe prostora (naravne, antropogene).

A10 UVELJAVLJANJE PREDKUPNE PRAVICE DRŽAVE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V dvoletnem obdobju veljavnosti NU TNP je JZ TNP z dejanskimi odkupi pričel z uresničevanjem zakonskega pooblastila na področju uveljavljanja predkupne pravice države do nakupa nepremičnin. Obseg izvedenega odkupa temelji na finančnih zmožnostih upravljavca zavarovanega območja, glede na z NU TNP načrtovano dinamiko dodeljevanja razpoložljivih sredstev pa je v naslednjih letih pričakovati hitrejšo povečevanje deleža nepremičnin v državni lasti v narodnem parku.

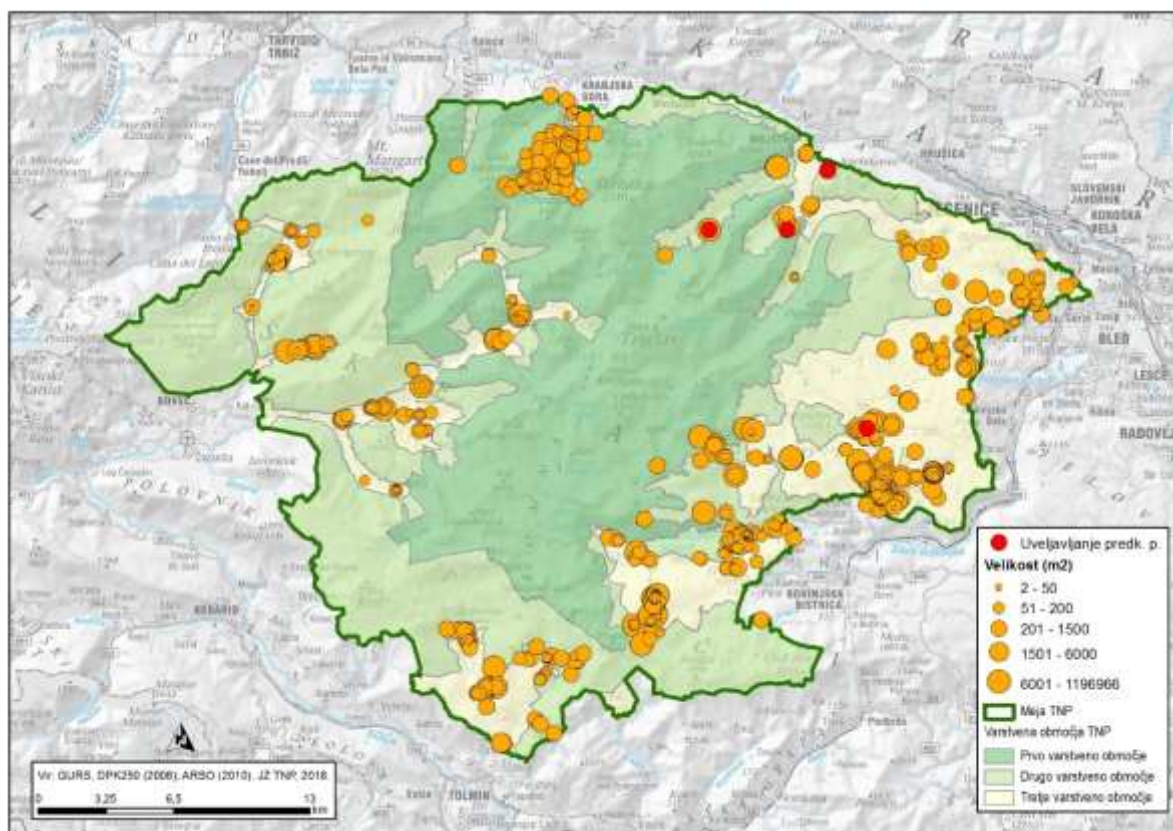
Kazalniki

1. Površina nepremičnin (travišča/gozdovi), za katere se uveljavi predkupna pravica države ali so vključene v pogodbeno varstvo: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0,86/5,91

A10.1 Uveljavljanje predkupne pravice države glede na določila ZTNP-1 in skladno s prioriteta

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP skupaj obravnaval 307 vlog za prodajo zemljišč v zavarovanem območju. V osmih primerih ni imel JZ TNP pooblastila za uveljavljanje predkupne pravice, enajst vlog je bilo ponovljenih, v pet primerih je šlo za pripravo mnenja in odstop vloge na ARSO zaradi prodaje zemljišča v lasti RS. JZ TNP je uveljavil predkupno pravico države do nakupa nepremičnin v štirih primerih in sicer za gozdna zemljišča v dolini Vrat (3,97 ha), na območju Krme in Kota (1,36 ha) in Mežakli (0,59 ha). Odkupilo se je tudi zemljišče visokega barja Goreljek v velikosti 0,86 ha, v vseh primerih pa se je upoštevalo kriterije iz poglavja 24.4 NU TNP.

Slika 1: Lokacije zemljišč, ki so bila predmet vlog za prodajo zemljišč na območju narodnega parka v letih 2016 in 2017

A11 UČINKOVIT NEPOSREDNI NADZOR V NARAVI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na področju nadzora v naravi so se tako kot v preteklih letih tudi v letih 2016 in 2017 izvajale vse potrebne aktivnosti, ki vključujejo aktivno sodelovanje in usklajevanje z ostalimi nadzornimi organi in službami ter dejansko terensko preverjanje spoštovanja predpisanih pravil ravnanj ter izrekanje opozoril in glob. Učinkovitost nadzora v naravi se je zagotavljalo tudi z rednimi izobraževanji in usposabljanji naravovarstvenih nadzornikov. Zaradi velikega pritiska obiskovanja dolinskih predelov v poletnem obdobju je naravovarstveni nadzor prednostno usmerjen na robno območje narodnega parka, zato bo potrebno v prihodnjih letih vzpostaviti ustrezne pogoje za večje vključevanje nadzornih služb na območje visokogorja.

Kazalniki

1. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge neposrednega nadzora: izhodišče: 15.300; vrednost 2017: 15.835
2. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge varstva narave: izhodišče: 3.800; vrednost 2017: 5.563
3. Povprečno letno število ur nadzornikov na terenu za naloge ozaveščanja: izhodišče: 700; vrednost 2017: 754

A11.1 Izvajanje neposrednega nadzora v naravi v narodnem parku

Izobraževanje, usposabljanje in usklajevanje

Tako kot v preteklem obdobju so tudi v letih 2016 in 2017 pred začetkom poletne turistične sezone potekale usklajevalne aktivnosti med JZ TNP in ostalimi pristojnimi nadzornimi službami, na primer s PP Bovec, PP Tolmin, PP Bled in PP Kranjska gora, medobčinskim redarstvom na območju parkovnih lokalnih skupnosti ter gradbeno, okoljsko in gozdarsko inšpekcijo. V zadevnem obdobju so bila organizirana tudi štiri tematska usposabljanja naravovarstvenih nadzornikov v Gotenici in na Bledu. JZ TNP je v letu 2016 tudi oblikoval predlog sprememb določb ZON, ki urejajo področje vožnje v naravnem okolju in nadzora v naravi.

Nadzor v naravi

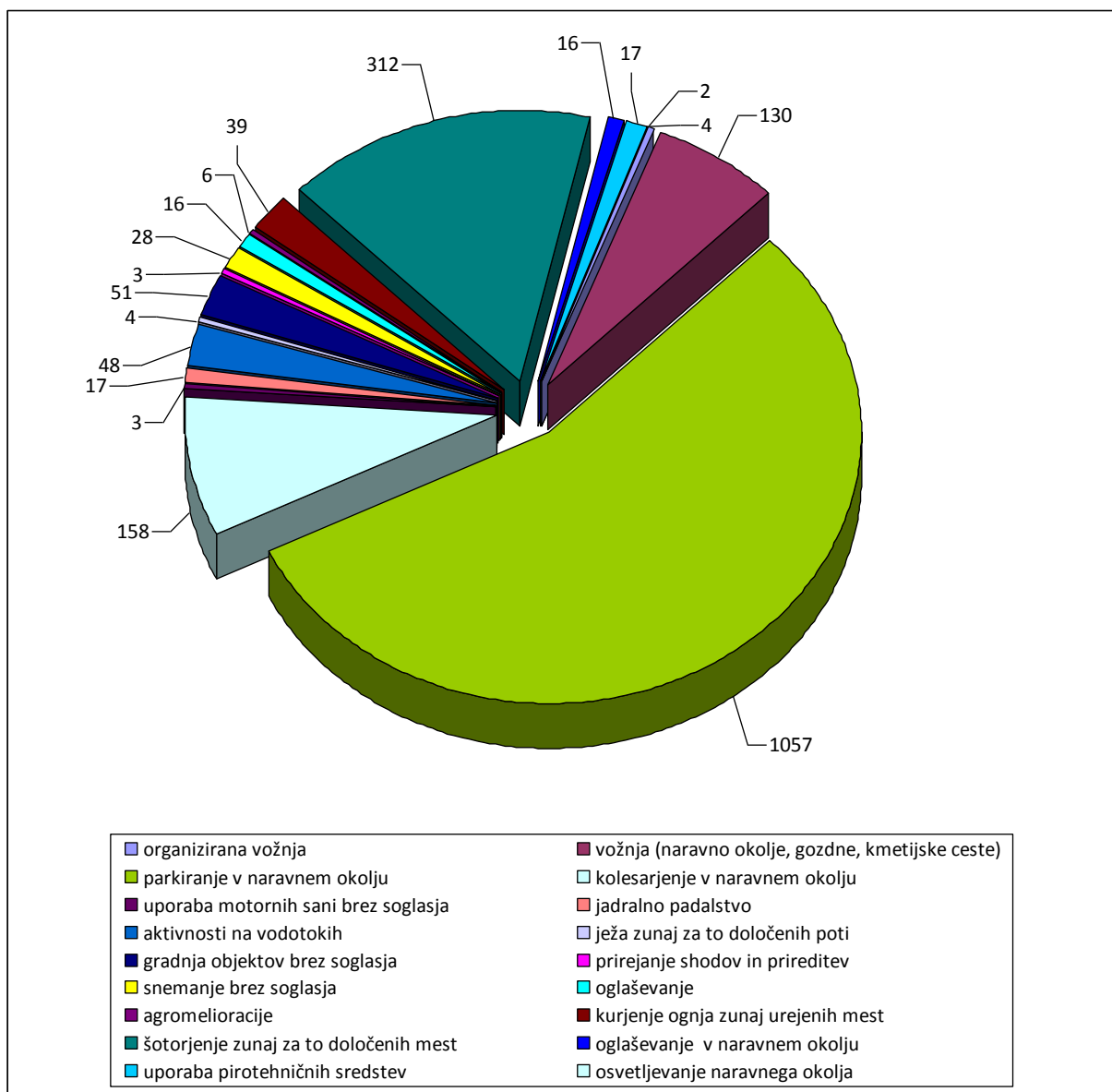
JZ TNP je izvajal neposredni nadzor v naravi skladno z veljavno zakonodajo. Poudarek je bil pri preverjanju spoštovanja predpisanih varstvenih režimov na območjih visokogorskih jezer, na območjih poti in na izhodiščih, ki vodijo na najbolj obiskane vrhove, ter območja planin. Okrepljen je bil nadzor na območju Pokljuke, v poletnem času pa na obali Bohinjskega jezera in v visokogorju (Triglavsko pogorje, Dolina Triglavskih jezer). Uredile so se tudi formalne podlage za vključevanje prostovoljnih nadzornikov v izvajanje nadzora v naravi, kar se bo uresničevalo v naslednjih letih. Pri izvajanju nadzora je JZ TNP aktivno sodeloval ter v aktivnosti vključeval ostale pristojne nadzorne službe. Tako so na primer v nadzoru nad vožnjo v naravnem okolju in nedovoljenim kampiranjem sodelovali policisti PU Kranj, vsako leto v višku sezone obiskovanja visokogorja so se izvajali skupni obhodi z gorsko policijsko enoto, v sezoni rasti gob se je v nadzor vključevala gozdarska inšpekcija. Poostren in usmerjen naravovarstveni nadzor se je izvajal, v obdobju cvetenja rastlin lepega čevljca na območju Martuljka, ki so ga izvajali naravovarstveni nadzorniki JZ TNP, inšpektorji za okolje in naravo, policija in prostovoljci PD Martuljek.

A11.2 Vodenje postopkov in odločanje o prekrških

Naravovarstveni nadzorniki JZ TNP so v letih 2016 in 2017 v zvezi z evidentiranimi kršitvami izdali skupno 632 plačilnih nalogov in izrekli 2.149 opozoril. Pripravljeno je bilo 8 zaprosil na UE, 1 na policijo, 1 na tožilstvo ter 1 preiskovalnemu sodniku. Aktivno je bilo sodelovanje predstavnikov NNS v različnih delovnih skupinah (sprememba ZON, spletna prekrškovna aplikacija, izpitne komisije) in z drugimi prekrškovnimi organi (PP Kranjska Gora, PP Bovec, PP Bled, Medobčinski inšpektorat Jesenice in Bled, Sodišče Jesenice, FURS...), vključno s poostreno akcijo nadzora na območju Oddelka

Kranjska Gora (Mala Pišnica). Pripravljeni so bili tudi novi obrazci plačilnih nalogov ter zagotovljeno posredovanje izterjave na FURS.

Slika 2: Prikaz števila izrečenih opozoril glede na posamezne vrste ravnanj, skladno z ZTNP-1 v letih 2016 in 2017

A12 UPRAVLJANJE DIVJADI V NARODNEM PARKU

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Na področju upravljanja z divjadjo v LPN Triglav so se tudi v letih 2016 in 2017 izvajale vse predpisane aktivnosti. V tem obdobju so bili vzpostavljeni tudi pogoji za nadgrajeno sodelovanje z ostalimi upravljavci lovišč v narodnem parku kot tudi na čezmejni ravni, kar se bo uresničevalo v okviru projektnega sodelovanja JZ TNP. Celovito upravljanje z divjadjo se med drugim zagotavlja tudi z aktivnim sodelovanjem JZ TNP z ostalimi upravljavskimi, strokovnimi in nadzornimi organizacijami ter službami.

Kazalniki

1. Povprečno letno število ur JZ TNP na področju upravljanja z divjadjo v LPN Triglav: izhodišče: 9.800; vrednost 2017: 9.966

A12.1 Upravljanje LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku

JZ TNP je v letih 2016 in 2017 zagotavljal celovito upravljanje LPN Triglav v obsegu in na način, ki ga določajo predpisi na področjih divjadi in lovstva ter ohranjanja narave. S tem v zvezi je potekala redna komunikacija z ZGS pri izmenjavi podatkov in pripravi ter postopku potrjevanja letnih načrtov LPN Triglav kot tudi v različnih organih lovskega upravljanja. Vsako leto so bili za Lovsko-čuvajske okoliše v LPN Triglav pripravljeni interni lovski letni načrti. Izvajali so se ukrepi zimskega krmljenja divjadi, umeščanja in vzdrževanja lovskih objektov, biomeliorativni in biotehniški ukrepi, redno izvajanje nadzora nad odvzemom divjadi, sistematično in priložnostno spremljanje stanja populacij izbranih vrst divjadi. Tvorno je bilo tudi sodelovanje z drugimi upravljavci lovišč v TNP na področjih načrtovanja in upravljanja divjadi ter zbiranja in izmenjave prostorskih podatkov, še posebej divjega petelina in ruševca. Sodelovanje JZ TNP je potekalo tudi s strokovnimi organizacijami pri koordinaciji in izvedbi raziskav na divjadi visokogorskega habitata, zbiranju vzorcev tkiv divjadi za redno spremljanje zdravstvenega stanja, na področju izobraževanja pa so bile organizirane predstavitve za šole in vrtce. Območje TNP je skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje tudi pilotno območje projekta »AlpBioNet2030«, pri čemer je v letu 2017 potekalo intenzivno usklajevanje JZ TNP z vodilnim (ALPARC) in ostalimi projektnimi partnerji (prednostno PGNP, ZGS, KIS, Univerza na Dunaju, EURAC) za izvedbo načrtovanih aktivnosti projekta na področju upravljanja z divjadjo na čezmejnem območju. JZ TNP je med drugim oblikoval in s partnerji uskladił osnutek vizije enotnega upravljanja z gamsom in alpskim kozorogom na čezmejnem območju z Italijo, ki na slovenski strani vključuje celotno Triglavsko LUO in del Gorenjskega LUO, na italijanski strani pa lovsko upravljavsko območje Tarvisiano. V projektu »AlpBioNet2030« sodeluje JZ TNP tudi s Kmetijskim inštitutom Slovenije pri ugotavljanju vpliva divjadi na stanje popašenosti izbranih travnišč (Radovna, Trenta, Perniki).

A12.2 Izvajanje vsebin letnih načrtov LPN Triglav in drugih lovišč v narodnem parku

Na področju upravljanja LPN Triglav je JZ TNP izvajal reden lovsko čuvajski nadzor v vseh 14 lovsko-čuvajskih okoliših. Sistematično so se na podlagi pripravljenih protokolov zbirali prostorski podatki o varstveno pomembnih vrstah, kot sta divji petelin in ruševca. Izvajanje nalog letnih načrtov so vključevale sproten odvzem divjadi, ogleda prijavljenih škod na premoženju in zagotavljanje odškodnin, sodelovanje z drugimi upravljavci lovišč, javno gozdarsko službo, inšpekcijskimi službami in strokovnimi organizacijami. Pri izvajanju izrednih varstvenih ukrepov v prvem varstvenem območju narodnega parka so bila v celoti upoštevana merila iz NU TNP. Skladno z letnim načrtom LPN Triglav se je med biomeliorativnimi deli zagotavljalo vzdrževanje travnikov in pašnikov (16,5 ha) ter grmišč (7 ha), kot tudi priprava pasišč (5,65 ha) in kaluž (6). Med biotehniškimi deli je potekalo vzdrževanje lovsko-tehničnih objektov, kot so lovske preže (182 objektov), solnice (552 objektov), krmišča (17 objektov) in lovskih steza (23,8 km vzdrževanja steza), pri izvajanju lova pa vse predpisane aktivnosti v zvezi z odvzemom, pripravo materialnih dokazov in trupov uplenjene divjadi za nadaljnjo oddajo ter vzdrževanjem zbiralnic. Zagotovljena je bila tudi skrb za razvoj lovske kinologije.

B1 OZAVEŠČANJE O KULTURNI DEDIŠČINI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 so bili izvedeni številni dogodki z namenom predstavitve, izobraževanja in ozaveščanja o pomenu vseh zvrsti kulturne dediščine v narodnem parku. Vzpostavljeno in nadgrajeno je sodelovanje območnima enotama ZVKDS in muzeji v parkovnih lokalnih skupnostih. Pripravljen in usklajen je bil protokol za spremljanje stanja nepremične kulturne dediščine. Opravljeni so bili terenski ogledi za potrebe spremljanja stanja nepremične kulturne dediščine in nadaljevalo posodabljanje evidenc. Vzpostavljena je bila redna izmenjava podatkov med javnim zavodom TNP in pristojnimi institucijami.

Kazalniki

1. Spremljanje stanja v register vpisanih enot nepremične kulturne dediščine s terenskimi ogledi: v letih 2016 in 2017 opravljen pregled 15 od načrtovanih 40 enot (37,5 %)

B1.1 Evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh zvrsti kulturne dediščine

V preteklem dveletnem obdobju je bilo izvedeno:

- aktivnosti s področja predstavljanja in ozaveščanja (različne samostojne in skupne razstave, ozaveščanje lastnikov dediščine, vodeni ogledi, proučevanje planinske tematike, predavanja in predstavitve na sejmi in posvetih, muzejski večeri, prilagoditve stalne razstave tujcem in ranljivim skupinam ...),
- priprava vsebin in izvajanje programa *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- vključevanje dediščinskih vsebin narodnega parka v pedagoške programe,
- delavnice za odrasle in šolsko mladino,
- evidentiranje na terenu, zbiranje in urejanje premične dediščine (občina Bohinj),
- vzpostavljeno redno sodelovanje pri ažuriranju evidenc NKD,
- sodelovanje pri vpisu v register nesnovne dediščine,
- priprava poročila za Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) o vsebinah varstva kulturne dediščine v TNP (stanje kulturne dediščine, ZTNP-1, NU, sodelovanje z deležniki, ocena stroškov in kadrov).

B1.2 Spremljanje stanja kulturne dediščine

Na področju spremljanja stanja nepremične kulturne dediščine v narodnem parku je bil oblikovan predlog načrta spremljanja enot. V sodelovanju s pristojnima institucijama (MK – INDOK in ZVKDS) je bil pripravljen in usklajen protokol za spremljanje stanja nepremične kulturne dediščine.

Izveden je bil ogled 11 enot NKD, za 21 enot NKD je bil dopolnjen popis z namenom posodabljanja evidenc. V register nepremične dediščine so bile vpisane 3 nove enote z območja narodnega parka. Vzpostavljena je bila redna izmenjava podatkov med javnim zavodom TNP in pristojnimi institucijami. Poseben poudarek je bil dan evidentiranju suhozidnih gradenj (mirov in kašt), planin in sušilnic za sadje.

B1.3 Krepitev prepoznavnosti, simbolnega pomena in identitete narodnega parka

- vodenje po stalnih razstavah, ki vključujejo tudi dediščinske vsebine o narodnem parku,
- pogodbeno sodelovanje kulturnovarstvenih institucij s TNP pri različnih dejavnostih (razstave, vodenja, izobraževalne aktivnosti ...),
- vodenje skupin z namenom spoznavanja arhitekture in tradicionalnega načina življenja v alpskem prostoru, planinskega pašništva, tehniške dediščine,

- aktivno vključevanje kulturnovarstvenih vsebin narodnega parka v programe *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- izvedba počitniških delavnic (npr. peka kruha, kmečka opravila, tečaj šivanja, običaji),
- pripravljene so bile nove in posodobljene obstoječe razstave (npr. *Miti in legende*, arheološka razstava *Prapoti skozi praproti*, panjske končnice, slikarske in fotografske razstave),
- organiziranje različnih kulturnih dogodkov (npr. folklorni nastopi, pripovedovanje zgodb),
- izvedba predavanj, priprava člankov o stavbni tipologiji.

B2 OHRANJANJE NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Potekalo je aktivno delovanje upravljavca na področju svetovanj investitorjem in projektantom – v različnih fazah načrtovana in izvedbe gradenj. Svetovanje se je izvajalo tudi v sklopu uradnih ur v terenskih pisarnah. Varstvo kulturne dediščine na področju poselitve in stavbarstva se je vključevalo v prostorsko načrtovanje in pripravo strokovnih mnenj k posegom v prostor.

Kazalniki

1. Število svetovancev v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije pri gradnjah: izhodišče: 120; v letu 2016: 175, v letu 2017: 175
2. Vključevanje varstva kulturne dediščine v mnenja upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih soglasij – delež glede na vsebinsko ustrezne vloge: 100/100 %
3. Število predlogov za razglasitev kulturnih spomenikov: stanje 2017: 2 predloga

B2.1 Prednostno usmerjanje gradenj k prenovi obstoječega stavbnega fonda in nadomestni gradnji objektov; spoštovanje lokalne stavbne tipologije; spodbujanje k ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv

- sodelovanje s pristojnimi institucijami,
- svetovanje investitorjem (pooblaščenec, projektantom ...) v zvezi z ohranjanjem značilnosti stavbne tipologije,
- priprava projektne naloge in izdelava dveh vsebinskih sklopov strokovnih podlag za stavbno tipologijo v Bohinju:
 - v letu 2016: vasi Studor, Stara Fužina, Ukanc in Ribčev Laz
 - v letu 2017: vasi v Zgornji Bohinjski dolini (Srednja vas, Bohinjska Češnjica, Jereka, Gorjuše in Koprivnik) z analizo prepoznavnih prvin stavbne dediščine, pojavnih oblik stavb, poselitvenih vzorcev, umestitve stavb, stavbnih razmerij in izhodišči za prostorsko načrtovanje) – v sodelovanju z Občino Bohinj in ZVKDS,
- sestanki o možnostih priprave stavbne tipologije za parkovne lokalne skupnosti v Zgornjem Posočju (v sodelovanju z občinami, PRC, arhitekti iz lokalnega okolja),
- vključevanje stavbne tipologije v strokovna mnenja upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij k posegom v prostor,
- izvedba sestankov, terenskih ogledov (v sodelovanju z ZVKDS – območnima enotama Kranj in Nova Gorica) in priprava predhodnih mnenj.

B2.2 Vzpostavitev Varstvenega sklada – sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine; svetovanje pri razpisih programov drugih sektorjev

- pregled obstoječih primerljivih pravilnikov oz. razpisov (na ravni posameznih občin),
- priprava koncepta pravil za delovanje »Varstvenega sklada« (v sodelovanju z ZVKDS - OE Kranj),
- vzpostavitev sklada ni bila realizirana, ker ni bilo razpoložljivih sredstev. Kljub načelni podpori integralnemu pristopu povezovanju vseh deležnikov stalno zniževanje proračunskih sredstev za ohranjanje kulturne dediščine in zakonodaja na področju (so)financiranja obnove objektov in območij kulturne dediščine ne omogočata izvrševanje določb NU TNP glede ustanovitve varstvenega sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje nepremične kulturne dediščine.

B2.3 Ohranjanje planin, vasi in posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru

- sodelovanje pri pripravi izhodišč za strategijo ohranjanja oz. oživljanja bohinjskih planin (nosilec Občina Bohinj),

- sodelovanje (JZ TNP in ZVKDS) v skupini za pripravo *Strategije trajnostnega razvoja Bohinjskih planin* (delovni sestanki, delavnica z agrarnimi skupnostmi, priprava strokovnih izhodišč, priprava strokovnih mnenj na osnutek in usklajevanje predloga strategije) (nosilec Občina Bohinj),
- opravljena terenski ogled in fotodokumentiranje posameznih aktivnih planin z objekti (Pečana, Vodični vrh, Voje, Grintovica, Zaprikraj in Zappleč),
- priprava usmeritev za varstvo kakovostnih prvin in značilnosti planin in naselij pri pripravi strokovnih mnenj upravljavca v postopkih izdaje kulturnovarstvenih pogojev in soglasij za posege v prostor.

B2.4 Razglasitev evidentiranih enot nepremične kulturne dediščine v narodnem parku za kulturne spomenike in zagotavljanje pogojev za njihovo ohranjanje, urejanje in predstavljanje

- priprava predlogov za razglasitev ambienta cerkve sv. Janeza v Ribčevem Lazu in Oplenove hiše pod Studorjem za kulturna spomenika državnega pomena,
- usklajevanje predlogov prezentacije posameznih objektov NKD (arheološka najdišča, Pot miru – ostaline 1. sv. vojne),
- usmeritve za obnovo žag venecijank Na Skali (Krbulnik) in pri Mlinarju (ob sotočju Vrsnice in Soče),
- nominacija cerkve sv. Duha na Javorci za Znak evropske dediščine (ZED); dodelitev znaka ZED (žirija Evropske komisije).

B2.5 Zagotavljanje finančnih sredstev za obnovo najpomembnejših objektov nepremične kulturne dediščine v narodnem parku in za izvajanje predkupne pravice za odkup ogroženih oz. izjemnih spomenikov nepremične kulturne dediščine

- objavljen je bil Spomeniškovarstveni razpis za leti 2017 in 2018 (upoštevan kriterij 10 % dodatnih točk za spomeniki v narodnem parku): z območja TNP ni bilo prijav,
- spominska cerkev sv. Duha v Javorci: izvedena I. faza restavratorskih posegov, obnova zvonika,
- izdelan je konservatorski načrt za popotresno sanacijo hiše na Turarjevi domačiji v Trenti. Predlagan je bil odkup ogroženega in izjemnega spomenika.

B2.6 Nadaljevanje sistematičnega raziskovanja na območju narodnega parka in izvajanje predhodnih arheoloških terenskih pregledov, sond in raziskav na potencialnih arheoloških lokacijah na območjih načrtovanih posegov v prostor

- priprava in uvrščanje vsebin varstva kulturne dediščine pri pripravi strokovnih podlag za spremembe in dopolnitve prostorskih aktov,
- izvedena je bila delna ureditev in prezentacija arheološkega najdišča Planja na Voglu,
- izvajanje arheoloških raziskav na planinah Zaslap, Leskovca pod Krnom in planini Razor ter v Spodnjih Bohinjskih gorah,
- izvajanje arheoloških raziskav z namenom preverbe slabo znanih najdišč (topografija in izkop poskusnih sond),
- Trenta – Zaselek pri Cerkvi (EŠD 17650): opravljena je bila geofizikalna raziskava v okviru predhodnih arheoloških raziskav nekdanjih fužin,
- izvedba arheoloških raziskav lokacij z namenom določitve arheološkega potenciala: Murnova glava, Krn Grad.

B3 OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Vzpostavljeno je bilo spremljanje stanja posameznih dediščinskih krajin, predvsem planin. V pripravi so strokovne podlage, ki obsegajo nabor prvin – gradnikov kulturne krajine ter usmeritve za njihovo ohranjanje.

Kazalniki

1. Delež območja, v katerem so opredeljene značilne ustvarjene prvine krajine: načrtovano: 50 %; stanje: 35%

B3.1 Ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin

- priprava zgibanke o dediščinskih in zgodovinskih krajinah (besedilo in izbor fotografij),
- izvedba sestanka s svetovanjem skupaj z občino Bohinj in ZVKDS s predstavniki krajevnih skupnosti Koprivnik-Gorjuše glede načrtovanih ureditev na Koprivniku – ureditev trga, sirarne, premestitev ceste mimo cerkve, postavitve mlina ...,
- v pripravi je predstavitveno gradivo o dediščinskih in zgodovinskih krajinah,
- v pripravi je prijava na razpis projekta: *»Pregled tipologije, coniranja in ozaveščanja o ohranjanju in vzdrževanju kozolcev«*.

B3.2 Zagotavljanje ohranjanja značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini

- sodelovanje v skupini za pripravo strategije razvoja Bohinjskih planin,
- v pripravi so strokovne podlage za določitev prvin – krajinskih gradnikov podeželskega prostora narodnega parka,
- vključevanje značilnosti in posebnosti ter prvin kmetijske kulturne krajine v strokovne podlage za pripravo naravovarstvenih in kulturnovarstvenih smernic,
- izdelava strokovnih podlag za določitev prvin – gradnikov kulturnih krajin podeželskega prostora narodnega parka: priprava liste vrst in pojavnosti (pogostost, oblike), njihova prisotnost in obseg antropogenih elementov (ureditve tradicionalne rabe prostora, posestna struktura, poselitveni vzorci, stavbarstvo, grajeni elementi v odprtem prostoru – miri in sopotja, plotovi, kašte, mulatjere, apnenice, vodnjaki, brvi, grobišča in spominska obeležja ...) na podlagi opravljenih pregledov krajinskih enot (v prvi polovici leta sta bili preverjeni dve enoti narodnega parka).

B4 OHRANJANJE PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 je bilo izvedenih več razstav s področja etnologije in likovne umetnosti. Pri pripravi in izvedbi razstav smo sodelovali z lokalnimi skupnostmi in inštitucijami s področja kulturne dediščine. Zbirke premične kulturne dediščine v informacijskih mestih JZ TNP so bile redno vzdrževane.

Kazalniki

1. Število izvedenih razstav s področja premične kulturne dediščine: načrtovano: 3; izvedeno: 7

B4.1 Vključevanje predmetov premične kulturne dediščine v ozaveščevalne programe ter skrb za zbirki premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest

- evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec),
- evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premični dediščine (območje TNP v občini Bohinj),
- redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje Oplenove hiše in predmetov. Redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje predmetov v Planšarskem muzeju,
- vključevanje Pocarjeve domačije v izobraževalne in ozaveščevalne programe,
- izvedeno redno vzdrževanje premične kulturne dediščine na informacijskih mestih TNP (Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni, Dom Trenta, Triglavska roža Bled in Center TNP Bohinj v Stari Fužini).

B4.2 Sodelovanje s kulturnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih ozaveščevalnih programov in vzpostaviti galerijsko dejavnost.

V prostorih posameznih informacijskih mest so bile izvedene številne lastne in gostujoče razstave z likovnega, etnološkega, arheološkega, fotografskega področja s spremljajočim programom.

Na področju ohranjanja premične kulturne dediščine je bilo izvedenih več razstav s področja etnologije in likovne umetnosti. Pri pripravi in izvedbi razstav smo sodelovali z lokalno skupnostjo in inštitucijami s področja kulturne dediščine.

B5 OHRANJANJE NESNOVNE KULTURNE DEDIŠČINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Nadgrajeno je bilo že vzpostavljeno sodelovanje z nosilci tradicionalnih znanj na območju narodnega parka. Delavnice smo izvajali na parkovnih mestih, osrednja stična točka je bil Center TNP Bohinj. Najbolj pogoste ciljne skupine so bile zaključene šolske skupine, družine in zainteresirani posamezniki.

Kazalniki

1. Število izvedenih delavnic tradicionalnega znanja/premične in nesnovne kulturne dediščine za različne ciljne skupine (osnovnošolske skupine, izobraževalne delavnice, sezonske aktivnosti, tradicionalne prireditve) na informacijskih mestih narodnega parka in/ali na terenu (v soorganizaciji z nosilci nesnovne kulturne dediščine): načrtovano: 80; stanje 88

B5.1 Spodbujanje nosilcev k ohranjanju nesnovne dediščine ter sodelovanje pri dejavnostih za ohranjanje in prenašanje oblik tradicionalnih znanj

- izvedeni tečaji in delavnice tradicionalnega znanja (rokodelstvo, ročna dela – npr. šivanje, vezenje, kvačkanje, izdelava bohinjske noše; pletenje košar, izdelava velikonočnih butaric, obdelava in zaščita lesa, kulinarika, sirarska delavnica, kuhanje žgancev, ličkanje koruze, rofkanje turšce in izdelava piščalk iz vrbe, obdelava lesa, kmečka opravila v zimskem času, lutkarska delavnica ...),
- izobraževalne delavnice za šolske skupine (npr. spoznavanje kulturne dediščine) in konservatorske delavnice,
- oživljanje izročila (otepanje, ljudsko pripovedništvo, miti in legende, gostovanje folklornih otroških skupin, stare otroške ljudske igre),
- lutkovne predstava Krivopetnice in Zlatorog na Pocarjevi domačiji,
- srečanje Ledinska imena v Stari Fužini in pod Studorom (v sodelovanju z RAGOR-jem) v Centru TNP Bohinj,
- etnološki večeri (npr. alpsko pašništvo v dolini Trente, rezijanska kultura),
- priprava, organizacija in sodelovanje pri dogodkih v okviru *Dnevov evropske kulturne dediščine*,
- sodelovanje na Kravjem balu z otroškimi delavnicami (pastirske igre).

B5.2 Raziskovanje nesnovne dediščine v narodnem parku ter izobraževanje, ozaveščanje, popularizacija in promocija nesnovne dediščine med obiskovalci in v širši javnosti.

- raziskava mlečnih planin na Tolminskem (Tolminski muzej s sodelovanjem Slovenskega etnografskega muzeja),
- izdelovanje vodovodnih lesenih cevi v Tolminu (*Dnevi evropske kulturne dediščine*),
- pregled/proučevanje arhivskega gradiva in preostale dokumentacije oz. virov kot pomoč investitorju za obnovo in ponovni zagon žage venecijanke – Krbulnik (Vas na Skali) in Soča (Mlinar),
- v pripravi je prijava na razpis za LAS – projekt: »*Pregled tipologije, coniranja in ohranjanja kozolcev*«.

C1 OHRANJANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN KMETIJSKE KRAJINE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V preteklih dveh letih je bilo v ospredju svetovanje zainteresiranim posameznikom, društvom in skupnostim. Pri pripravi na različne razpise je bila nudena strokovna pomoč. Vzpostavljeno je bilo sodelovanje pri skupnih projektih LAS ter izvajanju ukrepov na podlagi uredbe CLLD. Izvedene so bile čistilne akcije ter oskrba nedostopnih planin.

Kazalniki:

1. Število objavljenih razpisov kjer se je upošteval ZTNP-1: izhodišče: 0; izvedeno: 11
2. Število oddanih vlog iz območja parkovnih občin: izhodišče: 0; izvedeno: 39
3. Število pripravljenih in potrjenih strategij Lokalnega razvoja upoštevajoč ZTNP-1: 2
4. Obseg kmetijskih zemljišč preusmerjenih v ekološko kmetovanje: 2.608 ha
5. Obseg kmetijskih zemljišč, na katerih se pridelujejo tudi avtohtone in tradicionalne sorte kmetijskih rastlin: 11 ha
6. Število kmetij, ki redijo avtohtone pasme domačih živali: 76
7. Obseg kmetijskih zemljišč vključenih v KOP – OP ukrepe: 3.908 ha
8. Obseg vseh kmetijskih zemljišč v uporabi (podpore OMD) 14.374 ha
9. Obseg planinskih pašnikov kjer se izvajajo KOP-OP ukrepi: 2.561 ha

C1.1 Dejavna vloga pri izvajanju ukrepov kmetijske politike za obdobje 2014–2020 na podlagi sprejetih določb ZTNP-1

**Program razvoja podeželja 2014-2020 – Aktivnosti v okviru objavljenih razpisov MKGP:*

V okviru Programa razvoja podeželja (PRP) je bilo do konca leta 2017 objavljenih 9 javnih razpisov iz 4 različnih podukrepov, na katere je bilo iz parkovnih občin oddanih 32 vlog. Skupen znesek odobrenih vlog znaša 978.471 €.

*Opomba: *Podatki veljajo za celotno območje parkovnih občin.*

CLLD

V letu 2016 sta bila z odločbami MKGP potrjena LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska Košarica, ki ležita na območju parka. Oba sta pridobila dodatnih 15 % finančnih sredstev glede na finančni okvir sklada EKSRP, ki je določen v strategiji lokalnega razvoja (SLR). Skupna vrednost dodatnih sredstev iz sklada EKSRP za izvajanje operacij na območju narodnega parka je znašala 601.647 €. Oba LAS glede na potrebe in oddane vloge na javni poziv LAS, lahko za izvedbo operacij na območju narodnega parka namenita tudi več sredstev.

Pri pripravi obeh strategij so bili ob sodelovanju JZ TNP in celotnega podpornega okolja podeželja ter parkovnih občin, upoštevani tudi cilji, ki jih zasleduje NU TNP.

V okviru ukrepa LEADER (pristop CLLD) se sicer lahko izvajajo operacije, ki lahko prispevajo h katerikoli razvojni usmeritvi. Potrebe, cilji in ukrepi so določeni s strani LAS in so kot rečeno podrobneje opisani v SLR. Na javne pozive LAS se je iz območja parkovnih občin, do sedaj prijavilo 9 prijaviteljev od katerih sta bili do konca leta 2017 odobreni dve. Ostale vloge so še v obravnavi.

Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine

V okviru tega podukrepa sta bili iz območja gorenjske odobreni dve vlogi v skupni višini 62.497 €.

C1.2 Spodbujanje kmetov k vključevanju v ukrepe KOP-OP in ekološko kmetovanje

Ekološko kmetijstvo

V ekološko kmetijstvo je bilo v letu 2017 na območju parkovnih občin preusmerjeno skupaj 173 kmetij na katerih skupaj obdelujejo 2608 ha kmetijskih zemljišč. Znesek podpor za ekološko kmetovanje znaša 892.333 €.

Ukrepi KOP-OP – reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje:

Na območju parkovnih občin je bilo v letu 2017 skupaj 76 kmetij, kjer je bilo v reji skupaj 629 GVŽ lokalnih pasem, ki jim grozi izumrtje. V dveh letih je bilo rejcem iz tega ukrepa izplačano skupaj 294.000 € podpore.

Na 11 ha se pridelujejo tudi avtohtone in tradicionalne sorte kmetijskih rastlin.

Ukrepi PRP, vezani na rabo kmetijskih zemljišč:

V letu 2017 je bilo v **KOP – OP** ukrepe vključenih 283 kmetij s skupno 3908 ha kmetijskih zemljišč. Izplačana vrednost podpor za te ukrepe v prvih dveh letih izvajanja NU za TNP je znašala 639.931 €.

V okviru ukrepa **OMD** je bilo v letu 2016 vključenih 1.700 KMG na 14.374 ha. Letno se za ta ukrep izplača 1.875.964 €.

Aktivnosti mreže za podeželje

Mreža za podeželje spodbuja vključevanje kmetov v KOPOP in ekološko kmetovanje. Poleg splošnega informiranja in ozaveščanja javnosti o ukrepih PRP 2014-2020 je Mreža za podeželje pripravila tiskana in spletna gradiva za promocijo ukrepov KOPOP in EK ter pomoč kmetom za izvajanje omenjenih ukrepov (npr. Vstop kmetov v KOPOP in EK, Program aktivnosti KOPOP in EK, Obvestilo aktivnosti in dolžnosti pri izvajanju ukrepa KOPOP in EK).

Mreža za podeželje je poleg splošnega informiranja in obveščanja javnosti o PRP 2014-2020 v letu 2017 pripravila naslednja tiskana in spletna gradiva: *Tehnološka navodila za ekološko pridelavo poljščin*, *Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Vinogradništvo* - 1. posodobitev, *Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Trajno travinje* - 1. posodobitev, *Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Poljedelstvo in zelenjadarstvo* - 1. posodobitev in *Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Vodni viri* - 1. posodobitev, zbiranka ark kmetije - *Spoznajte slovenske avtohtone pasme domačih živali*. Mreža za podeželje je sodelovala pri organiziranju Okrogle mize in spremljajoče razstave z naslovom: »Ohranimo slovenski kozolec! Kdo in kako?« na Bledu.

C1.3 Spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...)

V prvih dveh letih izvajanja NU za TNP so bile na področju predelave osnovnih kmetijskih surovin in shem kakovosti izvedene naslednje aktivnosti:

Storitve svetovanja glede:

- združevanja kmetijskih gospodarstev v skupnosti za potrebe skupnega nastopa na trgu,
- predelave osnovnih kmetijskih surovin.

Program razvoja podeželja 2014-2020 - Aktivnosti v okviru objavljenih razpisov MKGP

*V okviru izvajanja podukrepov 3.1 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti in 4.2.: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, je bilo v letih 2017 iz območja parkovnih občin odobrenih 7 vlog v skupni višini 300.853,00 €.

*Opomba: *Podatki veljajo za celotno območje parkovnih občin*

C1.4 Ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva kot oblike tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanje za narodni park značilne krajine

V prvih dveh letih izvajanja NU za TNP so bile za področje planinskega pašništva izvedene naslednje aktivnosti:

Storitve svetovanja glede:

- izvajanja osnovne kmetijske dejavnosti na planinah,
- izvajanja dopolnilnih dejavnosti na planinah,
- sprememb veljavne zakonodaje iz področja planinskega pašništva;
- izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike in Programa razvoja podeželja.

****KOP-OP UKREPI***

- paša po čredinkah (16 KMG, 621 ha),
- planinska paša s pastirjem (41 KMG, 1940 ha).

*Opomba: *Podatki veljajo za celotno območje parkovnih občin*

C2 USKLAJEN RAZVOJ TRAJNOSTNEGA TURIZMA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP načrtno izvajal aktivnosti z namenom doseganja tesnejšega sodelovanja z deležniki s področja turizma. Načrtovane aktivnosti so obsegale pripravo strateških smernic za Biosferno območje Julijske Alpe in za Čezmejno ekoregijo Julijske Alpe, izvedbo skupnih izobraževalnih aktivnosti, prijavo različnih EU/CLLD projektov s področja usmerjanja obiska, konkretne povezave na področju izobraževalnih/vodniških aktivnosti in predvsem vzpostavitvi sinergij na področju upravljanja informacijskih središč/informacijskih pultov na informacijskih mestih TNP.

Kazalniki:

1. Število delavnic/srečanj: načrtovano: 10; izvedeno: 10
2. Število pripravljenih in prijavljenih projektov: izhodišče: 0; izvedeno: 5
3. Število pridobljenih certifikatov *Slovenia Green*: izhodišče: 0; izvedeno: 1
4. Odobrena sredstva: izhodišče: 0; stanje 2017: 338.261 €
5. Število odobrenih projektov: izhodišče: 0; izvedeno: 3
6. Število objavljenih razpisov z upoštevanjem ZTNP-1: izhodišče: 0; izvedeno: 3
7. Število izvedenih raziskav in dokumentov (usmerjanje obiska): izhodišče: 0; izvedeno: 1
8. Pripravljene smernice za razvoj trajnostnega turizma: izhodišče: 0; izvedeno: 1
9. Število soupravljanj informacijskih pultov: izhodišče: 0; izvedeno: 5

C2.1 Priprava smernic za razvoj trajnostnega turizma in spodbujanje njihove uporabe UPORABE

Smernice z naslovom »Razvojni načrt biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije« je bil pripravljen v okviru izvajanja programa UNESCO za leto 2016. Izdelan je bil v sodelovanju z podpornim okoljem iz področja Turizma (LTO-ji celotnega območja Julijskih Alp), usklajen z MOP in MGRT ter potrjen iz strani vseh županov parkovnih občin.

C2.2 Razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (zeleni turizem, kulturna dediščina in identiteta narodnega parka, aktivnosti v naravi)

Objave javnih razpisov MGRT, kjer se je upošteval ZTNP-1:

- javni razpis za spodbujanje razvoja novih in inovativnih produktov turističnega gospodarstva,
- javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih produktov,
- javni razpis za spodbujanje uvedbe okoljskih znakov za turistične nastanitve.

Aktivnosti v povezavi razvoja trajnostno naravnanih turističnih produktov in usmerjanja obiska na območju TNP in Biosfernem območju Julijske Alpe

Priprava vsebinskih podlag, oblikovanje projektov in prijava projektov na razpise LAS-ov v sodelovanju JZ TNP, Razvojnih agencij ter LTO-jev v okviru delovanja skupnosti Julijske Alpe. Projekti so bili pripravljeni na podlagi *Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije*.

Pripravljeni in na razpise prijavljeni projekti, ki so v fazi potrjevanja:

- »Smer TNP Gorenjska«,
- »Zelene rešitve«,
- »Tematske poti v Dolini Soče«,
- »JA Trail«,
- »Interpretacija naravne in kulturne dediščine v dolini Soče kot popestritev turistične ponudbe«.

Priprava izhodišč za sistematično spremljanje obiska na območju TNP:

- izvedena raziskava »*Turistični obisk biosfernega območja Julijske Alpe*«, ki je bila predstavljena na več strokovnih srečanjih v Sloveniji in v tujini. Povzetek objavljen v znanstvenem časopisu JZ TNP Acta Triglavensia.

Aktivnosti komunikacije in promocije

- priprava in izdaja časopisa Odkrivaj/Discover v sodelovanju z deležniki s področja turizma (enkrat letno),
- predstavitve programa »*Doživljajski paketi TNP*« in raziskave »*Turistični obisk Biosfernega območja Julijske Alpe*« na delavnicah s ciljnimi skupinami in deležniki (izvedba 7 delavnic),
- aktivno ozaveščanje deležnikov o vrednotah zavarovanega območja na srečanjih ter sestankih skupnosti JA,
- ureditev spletne promocije.

C2.3 Okrepitev sodelovanja z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp

Soupravljanje informacijskih pultov JZ TNP in LTO-jev v informacijskih centrih TNP in Turistično-informacijskih centrih

- Center TNP Bohinj, Triglavska roža Bled, Slovenski planinski muze Mojstrana in Zelena hiša TIC Kobarid.

Organizacija in izvedba strokovnih srečanj, delavnic, posvetov, izobraževanj

- strokovna srečanja za predstavnike turističnega gospodarstva,
- izobraževalna vodenja za turistične delavce z Biosfernega območja Julijske Alpe na info mestih,
- predstavitve gorskega vodništva na informacijskih mestih JZ TNP,
- strokovne ekskurzije,
- čezmejni forum Transboundary ekoregija Julijske Alpe,
- seminarji na temo gorskega vodništva,
- nadgradnja in sodelovanje pri izvedbi tečaja za pridobitev licence turistični vodnik Julijske Alpe /Triglavski narodni park.

C3 RAZVOJ PODJETNIŠTVA IN SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Narodni park je prostor, kjer se spodbuja podjetništvo, samozaposlovanje ter nove oblike dela. V letu 2016 je bil dokončno vpeljan znak kakovosti TNP. Objavljeni so bili tudi razpisi, kjer so pripravljavci upoštevali določbe 10. in 11. člena ZTNP-1 glede razvojnih usmeritev. Zainteresiranim posameznikom in institucijam smo nudili informacije in pomoč v povezavi z izpolnjevanjem pogojev, vezanih na ZTNP-1.

Kazalniki

1. Število objavljenih razpisov z upoštevanjem določb ZTNP-1: izhodišče: 0; izvedeno: 8
2. Vrednost odobrenih nepovratnih finančnih spodbud za območje TNP: izhodišče: 0; stanje 2017: 780.999,00 €
3. Vrednost odobrenih povratnih finančnih sredstev za območje TNP: izhodišče: 0; stanje 2017: 4.121.276,80 €
4. Število nosilcev in uporabnikov ZKTNP: izhodišče: 0; izvedeno 6

C3.1 Podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov

Aktivnosti v okviru objavljenih razpisov MGRT na področju regionalnega razvoja

V okviru spodaj navedenih javnih razpisov je bil pri merilih za izbor operacij upoštevan ZTNP-1 z dodeljevanjem dodatnih točk. Med prijavljenimi ni bilo projektov iz območja TNP.

- ekonomska poslovna infrastruktura 2016-2017,
- ekonomska poslovna infrastruktura 2017-2018,
- javni razpis za dodeljevanje posojil kmetijskim in gozdarskim projektom (Slovenski regionalni razvojni sklad),
- javni razpis za reprogramiranje investicijskih posojil v prirejo mleka – 2016,
- javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture,
- javni razpis spodbude za rast podjetij na področju lesa v letu 2017,
- javni razpis »Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 2.0,
- javni razpis za izbor operacij za učne izdelovalne laboratorije 2017/2018 (socialno podjetništvo).

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (pristop CLLD)

V skladu z Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD), v programskem obdobju 2014-2020 morajo lokalne akcijske skupine (LAS) pri izboru operacij na območjih iz ZTNP-1, upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk. Namen pristopa CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoteženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor«. Cilj pristopa CLLD je spodbujanje socialnega vključevanja, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pa je cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov. Za pripravo in objavo javnih pozivov je odgovoren LAS, ki lahko javne pozive objavlja v celotnem programskem obdobju. Za programsko obdobje 2014-2020 je za LAS (izvajanje pristopa CLLD, pripravo Strategij lokalnega razvoja in izvajanje le-teh) namenjeno iz sklada ESRR 30,4 mio €. Znotraj tega je za dva LAS (LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska košarica) na voljo 2,24 mio €.

Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije (vir: MGRT)

S ciljem rasti in razvoja podjetij in povečanja podjetniške aktivnosti (merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega, kot tudi rastjo števila podjetij in števila novih delovnih mest) so se izvajali ukrepi v okviru finančnih instrumentov v podporo rasti in razvoju, ukrepov za delovanje in nadgradnjo podjetniškega okolja ter drugih t.i. mehkih instrumentov v podporo rasti in razvoju.

V letu 2016 je bilo s finančnimi spodbudami na območju TNP odobrenih:

- 485.987 € nepovratnih sredstev (subvencij),
- € povratnih sredstev, od tega 470.000 € kreditov in 1.626.720 € garancij za bančne kredite.

V letu 2017 so bile aktivnosti usmerjene na zagotavljanje dolžniških virov financiranja preko Slovenskega podjetniškega sklada (v nadaljevanju SPS) in SID banke. Preko SPS je omogočena podpora začetnemu delovanju podjetij (start-up podjetij) v obliki zagonskih sredstev-subvencij, semenskega kapitala (konvertibilna posojila in lastniški vložki) ter vsebinske podpore. Prav tako so se izvajale tudi storitve subjektov podpornega okolja.

Na območju narodnega parka je bilo v letu 2017 odobrenih:

- 295.012 € nepovratnih sredstev (subvencij),
- 2.024.556,80 € povratnih sredstev, od tega 125.000 € kreditov in 1.899.556,80 € garancij za bančne kredite.

Projekt LENA

Spodbujanje razvoja zelenega gospodarstva v zavarovanih območjih (RRA Gorenjska BSC Kranj).

C3.2 razvoj in uveljavitev znaka kakovosti narodnega parka

Vzpostavljen je bil sistem znaka kakovosti Triglavskega narodnega parka (ZKTNP), katerega je možno povezovati z drugimi znaki kakovosti tako na lokalnem kot tudi na regionalnem nivoju. Izvedene so bile promocijske in komunikacijske aktivnosti (plakete, promocijske vrečke, *roll-upi* ...). ZKTNP je bil podeljen šestim uporabnikom.

C4 KAKOVOSTNEJŠA DOSTOPNOST JAVNIH SLUŽB

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Poudarki izvajanja aktivnosti s področja javnih služb so bili v spremljanju morebitnih predpisov iz tega področja ter pri sodelovanju izvedbe programov.

Kazalniki

1. Število oblikovanih in/ali izvedenih programov ali projektov: načrtovano: 5; izvedeno: 3

C4.1 Uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh

Po posameznih področjih so bile izvedene naslednje aktivnosti:

Ministrstvo za zdravstvo (MZ)

- sofinanciranje dežurne zdravstvene službe;
- preventivni programi za zagotavljanje zdravja;
- systemske rešitve na področju spreminjanja normativov glede nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske);
- spremljanje dela mobilnih enot nujne medicinske pomoči v skladu s Pravilnikom o službi NMP na podlagi polletnih poročil, ki jih izvajalci posredujejo MZ (na območju TNP: ZD Jesenice, ZD Bled, ZD Bohinj, ZP Kranjska Gora, ZD Tolmin ter druge enote, ki so navedene v Prilogi 1: Mreža enot NMP in DS Pravilnika o službi NMP;
- spremljanje dela urgentnih centrov (na območju TNP: UC Jesenice – financiranje 0,25 tima DS1).
- skladno s Pravilnikom o pogojih izvajanja helikopterske nujne medicinske pomoči (HNMP)(Uradni list RS, št. 81/16), ki je stopil v veljavo 31. 12. 2016, se HNMP med drugim uporablja tudi, kadar je mesto dogodka na težko dostopnem terenu ali oddaljeno od najbližje enote nujne medicinske pomoči (npr. reševanje v gorah). HNMP med drugim pokriva tudi območje TNP;
- pilotni projekt delovanja združene ekipe HNMP in GRSZ, ki lahko posreduje s krajšim dostopnim časom kot ekipa GRS izven sezone. Dodatna sredstva OZG ZD Kranj v Splošnem dogovoru za leto 2017 – 54.036,18 €;
- izvedba javnega razpisa za izbor operacij »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih« (Uradni list št. 56/2017 z dne 16. 10. 2017);
- izvedba javnega razpisa za prijavo predlogov investicijskih projektov za sofinanciranje investicij na primarni ravni zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za leto 2017;
- izvedba javnega razpisa za sofinanciranje investicijskih projektov oziroma posameznih investicijskih ukrepov na področju primarne ravni zdravstvene dejavnosti za leto 2017. Predmet sofinanciranja so nakup terminalov za reševalne postaje za uporabo v nujni medicinski pomoči, nakup terminalov za reševalne postaje za uporabo v reševalnih vozilih za nenujne prevoze in nakup avtomatskih zunanjih defibrilatorjev – AED z zunanjo omarico). Od parkovnih občin se je na razpis prijavila samo Občina Bled (nakazana sredstva v višini 3.574,19 € za nakup terminalov),
- širitev mreže javno dostopnih avtomatskih defibrilatorjev in mreže prvih posredovalcev.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

- javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (dodatne točke za izvajalce s področja TNP;

- priprava predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu. Predlog vsebuje reorganizacijo Centrov socialnih dejavnosti (na območju TNP bodo še naprej delovali lokalni centri (CSD Radovljica in CSD Jesenice kot enoti območnega Centra za socialno varstvo Kranj ter CSD Tolmin kot enota območnega Centra za socialno delo Nova Gorica).

Ministrstvo za okolje in prostor (MOP)

- medsektorska koordinacija dela na področju izvajanja ZTNP-1.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

- podpora nadstandardnemu razvoju šolstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (ocena sredstev na letni ravni 30.200 €): uvedeno nadstandardno izvajanje javne službe šolskega in predšolskega izobraževanja v OŠ Podbrdo:
 - dodatnih 10 ur za kombinacijo 1., 2. in 3. razreda,
 - dodatnih 12 ur za ločeno poučevanje 8. in 9. razreda,
 - dodatne 4 ure za sistemizirane interesne dejavnosti.

Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) – policija

Intervencije:

- na zaprosilo nadzornika TNP so policisti enkrat intervenirali v Mali Pišnici (območje PP Kranjska Gora);
- policisti PP Bovec in PP Tolmin so na območju TNP obravnavali štiri smrtne nesreče pri zdrsuh planincev in eno nesrečo z lahko telesno poškodbo pri soteskanju. Izvedena je bila tudi iskalna akcija pogrešanega na planini Polog in v dolini Tolminke;
- po podatkih GPU UPS LPE (Letalska policijska enota) je bilo v drugi polovici leta 2017 izvedenih 27 GRZS akcij v območju TNP, kar znese cca. 18 ur letenja (iskanje pogrešanih oseb, trenaža ...).

C4.2 podpiranje ranljivih skupin (mladi, starejši, otroci, brezposelni ...) in socialnega podjetništva, povečevanje družbene vključenosti

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

- zagotovljena dostopnost storitev za vse ranljive ciljne skupine (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini),
- priprava programov socialne aktivacije;
- zagotovljena bosta instituta družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini,
- vzpostavitev koordinatorjev po CSD;
- razpisani programi socialne aktivacije (glej obrazložitev v točkah 2. in 3.). Programi so na voljo tudi uporabnikom na območju TNP.

C5 UREJANJE KOMUNALNE IN TELEKOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Komunalno in telekomunikacijsko infrastrukturo zagotavljajo gospodarske javne službe. JZ TNP je v okviru svojih pristojnosti sodeloval v različnih aktivnostih. Delovanje je bilo usmerjeno v spodbujanje in krepitev izvajanja aktivnosti, ki prispevajo k celovitemu urejanju za lokalno raven nujne gospodarske javne infrastrukture – s poudarkom na okoljski infrastrukturi. Parkovne lokalne skupnosti so tudi v obdobju 2016-2017 del svojih proračunskih sredstev namenjale kakovostni oskrbi s pitno vodo ter odvajanju in čiščenju odpadnih voda. JZ TNP je v sodelovanju s PZS spodbujal upravljavce planinskih koč k izboljšanju delovanja obstoječih MKČN. Posamezni operaterji mobilnih omrežij so izboljšali pokritost z mobilnim signalom in širokopasovnim omrežjem.

Kazalniki

1. Število naselij brez dostopa do širokopasovnega omrežja: izhodišče: 5; stanje 2017:4
2. Število MKČN na planinskih kočah, pri katerih so upravljavci izboljšali delovanje: stanje 2017: 2

C5.1 Celovita ureditev okoljske infrastrukture na območjih poselitve v narodnem parku (vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda)

V letu 2016 so se izvajale aktivnosti priprave t.i. *Celovitega medregionalnega projekta TNP* (sestanki, zbiranje in obdelava podatkov gospodarskih javnih služb, pristojnih za oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadnih voda), ki pa kasneje ni šel v končno pripravo in izvedbo;

V okviru aktivnosti Direktorata za vode in investicije (MOP) je bil v pripravi sistem za izvajanje Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020, s poudarkom na Prednostni naložbi: 6.2: Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami.

C5.2 Celovita okoljsko-energetsko ureditev infrastrukture in saniranje posameznih objektov in skupin objektov v narodnem parku, ki so zunaj območij poselitev, zajetih v operativnem programu, skladno s celovitim konceptom infrastrukturnega opremljanja in urejanja: vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda s sistemom malih komunalnih čistilnih naprav, energetska oskrba in sanacija, celovito ravnanje z odpadki

Izvedene so bile aktivnosti svetovanja glede:

- načina odvajanja odpadnih voda s planinskih koč;
- energetske sanacije planinskih koč.

C5.3 Podpiranje urejanja širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis znotraj narodnega parka, prednostno v naseljih

- nadgradnja širokopasovnega mobilnega omrežja (elektronskega komunikacijskega prenosnega omrežja) na območju Lepene;
- dograditev mreže posameznih baznih postaj.

C5.4 Promoviranje »nizkoogljičnega narodnega parka«, prilagojenega na podnebne spremembe: spodbujanje aktivnosti in demonstracijskih projektov, ki prispevajo k zmanjšanju izpustov CO₂ in prilagajanju na podnebne spremembe (npr. nadomeščanje neobnovljivih virov energije, predvsem fosilnih goriv, z obnovljivimi viri energije ...)

JZ TNP je v sodelovanju z naravnim parkom Julijsko Predgorje organiziral mednarodni posvet o omilitvenih ukrepih in prilagoditvah na podnebne spremembe. Preverjale so se možnosti sodelovanja pri prijavah projektnih predlogov, ki se vsebinsko navezujejo na problematiko podnebnih sprememb. Pripravljena je bila prijava na razpis Ekosklada za nakup električnih vozil za upravljavce zavarovanih območij. Rešitve projekta »Parkiraj in doživi« so prispevali k spodbujanju mehke mobilnosti in zmanjšanju obremenjenosti z vplivi motornega prometa (izpusti).

C6 UREJANJE PROMETNE INFRASTRUKTURE IN TRAJNOSTNA MOBILNOST

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 so bile aktivnosti usmerjene v vzpostavitev partnerstev (npr. DRSI, občine, ZGS) pri pripravi programov umirjanja prometa ter operativnih ukrepov za izboljšanje urejenosti prometnic in prometni varnosti.

Kazalniki:

1. Število izvedenih projektov na temo trajnostne mobilnosti in umirjanja prometa: izhodišče: 0; izvedeno: 1
2. Število občin, kjer so bili vzpostavljeni *shuttle* prevozi v podporo trajnostni mobilnosti: 5

C6.1 Zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku

Ukrepi na državnih cestah se financirajo iz državnega proračuna proračunskega porabnika DRSI, zakon določa sofinanciranje določenih elementov državne ceste v naseljih (pločniki, cestna razsvetljava ...) s strani občine. Ukrepi na občinskih cestah se financirajo iz proračunov občin, dolžina občinskih cest se upošteva pri določitvi višine sredstev iz državnega proračuna v okviru sistema financiranja občin. *Zakon o cestah* dodatnega sofinanciranja ukrepov na občinskih cestah ne določa, zato ni možna kakršnakoli drugačna obravnava v TNP s strani MzI:

- posodobitev makadamskega vozišča na RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna,
- preplastitev vozišča R3 633/1086 Jereka-Jezero,
- rekonstrukcija mostu čez Koritnico v Klužah na R1 203/1002,
- preplastitev vozišča na R1 203/1002 Predel-Bovec,
- preplastitev vozišča na RT 905/1096 Krnica-Mrzli studenec,
- preplastitev vozišča na R3 634/1104 Javornik-Gorje,
- preplastitev vozišča na RT 905/1097 Mrzli studenec-Jereka,
- rekonstrukcija dveh mostov na vršiški cesti: pod Šupco in nad Gorenjo Trento na R1 205/1028,
- rekonstrukcija ceste R1 206/1043 Ruska cesta (Erika-Vršič),
- ureditev krožišča v Ratečah.

Druge izvedene aktivnosti:

- izvedeni sestanki, svetovanja in usmeritve glede:
 - rekonstrukcije in obnove cestnih odsekov (cesta Zatolmin-Čadrg, vršiška in predelska cesta, cesta v Loško Koritnico),
 - obnove odsekov državnih cest (Ruska cesta med 9. in 10. serpentino, cesta Predel-Bovec na odsekih med Strmecom in Gorenjim Logom in pri Klužah, cesta Strmec-Mangart pod Mangartskim sedlom, cesta Krnica-Mrzli studenec, cesti v dolinah Radovna in Vrata).

C6.2 Uresničevanje načrtov urejanja in umirjanja prometa v narodnem parku in izvajanje demonstracijskih projektov trajnostne mobilnosti

Izvedena svetovanja ter podane usmeritve glede:

- celostne prometne strategije Občine Tolmin,
- celostne prometne strategije Občine Bled,
- vzpostavitve ustrežnejšega prometnega režima (umirjanje prometa),
- umirjanja prometa v dolini Vrata,
- umirjanja prometa na cestah RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna, RT 908/1383 Mojstrana-Vrata in RT 902/1019 Strmec-Mangartsko sedlo,
- daljinskih kolesarskih povezav na območju Občine Bovec.

Izveden projekt »Parkiraj in doživi naravo«

Izdelan je bil akcijski načrt urejanja prometa v Bohinju, ki načrtuje vzpostavljene treh linij brezplačnih *shuttle* prevozov ter urejen sistem parkirišč v povezavi z jezersko skledo. Vzpostavljen tudi sistem »Kartica gost Bohinja«.

Hop on - hop off prevozi so bili vzpostavljeni tudi v občinah Kobarid in Tolmin, Kranjska gora in Bled.

C7 OKREPITEV RAZVOJNEGA IN PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA V NARODNEM PARKU

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP sodeloval pri izdelavi strokovnih podlag in mnenj v postopku priprave sprememb in dopolnitev obstoječih prostorskih občinskih aktov (OPN), v katerih je bila pozornost namenjena opredelitvi skladne namenske rabe prostora (preveritev možnosti širitve poselitve), upoštevanju značilnosti poselitvenih vzorcev in lokalne stavbne tipologije. Na letni ravni je bilo obravnavanih več kot 220 zahtevkov za gradnje in prostorske ureditve. Pri usmerjanju posegov v prostor je bil poudarek na svetovanju v različnih fazah načrtovanje in izvedbe.

Kazalniki

1. Število izdelanih strokovnih podlag (z dopolnitvami) in mnenj k prostorskim aktom: načrtovano 3; stanje 2017: 5
2. Število pripravljenih mnenj k posegom v prostor: načrtovano: 180-200 (letno); stanje 2016: 227; stanje 2017: 221
3. Število izdelanih analiz stanja izjemnih krajin: načrtovano: 10; stanje 2017: 5

C7.1 Povečevanje vključenosti javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik

Sodelovanje s parkovnimi lokalnimi skupnostmi, regionalnimi razvojnimi agencijami ter drugimi strokovnimi institucijami v povezavi z vključevanjem razvojnih in varstvenih usmeritev za posamezne dejavnosti v sektorske načrte.

C7.2 Kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z večjim poudarkom na upoštevanju značilnih krajinskih in poselitvenih vzorcev, oblikovne podobe vaških naselij, krajevnih stavbnih značilnosti, namenske rabe zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij

- sodelovanje pri pripravi usmeritev in pravnih mnenj pri spremembah OPN posameznih parkovnih lokalnih skupnosti,
- priprava strokovnih mnenj k gradnjam in k drugim prostorskim ureditvam v postopku izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih soglasij,
- izdelava državne karte ogroženosti (z oceno ogroženosti za regijo in občine). Območje narodnega parka zajema občine Bohinj, Bled, Kranjska Gora, Gorje in Jesenice (Izpostava Kranj) ter občine Bovec, Tolmin in Kobarid (Izpostava Nova Gorica). (Uprava RS za zaščito in reševanje),
- dopolnitev ocene ogroženosti ob jedrski in radiološki nesreči v RS ter ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova. Razredi oziroma stopnje ogroženosti občin znotraj narodnega parka se z ažuriranimi ocenami niso spremenili.

C7.3 Zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (ohranjanje krajinske zgradbe, tradicionalne rabe zemljišč, poselitvenih vzorcev, kakovostne podobe naselij in izstopajočih arhitekturnih členov)

- priprava stavbne tipologije za območje Bohinja,
- priprava projektne naloge določitve območij prepoznavnosti in oblikovanje pravil za urejanje prostora v narodnem parku,
- izdelava strokovnih podlag o izjemnih krajinah v narodnem parku.

C7.4 Podpiranje pobud krajevnih skupnosti, vasi, zaselkov (vaških skupnosti) za prenove vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi)

V prvih dveh letih izvajanja NU za TNP so bile izvedene aktivnosti svetovanja glede prijav na razpise iz Programa razvoja podeželja, urejanja vaških jeder ter drugih potreb različnih krajevnih skupnosti.

C7.5 V povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (še posebej tistih, ki lahko ogrožajo ali razvrednotijo nepremično kulturno dediščino)

V prvih dveh letih izvajanja NU za TNP so bile izvedene aktivnosti svetovanja in usmerjanja investorjev o posegih in gradnjah na območju parka. Z različnimi inšpekcijskimi službami je bilo opravljenih več sestankov in skupnih terenskih ogledov z namenom učinkovitejšega nadzora gradenj v narodnem parku.

D1 Mreža informacijskih mest

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Informacijska mesta so nemoteno delovala. Opazen je izrazit porast obiska na vseh osrednjih informacijskih mestih/središčih. Zaradi velikega povpraševanja deležnikov in partnerjev je prav tako opazen velik porast v številu dogodkov na vseh info mestih.

Kazalniki

1. Število obiskovalcev Informacijsko izobraževalnega središča Dom Trenta: izhodišče: cca. 12.000; 2017: 24.230 (v letih 2016 in 2017: 47.582)
2. Število obiskovalcev Centra TNP Bohinj: izhodišče: 0; stanje 2017: 14.463 (v letih 2016 in 2017: 27.313)
3. Število obiskovalcev Infocentra Triglavsko roža Bled: izhodišče: 10.000; stanje 2017: 40.657 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 82.000)
4. Število obiskovalcev v Pocarjevi domačiji: izhodišče: 1.500; stanje 2017: 752 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 1.359)
5. Število obiskovalcev točke v Zeleni hiši v Kobaridu: izhodišče: NP; stanje 2017: 24.480 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 39.206)
6. Število obiskovalcev točke v Slovenskem planinskem muzeju: izhodišče: 15.000; stanje 2017: 58.897 (v letih 2016 in 2017: 112.448)
7. Število obiskovalcev na vseh info mestih v upravljanju JZ TNP: izhodišče: NP; stanje 2017: 80.102 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 158.254)
8. Število obiskovalcev na vseh info mestih TNP: izhodišče: 70.000; stanje 2017: 163.479 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 309.908)
9. Število informacijskih mest TNP: izhodišče: 3; stanje 2017: 6

Skladno z leta 2006 sprejeto *Strategijo mreže informacijskih mest v narodnem parku* bo do leta 2021 dokončana mreža informacijskih središč, postaj in točk, vzpostavljena pa bo tudi mobilna točka, ki bo omogočala kakovostno predstavljanje narodnega parka ter njegovega poslanstva obiskovalcem in prebivalcem.

D1.1 Zagotovitev delovanja Informacijskega središča Dom Trenta

Informacijsko izobraževalno središče TNP Dom Trenta v letih 2016 in 2017 beleži nemoteno delovanje in konstantno naraščanje števila obiskovalcev. Center je odprt skladno z delovnim časom. Objekti so bili redno vzdrževani. Okolica centra je bila vzdrževana. Posebna pozornost je v skladu s finančnimi zmožnostmi namenjena vzdrževanju prenočitvenih kapacitet v objektih centra.

V obdobju 2016-2017 je bilo v centru izvedeno 306 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih inštitucij. V tem obdobju je center obiskalo 47.582 obiskovalcev (23.352 v letu 2016; 24.230 v letu 2017). Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov Biosfernega območja Julijske Alpe, Naravnega parka Julijsko predgorje in širše.

D1.2 Zagotovitev delovanja Centra TNP Bohinj

Center TNP Bohinj v letih 2016 in 2017 beleži nemoteno delovanje in konstantno naraščanje števila obiskovalcev. Od aprila 2017 dalje je informacijski pult upravljan v sodelovanju s Turizmom Bohinj. Center je odprt vsak dan z izjemo določenih dela prostih dni. Objekta sta bila redno vzdrževana. Okolica centra je bila nadgrajena z didaktičnimi igrali s področja biotske raznovrstnosti in opremljena z informacijskimi tablam TNP.

Za učinkovitejše doseganje ciljev je bila v letu 2017 izvedena selitev Turizma Bohinj v prostore Centra TNP Bohinj. Selitev je bila izvedena na podlagi usklajevanj med JZ TNP in posredniškim organom projektnih aktivnosti IC Bohinjka (MGRT).

V obdobju 2016-2017 je bilo v centru izvedeno 572 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih institucij. V tem obdobju je center obiskalo 27.313 obiskovalcev (12.850 v letu 2016; 14.463 v letu 2017). Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov z območja občine Bohinj in širše (Biosferno območje Julijske Alpe).

Poleg kazalnikov, ki jih določa NU TNP 2016-2017 Center TNP Bohinj v okviru C2.3 (sodelovanje z lokalnimi deležniki s področja turizma) zasleduje tudi cilje lokalnih strategij s področja razvoja turizma (Strategija razvoja in trženja destinacije Bohinj 2012-2016).

V centru redno deluje svetovalna pisarna JZ TNP (v obsegu 4 ur tedensko).

D1.3 Zagotovitev delovanja Infocentra Triglavsko roža Bled

Infocenter Triglavsko roža Bled v letih 2016 in 2017 beleži nemoteno delovanje. Center je odprt vsak dan v letu. Informacijski pult je upravljan v sodelovanju s Turizmom Bled. Objekt je v skladu s finančnimi zmožnostmi redno vzdrževan.

V obdobju 2016-2017 je bilo v centru izvedenih 200 dogodkov v organizaciji JZ TNP in drugih institucij. V tem obdobju je center obiskalo 82.000 obiskovalcev (41.343 v letu 2016; 40.657 v letu 2017). Postavljene so bile razstave v okviru JZ TNP in v organizaciji deležnikov z Biosfernega območja Julijske Alpe in širše.

D1.4 Zagotovitev delovanja Pocarjeve domačije

Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni je kulturni spomenik državnega pomena. Je eno izmed 6 informacijskih mest Triglavskega narodnega parka. JZ TNP skozi pedagoške aktivnosti na Pocarjevi domačiji promovira, ozavešča in izobražuje o pomenu nepremične, premične in nesnovne kulturne dediščine različne ciljne skupine, prioriteto šolske skupine v okviru izobraževalnih delavnic za osnovne šole, izvedene na 2016

Pocarjeva domačija kot informacijska točka redno obratuje v poletnih mesecih (julij, avgust) ob vikendih (sobota in nedelja). Hkrati je po naročilu odprta za zaključene skupine. V okviru rednega programa dogodkov in prireditev predstavlja prizorišče, ki je prvenstveno namenjeno domačinom z območja Radovne, Mojstrane, Dovjega in Krnice/Gorij.

Kompleks vsebuje objekte in eksponate, ki so po dogovoru pregledani v sodelovanju z ZVKDS – OE Kranj in Gornjesavskim muzejem Jesenice.

Objekt je v letih 2016 in 2017 obiskalo 1359 obiskovalcev, od tega 1011 v sklopu zaključenih skupin oz. skupin po naročilu (607 v letu 2016; 752 v letu 2017).

D1.5 Zagotovitev delovanja informacijske točke v Zeleni hiši Kobarid in sodelovanja z muzejem oziroma parkovno lokalno skupnostjo

V sodelovanju z LTO Sotočje/Turizem Dolina Soče (združitev LTO Bovec in LTO Sotočje v letu 2017) JZ TNP upravlja informacijsko točko TNP Zelena hiša v Kobaridu. V letih 2016 in 2017 je bila v sodelovanju z občino Kobarid izvedena prenova informacijske točke v okviru projekta EGP »Parkiraj in doživi naravo!«.

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP sofinanciral izvajanje informacijske dejavnosti na info točki (v obliki sofinanciranja študentskih ur). Informatorji se praviloma udeležujejo predsezonskega izobraževanja o vsebinah TNP, ki ga pripravlja in izvaja JZ TNP.

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP pripravil 6 kulturno/strokovnih dogodkov (pogovorni večer Vodni krog TNP; odprtje različnih razstav, izobraževalni seminarji za turistično gospodarstvo,...).

V okviru info točke poteka poletni razpisni program tedenskih organiziranih/razpisnih vodenj v Tolminskih koritih in drugih vodenih aktivnosti v dogovoru s Turizmom Dolina Soče.

V letu 2016 in 2017 se je programov, ki jih je na info točki izvajal JZ TNP, skupaj udeležilo 564 ljudi. Info točko je v letih 2016 in 2017 obiskalo 39.206 ljudi (2016: 14.726; 2017: 24.480).

Info točka je redno oskrbovana z gradivi TNP.

D1.6 Zagotovitev delovanja informacijske točke v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in sodelovanja z muzejem oziroma parkovno lokalno skupnostjo.

V sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem Javni zavod Triglavski narodni park upravlja info točko TNP Slovenski planinski muzej. V letu 2016 je bila izvedena prenova info točke, vzpostavljena je bila info točka trajnostne mobilnosti.

V letih 2016 in 2017 je Javni zavod Triglavski narodni park sofinanciral izvajanje informacijske dejavnosti na info točki (v obliki sofinanciranja študentskih ur). Informatorji se praviloma udeležujejo predsezonskega izobraževanja o vsebinah TNP, ki ga pripravlja in izvaja Javni zavod Triglavski narodni park.

V letih 2016 in 2017 je Javni zavod Triglavski narodni park pripravil 6 kulturno/strokovnih dogodkov (pogovorni večer Vodni krog TNP; odprtje različnih razstav, izobraževalni seminarji za turistično gospodarstvo ...).

V okviru info točke poteka poletni razpisni program tedenskih organiziranih/razpisnih vodenj po Poti Triglavske Bistrice in drugih vodenih aktivnosti v dogovoru s Slovenskim planinskim muzejem.

V letu 2016 in 2017 je bilo na programih, ki jih na info točki izvaja JZ TNP, skupno 692 udeležencev. Info točko je v letih 2016 in 2017 obiskalo 112.448 ljudi (2016: 53.551; 2017: 58.897).

Info točka je redno oskrbovana z gradivi TNP.

V sodelovanju s SPM so bila v letu 2017 izvedena vzdrževalna dela na poteh na območju slapa Peričnik.

Na področju pedagoške dejavnosti JZ TNP v sodelovanju s SPM izvaja vodenja za osnovnošolske skupine na Poti Triglavske Bistrice.

D1.7 Vzdrževanje obstoječe in vzpostavitev nove informacijske točke pri zainteresiranih deležnikih in povezovanje dela javnega zavoda z aktivnostmi posameznih nosilcev

V letih 2016 in 2017 so bile obstoječe info točke vzdrževane in oskrbovane s tiskovinami TNP. V letu 2016 je Javni zavod Triglavski narodni park uvedel predsezonsko izobraževanje za informatorje na info mestih Biosfernega območja Julijske Alpe in druge deležnike s področja turizma. V sodelovanju z njimi so po potrebi pripravljeni in izvedeni turistični programi, kjer Javni zavod Triglavski narodni park sodeluje kot usmerjevalec in/ali izvajalec.

D1.8 Vzpostavitev informacijske postaje v Zatoľminu, v objektu Lokarjev skedenj pri Tolminskih koritih

V okviru aktivnosti Informacijska postaja Lokarjev skedenj v letih 2016 in 2017 ni bilo izvedenih aktivnosti. Informacijska postaja je locirana v neposredni bližini vstopne točke v Tolminska korita, ki jo upravlja Turizem Dolina Soče. Aktivnosti predvidevajo nujno potrebno aktivno soudeležbo Turizma Dolina Soče. Partner Turizem Dolina Soče v tem obdobju ne prepozna interesa po aktivni vključitvi v projekt vzpostavitve Informacijske postaje Lokarjev skedenj.

D2 PARKOVNA INFRASTRUKTURA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 je bilo pripravljenih in prijavljenih več EU/CLLD projektov s področja urejanja parkovne infrastrukture. Potekala so nujna vzdrževalna dela na parkovni infrastrukturi. Hkrati so potekali delovni sestanki na področju usklajevanja Državnega pravilnika o označevanju zavarovanih območij in naravnih vrednot s katalogom CGP parkovne infrastrukture TNP.

Kazalniki

1. Delež urejenih in vzdrževanih parkovnih poti in infrastrukture: izhodišče: 70%; stanje 2017: 75% (v lasti JZ TNP in lokalnih skupnosti)
2. Število lokalnih skupnosti, v katerih je infrastruktura usklajena smernicami JZ TNP: izhodišče: 0; 2017: občine: Kobarid, Tolmin, Bovec, Kranjska Gora, Bohinj, Gorje in Jesenice

D2.1 Vzdrževanje in posodabljanje infrastrukture na terenu, s katero upravlja javni zavod

V letih 2016 in 2017 so bila izvedena nujna vzdrževalna dela na parkovni infrastrukturi TNP (informacijska infrastruktura in določene parkovne poti). Vzpostavljena je bila prostorska baza podatkov o objektih parkovne infrastrukture TNP (več kot 600 objektov v lasti JZ TNP).

Posodobljen predlog/katalog CGP parkovne infrastrukture TNP vsebuje predlog označitve varstvenih območij in mirnih con za specifične namene.

D2.2 Ureditev parkovne poti v koritih Mostnice (na Vojah), vzpostavitev nove poti v Pologu in sodelovanje z deležniki pri vzpostavitvi novih poti

V letu 2016 in 2017 so bila v okviru priprave projektov CLLD izvedene usklajevalne aktivnosti z deležniki, ki urejajo parkovne poti na območju Tolminskih korit, korit Mostnice, Triglavske Bistrice, Loga pod Mangartom, Koritnice, Mangartskega sedla in drugih manjših (točkovnih) lokacij.

Prenove oz. nadgradnje parkovnih poti so v sodelovanju z lokalno skupnostjo načrtovane na vseh omenjenih lokacijah. Parkovne poti predstavljajo pomembno turistično ponudbo v alpskih dolinah (in na prelazih), ki ne predstavlja potencialne grožnje ciljem upravljanja narodnega parka.

V okviru sodelovanja z lokalnimi skupnostmi na področju urejanja poti potekajo pogovori z občino Kranjska Gora za območje Male Pišnice (naravni spomenik in gozdni rezervat). V sodelovanju z občino in ZGS je načrtovana vzpostavitev režima, ki ne omogoča nenadzorovanega obiskovanja.

D2.3 Prilagoditev posameznih točk in delov parkovnih poti za osebe s posebnimi potrebami

V letu 2016 in 2017 so potekala manjša vzdrževalna dela na območju razgledne ploščadi Šupca in razgledne točke Kugyjev spomenik. Večjih ureditev oz. investicij zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bilo izvedenih.

D2.4 Dokončanje smernic (tipologije) za enoten videz parkovne in druge infrastrukture za obiskovanje in spodbujanje njihove uporabe tudi pri drugih uporabnikih prostora

V letu 2016 in 2017 so bili izvedeni sestanki z SON za potrebe usklajevanja celostne grafične podobe parkovne infrastrukture TNP s smernicami, ki jih določa Državni pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot.

V letu 2017 je bil s strani JZ TNP pripravljen posodobljen predlog CGP parkovne infrastrukture TNP.

Usklajevanje je predstavljalo osrednji razlog za neizvajanje večjih del na področju načrtovanja, razvijanja in vzdrževanja parkovne infrastrukture TNP.

D3 USMERJANJE OBISKOVANJA SKLADNO Z VARSTVENIMI CILJI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 so bila pripravljena izhodišča, na podlagi katerih je bila oblikovana tudi metodologija sistematičnega spremljanja obiskovanja z namenom načrtovanja aktivnosti za učinkovito usmerjanje obiska v narodnem parku in zagotavljanja skladnosti s prednostnimi cilji zavarovanega območja. Vzpostavljeno je bilo sodelovanje z drugimi organizacijami (redno pridobivanje, zbiranje in urejanje podatkov o obisku). Problematika usmerjanja obiskovanja in različnih rekreacijskih dejavnosti je vsebinsko vključena tudi v različne projektne predloge, pripravljene pa so bile tudi projektne naloge akcijskih načrtov za upravljanje za usmerjanje obiskovanja ter športnih in rekreacijskih dejavnosti.

Kazalniki

1. Priprava projektnih nalog za pripravo akcijskih načrtov: 3 izdelane projektne naloge
2. Delež (%) poškodovanosti rastlin lepega čoveljca / alpske močine na označenih nahajališčih: izhodišče: NP; vrednost 2017: 10/0
3. Število zabeleženih kršitev varstvenega režima na označenih nahajališčih lepega čoveljca / alpske močine; izhodišče: NP; vrednost 2017: 1/0
4. Število v prostoru uveljavljenih mirnih območij za belko: izhodišče: 0; vrednost 2017: 0

D3.1 Vzpostavitev monitoringa obiskovanja narodnega parka in analiziranje vplivov, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju

V letu 2016 in 2017 so bili zbrani obstoječi statistični podatki s področja obiskovanja Biosfernega območja Julijske Alpe s poudarkom na obiskovanju Triglavskega narodnega parka. Upošteva se sodobna izhodišča s področja spremljanja obiska (okoljska, socialna ... nosilnost okolja) je bila v letu 2016 izvedena javnomnenjska raziskava o obiskovanju Triglavskega narodnega parka.

V letu 2017 je bila kvalitativna raziskava nadgrajena z multiplo analizo.

V letu 2017 so potekale priprave na prijavo projektov CLLD, kjer je ena izmed osrednjih načrtovanih aktivnosti JZ TNP vzpostavitev metodologije za spremljanje obiska z uporabo avtomatskih števec obiska. Projekt z vsebino spremljanja obiska je načrtovan tako na gorenjskem (s poudarkom na alpskih dolinah) kot na primorskem delu (s poudarkom na visokogorju) narodnega parka.

Kvantitativni in kvalitativni rezultati so bili predstavljeni v raziskavi »*Turistični obisk Biosfernega območja Julijske Alpe*«. V skrajšani obliki je bila raziskava predstavljena na Mednarodnem srečanju raziskovalcev zavarovanih območij v Alpah (Narodni park Visoke Ture, Salzburg 2017).

D3.2 Priprava akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, predvsem za prvo in drugo varstveno območje, in nato izvajanje predvidenih ukrepov

V letih 2016 in 2017 je bil pripravljen predlog vsebin Akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja.

D3.2 Izdelava strokovne podlage za določitev naravnih vrednot in delov parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje ter določitev delov narodnega parka, ki se lahko rabijo. Pripraviti vzorčen primer vzpostavitve koncesijske rabe po 33. členu ZTNP-1.

V letih 2016 in 2017 ni bilo načrtovanih aktivnosti. V postopku sprememb in dopolnitev ZON se pripravlja pravna sprememba področja, ki bo nadomestila prvotno obliko koncesijske ureditve.

D3.3 Priprava akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, predvsem za prvo in drugo varstveno območje, in nato izvajanje predvidenih ukrepov

V dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP so bila oblikovana osnovna vsebinska izhodišča akcijskega načrta, v letu 2017 je bila izdelana projektna naloga za pripravo akcijskega načrta.

D3.4 Priprava akcijskega načrta upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka

V dveletnem obdobju se je izvajalo spremljanje stanja izvajanja rekreacijskih dejavnosti, predvsem na področju izvajanja soteskanja (Fratarica, Predelica) in izvajanja plovbe na Savi Bohinjki. JZ TNP je z Občino Bohinj sodeloval pri vključevanju sprejemljivih vstopno-izstopnih mest na Bohinjskem jezeru in vodotokih v fazah priprave plovbnega režima in OPN. JZ TNP se je usklajeval s potencialnim izdelovalcem študije (IzVRS) za določitev ustreznega pretoka vodotokov, pri katerem se z izvajanjem rekreacijskih dejavnosti na vodotokih ne vpliva negativno na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst. Izvedena je bila tudi izmenjava izkušenj glede rekreacijskih dejavnosti na vodotokih s predstavniki narodnega parka Gesäuse. Na področju gorskega kolesarjenja se je na podlagi podatkov nadzorne službe ocenila skladnost izvajanja dejavnosti glede na izhodišča NU in naravovarstveno sprejemljive trase, določene v NU. JZ TNP je aktivno sodeloval v medresorski skupini za ureditev gorskega kolesarjenja v Sloveniji. Usklajevanja so potekala tudi zaradi razumevanja veljavnih zakonskih določil ZTNP-1 med gorsko kolesarsko javnostjo, JZ TNP in MOP in pripravo izhodišč za spremembo zakona na področju gorskega kolesarjenja. V tem obdobju so potekali tudi sestanki s predstavniki gorsko kolesarskih združenj (Odprimo poti, PZS) v zvezi s pripravo akcijskega načrta in usklajevanje glede izvajanja NU s področja gorskega kolesarjenja. JZ TNP je sodeloval pri oblikovanju in usklajevanju projektnih idej in predlogov za reševanje problematike rekreacijskih dejavnosti (rekreacija na vodotokih, gorsko kolesarjenje) v narodnem parku. Predstavniki JZ TNP so bili aktivni udeleženci (predavanja, delavnice, izmenjava izkušenj) v Alparc-ovem projektu »WeWild« na temo zimske rekreacije v zavarovanih območjih v Alpah. V dvoletnem obdobju izvajanja NU TNP so bila oblikovana tudi osnovna vsebinska izhodišča akcijskega načrta, v letu 2017 pa izdelana projektna naloga za pripravo akcijskega načrta.

D3.5 Priprava akcijskega načrta za sanacijo območja Pokljuka z Rudnim poljem (ob upoštevanju rezultatov strokovne študije – PVO za Rudno polje)

Območje Rudnega polja je bilo predmet obravnave v postopkih priprave OPN Občine Bohinj, okoljskega poročila z dodatnim Poročilom o vplivih na okolje za posege, dejavnosti in ravnanja na območju Rudnega polja na Pokljuki, gozdnogospodarskega načrta GGE Pokljuka (upoštevanje naravovarstvenih smernic), poročila MOP z naborom omilitvenih ukrepov za biatlonski center, ki je bilo posredovano EK, ter pripravo ureditvenih in sanacijskih ukrepov, ki jih je MOP naložil Smučarski zvezi Slovenije. V postopkih so sodelovali predstavniki MOP, ZRSVN, ZGS, Občine Bohinj, SZS in JZ TNP. Na podlagi medsebojne uskladitve opredeljenih ukrepov in potrditve projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku« bosta s projektno nalogo pripravljena vsebina in obseg akcijskega načrta.

D3.6 Postaviti table ob nahajališčih rastlinskih vrst (npr. lepi čveljc), ki so zelo obiskana in na katerih obiskovalcev ni mogoče preusmeriti na druge poti. Table so namenjene ozaveščanju o zavarovanosti in pomenu varstva vrst (OP Natura 2000)

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP v okviru rednega spremljanja stanja lepega čveljca in alpske možine zbiral tudi podatke o zaznanih pritiskih obiskovanja rastišč. Na podlagi izsledkov izvedene analize zaznanih poškodb rastlin in njihovega habitata so bili v alpsko možino oblikovani predlogi ukrepov, ki jih je JZ TNP vključil med načrtovane aktivnosti projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«.

D3.7 Na območjih gnezdišč in zimskih zatočišč belke preučiti pritisk rekreacijskih dejavnosti na to vrsto, in če je potrebno, obstoječe dejavnosti preusmeriti na druga območja (OP Natura 2000)

V okviru priprave projektnega predloga »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP« so bila opredeljena območja ključnih habitatov belke za prednostno prilagajanje ali omejevanje rekreacijskih dejavnosti. Slednje so med drugim tudi predmet aktivnosti projekta v izvajanju »Nat2Care«.

D4 INFORMIRANJE IN VODENJE OBISKOVALCEV

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Osrednji dosežek preteklega dvoletnega obdobja je bila formalna nadgradnja izobraževanja/tečaja za pridobitev licence turistični vodnik Julijske Alpe, v okviru katere je bil podpisan sporazum in izveden posodobljen tečaj. Le-ta predvideva večjo vključenost vsebin TNP (prej 3 ure; v novem programu predavanje in terenski dan). JZ TNP je prav tako postal sooblikovalec vodniškega tečaja za pridobitev licence ZGVS, v okviru programa JZ TNP sodeluje z enodnevnim seminarjem (terenski in kabinetni del). V letih 2016 in 2017 je bilo v sodelovanju z deležniki s področja turizma načrtovanih in izvedenih več terenskih vodenj na parkovnih poteh. Tovrstni produkti postajajo pomemben del lokalne turistične ponudbe, sodelovanje JZ TNP predstavlja ekskluzivno dodano vrednost le-te.

Kazalniki

1. Število certificiranih parkovnih vodnikov, ki izvajajo vodenja: 7 vodnikov JZ TNP
2. Število vseh vodenj, ki jih izvede JZ TNP (v letu 2016 in 2017): izhodišče: 20; stanje 2017: 74 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 151)
3. Število udeležencev vseh vodenj, ki jih izvede JZ TNP: izhodišče: 120; stanje: 2017: 1.163 (v letih 2016 in 2017 skupaj: 2.164)

D4.1 Okrepitev vodniške službe, oblikovanje tematskih programov vodenja, usposabljanje vodnikov in zagotovitev ustrezne promocije vodniških storitev

V letih 2016 in 2017 je bila izvedena nadgradnja obstoječih vodniških programov v luči prostorske in časovne uskladitve. V sodelovanju z deležniki s področja turizma so bila nadgrajena in promovirana vodenja na naslednjih parkovnih poteh: Pot Triglavске Bistrice, korita Mostnice, Tolminska korita in Soška pot.

Vodenja se za ciljne skupine izvajajo po naročilu in razpisno (v poletni sezoni). V letih 2016 in 2017 se je vodniških aktivnosti udeležilo 2.164 udeležencev (brez šolskih skupin). Izvedenih je bilo 151 vodenj (razpisanih in po naročilu).

V okviru izobraževalnih aktivnosti so se zaposleni z aktivno licenco planinski vodnik PZS skladno s programoma dela JZ TNP 2016 in 2017 udeleževali obnovenih zimskih in poletnih izobraževanj za vodnike PZS. V letu 2017 se je izobraževanja za vodnike PZS (kategorija A) udeležil 1 (en) zaposleni. V sodelovanju z deležniki s področja turizma je Javni zavod Triglavski narodni park v sodelovanju z LTO-ji Biosfernega območja Julijske Alpe in Višjo strokovno šolo za gostinstvo in turizem Bled nadgradil in izvedel izobraževanje za turistične vodnike Julijskih Alp. Vsebin TNP so v sklopu novega izobraževanja nadgrajene prostorsko in časovno. V sodelovanju z Združenjem gorskih vodnikov Slovenije je bil pripravljen koncept izobraževanja za pripravnike GV (vsebine: narava, kulturna krajina, info mesta, naravovarstveno nadzorna služba, usmerjanje obiska). Omenjene aktivnosti služijo kot podlaga za pripravo in izvedbo certificiranega programa parkovni vodnik – interpretator narodnega parka.

Vodniška dejavnost je bila v letu 2016 in 2017 dodatno podkrepljena s podpornimi akcijami/kampanjami, namenjene usmerjanju obiska na terenu. Poleg že uveljavljenih *Pirrotehnika v TNP NE!* in *Zmerno je pravo za zdravo naravo* je bila v sodelovanju s PZS (Komisija za varstvo gorske narave in Komisija za planinska pota) uvedena tudi kampanja *Vaš korak je pomemben – Hodite po označenih poteh*.

D4.2 Nadaljevanje in nadgradnja sezonskih periodičnih programov na parkovnih poteh

Vsebina naloge D4.2 je sorodna oz. skoraj v celoti enaka vsebini naloge D4.1, zato je opisana v nalogi D4.1.

E.1 Obveščanje ciljnih javnosti

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 je JZ TNP posodobil digitalno pojavnost s prenovo spletnih strani in elektronskega obveščanja. Nadaljeval in okrepil je tudi obveščane o dogodkih in programih, aktivnosti za informiranje in založništvo ter izvedel posamezne ozaveševalne kampanje.

Kazalniki

1. Posodobitev digitalnega informiranja in prilagoditev na sodobne mobilne naprave: prenovljena spletna stran v slovenskem in angleškem jeziku.

E1.1 Zagotavljanje obveščanja ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne publikacije in publikacije za obiskovalce) ter razvijanje digitalnega informiranja prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav

V JZ TNP smo v letu 2016 pristopili k nadgradnji in posodobitvi spletnega mesta www.tnp.si, ki je bilo vzpostavljeno leta 2008. Prenovljena spletna stran s preglednejšim in sodobnejšim dostopom do informacij JZ TNP ter prilagoditvijo na sodobne električne naprave je pričela delovati v začetku leta 2017. Z novo spletno stranjo je bil posodobljen tudi sistem elektronskega obveščanja (*newsletter*) o dogodkih in programih JZ TNP. Redno smo obveščali o aktivnostih in delovanju JZ TNP ter programih in dogodkih preko sporočil za javnost (v letih 2016 in 2017 skupno 117 sporočil), sodelovali z mediji (lokalni, regionalni, nacionalni, novinarske konference), za nekatere teme so bile izvedene ozaveševalne kampanje kot npr. za informiranje o nabiranju gozdnih sadežev, hoji po označenih planinskih poteh, pirotehniko. Obe leti smo izdali časopis Svet pod Triglavom, ki so ga brezplačno prejela vsa gospodinjstva na območju TNP.

E.2 RAZUMEVANJE VREDNOT IN CILJEV NARODNEGA PARKA

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 je bila izvedena temeljita prenova programov JZ TNP na informacijskih mestih in na terenu. Načrtovali in realizirali smo prostorsko in časovno razpršenost dogodkov, večji poudarek je bil namenjen izvajanju aktivnosti na terenu. Aktivnosti so bile večinoma načrtovane in usklajevane v sodelovanju z deležniki s področja turizma Biosfernega območja Julijske Alpe. V okviru sodelovanja s šolami smo okrepili izobraževalno dejavnost. Poudarek je bil namenjen predvsem sodelovanju s šolami Biosfernega območja Julijske Alpe.

Kazalniki

1. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda – učenci in dijaki: izhodišče: 2.500; stanje 2017: 5.781
2. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda – drugi obiskovalci: izhodišče: 1.300; stanje leto 2017: 7.603

E2.1 Kakovostna nadgradnja, medsebojna povezanost in segmentiranje ozaveščevalnih in informativno-izobraževalnih programov za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobitev programov za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja

V letih 2016 in 2017 smo izvedli prenovu programov za domačine in obiskovalce TNP. Dogajanje je bilo prostorsko razpršeno na vseh parkovnih mestih in učnih poteh. V sodelovanju z deležniki smo dosegli izrazito povečanje števila udeležencev dogodkov v primerjavi s preteklimi leti. Pripravili smo *Katalog doživetij*, strokovna srečanja za turistične delavce območja Biosfernega območja Julijske Alpe.

E2.2 nadaljevanje in nadgradnja izobraževalnih programov za predšolske, šolske in dijaške skupine, programa Mladi nadzornik in programov za interpretatorje

Pripravili smo *Katalog doživetij*, katalog ponudbe JZ TNP za osnovne šole, izvedli več strokovnih srečanj za učitelje osnovnih šol, sodelovali smo na srečanjih otrok v partnerskih zavarovanih območjih. Izvajali smo šolske delavnice po naročilu ter okrepili sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami Biosfernega območja Julijske Alpe. Izobraževalni programi JZ TNP so potekali v informacijskih mestih in na terenu.

Za področje razvoja šolskih programov smo pripravili izhodišča, ki bodo vključena v predlog prenove vsebin v postopku sprememb in dopolnitev kurikulumuma (na državni ravni).

E.3 SODELOVANJE Z USTANOVAMI

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

V letih 2016 in 2017 se je nadaljevalo sodelovanje z naravovarstvenimi in kulturnovarstvenimi ustanovami, znanstvenimi in raziskovalnimi inštitucijami na nacionalni ravni ter mednarodnimi organizacijami. Članstvo v mednarodnih parkovnih povezavah in sodelovanje s tujimi inštitucijami ter izpolnjevanje obveznosti in upoštevanje priporočil, ki izhajajo iz prejetih mednarodnih priznanj in listin, so prispevali k boljšemu upravljanju in prepoznavnosti narodnega parka.

Kazalniki

1. Sodelovanje na mednarodnih dogodkih in predstavitev ter izvedba mednarodnih izmenjav med zavarovanimi območji za predstavitev dobrih praks: izhodišče: NP; stanje 2017: 10 predstavitev / 3 mednarodne izmenjave (Naravni park Julijsko predgorje, NP Snowdonia, NP Crater Lake),
2. Pridobitev *Listine za trajnostni razvoj v ekoregiji Julijske Alpe* (TNP in Naravni park Julijsko predgorje)
3. Izdelan »Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije«
4. Izdelan koncept označevanja informacijske infrastrukture Biosfernega območja Julijske Alpe z vključenim katalogom označevanja zavarovanih območij naravnih vrednot
5. Podpisana pogodba o sodelovanju in sofinanciranju aktivnosti s strani deležnikov in JZ TNP
6. Izdelana vsebinska izhodišča za trajnostni turistični produkt »Pohodniška pot okrog Julijskih Alp«
7. Pripravljena projektna vloga na razpisa MKGP z naslovom »Približajmo biosferna območja Slovenije prebivalcem«.

E3.1 Sodelovanje s strokovnimi službami, izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin na območju narodnega parka z namenom ozaveščanja.

- sodelovanje, sestanki, usklajevanje z izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami (ZRC-SAZU, BF, FF, FGG, Hidroinštitut, ZRSVN, ZGS, PZS; KGZS, RRA in LAS),
- priprava in ažuriranje različnih kartografskih in grafičnih podlag (več kot 90 izdelkov) za potrebe upravljanja zavarovanega območja,
- sodelovanje pri izmenjavi podatkov z ZRSVN,
- sodelovanje pri strokovnem posvetu ob Dnevu Alpske konvencije v Tolminu (27. 5. 2016).

E3.2 Izvajanje mednarodnih obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov in promoviranje narodnega parka s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje Unesco MAB, diploma Sveta Evrope, certifikat za čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost, Europa nostra, Alpska konvencija)

V letih 2016 in 2017 smo samostojno ali v sodelovanju s strokovnimi institucijami in izvajanjem nalog na področju mednarodnih obveznosti:

Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa Unesco MAB za narodni park

Izvedene aktivnosti na področju upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe v letih 2016-2017:

- izdelan koncept označevanja informacijske infrastrukture biosfernega območja Julijske Alpe z vključenim katalogom označevanja zavarovanih območij naravnih vrednot;
- izobraževalne aktivnosti na področju trajnostnega turizma in mladih v parku (strokovne ekskurzije deležnikov, izvajanje programa mladi nadzornik, nadgradnja informacijskih točk JZ TNP ...);
- čezmejno sodelovanje z regijskim parkom Julijsko predgorje;

- izdelava »Razvojnega načrta Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije« ter na podlagi tega priprava projektnega predloga »*Približajmo biosferna območja Slovenije prebivalcem*« (prijava na razpis MKGP: Sodelovanje Lokalno akcijskih skupin);
- vzpostavitev povezave med deležniki (skupnost Julijske Alpe) 10 občin ter podpis pogodbe o sodelovanju in sofinanciranju aktivnosti;
- priprava vsebinskih izhodišč za trajnostni turistični produkt »Pohodniška pot okrog Julijskih Alp«.

Druge aktivnosti

- izvajanje del in nalog, izhajajočih iz članstva v mednarodnih omrežjih in partnerstev,
- upoštevanje priporočil in izpolnjevanje obveznosti, opredeljenih s podelitvijo Diplome Sveta Evrope (letni poročili),
- izpolnjevanje obveznosti članstva v Mreži zavarovanih območij v Alpah – ALPARC, vključno z udeležbo na Generalni skupščini ALPARC (Gesause, Avstrija, 28. 1. 2017) in sestanku Upravnega odbora ALPARC,
- sodelovanje na strokovnih posvetu Mreže zavarovanih območij ALPARC in srečanjih naravovarstvenih nadzornikov (Danilo Re),
- konferenca Stalnega sekretariata Alpske konvencije v Bohinju (3. 7. 2106),
- sodelovanje v Platformi za ekološko omrežje Alpske konvencije s preučitvijo različnih gradiv
- pridobljena listina – certifikat za trajnostni razvoj v zavarovanih območjih pri Federaciji EUROPARC (čezmejno območje Triglavski narodni park - Naravni park Julijsko Predgorje),
- redna srečanja in sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje na območju Ekoregije Julijske Alpe (izvajanje aktivnosti na področju monitoringa, promocije, izmenjava dobrih praks, sodelovanja mladih nadzornikov in izvedba letnega Forum),
- obisk delegacije Narodnega parka Snowdonia (Wales) – izmenjava na podlagi sporazuma med parkoma,
- JZ TNP je na pobudo MOP in Veleposlaništva ZDA v Sloveniji vzpostavil sodelovanje z Narodnim parkom Crater Lake iz ZDA in 25. 5. 2017 podpisal sporazum o pobratenju,
- udeležba na mednarodnih delavnicah in posvetih.

E4 TEKOČE IZVAJANJE UPRAVNO-ADMINISTRATIVNIH NALOG

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

JZ TNP je v letih 2016 in 2017 zagotavljal tekoče poslovanje in izvajanje administrativnih nalog z rednim finančnim spremljanjem poslovanja, s pripravo programov in poročil, celovitim izvajanjem nalog na upravnem področju, izvajanjem politike zaposlovanja, skladno z izhodišči MOP in veljavno zakonodajo. Zaposleni v JZ TNP so se izobraževali v okviru finančnih možnosti. Prav tako se je v okviru finančnih možnosti in potreb zagotavljalo vzdrževanje nepremičnin.

Kazalniki

1. Število projektov, s katerimi se zagotavlja kakovostna interpretacija narave in pomen tradicionalne človekove dejavnosti za njeno ohranjanje: načrtovano: 3; stanje 2016: 1; stanje 2017: 3
2. Število dejavnosti za vključevanje javnosti v upravljanje narodnega parka:
 - a) število ur delovanja terenske pisarne: 4 ure tedensko (Stara Fužina), Koprivnik 2 uri mesečno (v poletni sezoni)
 - b) število sestankov s prebivalci parkovnih lokalnih skupnosti: 2
 - c) število izvedenih forumov zainteresirane javnosti: 0
3. naložbe v izobraževanje in usposabljanje (število izvedenih programov): izhodišče: 0, stanje 2017: udeležba na 17 različnih izobraževanjih in seminarjih

E4.1 Skrb za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda; priprava letnih programov dela in ustreznih poročil

JZ TNP je v letih 2016 in 2017 zagotavljal tekoče poslovanje in izvajanje administrativnih nalog. Pripravljeni sta bili aktualni poročili o delu in finančni poročili JZ TNP za leti 2015 in 2016 ter polletni poročili o delu (2016 in 2017), JZ TNP je pripravil Program dela in finančni načrt za leto 2016 in 2017. Vzpostavljeno je bilo novo evidentiranje izvedenih nalog v mesečnih poročilih.

Kadrovske zadeve se izvajajo sprotno in v predpisanih rokih. Politika zaposlovanja se izvaja na način, da ne ustvarjamo primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ne presega dovoljenega števila zaposlenih določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto. Število zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe, se je v letih 2016 in 2017 v primerjavi z letom 2015 zmanjšalo, na dan 1. 1. 2018 pa je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 54,5, kar je enako kot leta 2015 (1. 1. 2015).

JZ TNP je sodeloval pri strokovnih izhodiščih v postopkih sprememb in dopolnitev ZTNP-1, v postopkih priprave predpisov, ki vsebinsko urejajo posamezna področja varstva in upravljanja, v postopkih denacionalizacije ter pri pripravi različnih gradiv (izvajanje ZTNP-1, razvojne usmeritve ...). Izvajanje ZTNP-1, predvsem razvojnih vsebin je bilo obravnavano na sejah delovnih telesih in rednih zasedanjih Državnega zbora in Državnega sveta (2017).

E4.2 Zagotovitev preglednega računovodskega in knjigovodskega poslovanja in finančnega poročanja

JZ TNP je v preteklem dvoletnem obdobju skrbel za pregledno računovodsko in knjigovodsko poslovanje.

JZ TNP je v preteklih dveh letih sodeloval pri dveh mednarodnih projektih, »WolfAlps« in »Parkiraj in doživi naravo!«. Skladno s pogodbenimi obveznostmi projektov je bilo pripravljenih 16 vmesnih poročil projekta in eno končno poročilo.

Kljub temu, da so se nekateri projekti zaključili že pred letom 2016, je del pogodbenih obveznosti glede poročanja padlo tudi na leti 2016 in 2017. Tako smo pripravili dve poročili o doseganju ciljev projekta IC Bohinjka in pripravili dopolnitve k končnim poročilom projektov »Climaparks« in »Julius«. V letu 2016 smo intenzivno pristopili k prijavi projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«. V sklopu pripravljanih aktivnosti so bili pripravljeni naslednji dokumenti:

- investicijska dokumentacija: Dokument identifikacije investicijskega projekta – DIIP (marec 2016), Predinvesticijska zasnova – PIZ (julij 2016), Investicijski program – IP (december 2016), Investicijski program – 1. novelacija – IP – 1. novelacija (julij 2017).
- 2) projektna dokumentacija: Priloga 1 – Projektne naloge – verzija 1.0 (junij 2016), Priloga 1 – Projektne naloge – verzija 2.0 (december 2016), Priloga 1 – Projektne naloge – verzija 3.0 (april 2017), Priloga 1 – Projektne naloge – verzija 4.0 (junij 2017), Priloga 1 – Projektne naloge – verzija 5.0 (september 2017), Priloga 1 – Projektne naloge – verzija 6.0 (november 2017), Vloga za odločitev o podpori – verzija 1.0 (januar 2017), Vloga za odločitev o podpori – verzija 2.0 (julij 2017)

E4.3 Spremljanje izvajanja načrta upravljanja in priprava ustreznih poročil in akcijskih načrtov

V preteklih letih je bilo pripravljenih več gradiv, ki izhajajo iz ZTNP-1 in NU TNP: predlog prikaza zunanjih meja in meja varstvenih območij na DKN, določitev obsega obstoječih smučišč in kampa Zlatorog v Ukancu, izvajanje razvojnih usmeritev na podlagi 10. in 11. člena ZTNP-1, priprava predlogov projektnih nalog za akcijske načrte. Z MOP in ostalimi resorji je bilo več usklajevalnih sestankov glede obveznosti izvajanja posameznih aktivnosti z njihove pristojnosti.

E4.4 Izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON

Obsežen del nalog je bil opravljen na področju izvajanja upravnih nalog:

- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice za OPN in načrte rabe naravnih virov (mnenja, usklajevanje ...),
- izdajanje mnenj k posegom v prostor in posegom v naravo – izdanih 448 mnenj in predhodnih mnenj oz. usmeritev (preglednica spodaj),

Preglednica 1: Število izdanih mnenj k posegom v prostor na območju narodnega parka (v letih 2016 in 2017):

Vrste objektov	Mnenja		Predhodna mnenja
	Pozitivna	Negativna	
Kmetijski objekti:			
- stan (vzdrževalna dela, gradnja), hlev (rušitev, gradnja, vzdrževalna dela)	35	1	1
- pomožni kmetijski objekti (kozolec, nadstrešek, čebelnjak, lopa, senik, rastlinjak, ograja, kmečka lopa, skedenj)	39	3	2
Stanovanjski objekti:			
- novogradnja	19	3	2
- rekonstrukcija, dozidava, vzdrževalna dela (asfaltiranje, stavbno pohištvo, streha), rušitev	28	0	0
- pomožni objekti za lastne potrebe (ogreja, dovoz, garaža, drvarnica, nadstrešek)	18	0	2
Spremembe namembnosti objektov	2	0	1
Gostinski, turistični objekti (apartmajski objekt, TIC, začasni gostinski objekt, vodohran, lopa, bar, elektro priključek)	25	5	4
Planinske koče (suho stranišče, nadstrešek, lopa, plinohran, MKČN, bivak, zimska soba)	17	0	4
Počitniški objekti (MKČN, nadstrešek, legalizacija, vzdrževalna dela, lopa, rekonstrukcija, oporni zid, solarni panel)	49	10	3
Infrastruktura: vodovod – gradnja, obnova, naprava za obdelavo vode; nadstrešek parkomata, elektroenergetsko omrežje – daljnovod, kablovod; kanalizacija – zbiralni kanal, javna sanitarna enota, sanitarni objekt; MKČN, greznica, ekološki otok; prometna infrastruktura –	110	5	7

rekonstrukcija ceste, investicijsko vzdrževalna dela na cesti, most, parkirišča, gozdne vlake, avtobusno postajališče, skladišče posipnih materialov, kanadska vrata, ograja ob poti, pomol, e-polnilna postaja; telekomunikacijska infrastruktura, bazna postaja; parkovna infrastruktura, urbana oprema			
Drugo: obnova poti, krčitev gozda, tematska pot, čiščenje struge, športno igrišče, konjeniška pot, športni objekt, kamp, žaga, vrtina, krmišče, znamenje, lovsko koč, dela na vodotokih, razgledna ploščad, deponija lesa, toplotna črpalka, učna pot, info table, športni objekt, izravnava terena, obora, maneža, kapelica, vrtina, kulturni dom	40	3	10
SKUPAJ (izdana mnenja)	382	30	36

- izdajanje soglasij upravljavca (določila 31. člena ZTNP-1 – izdanih 244 soglasij, 4 odločbe, 48 odgovorov (za prireditve in tekmovanja v tretjem varstvenem območju narodnega parka) in 3 mnenja v postopkih, ki so jih vodili drugi sektorji (preglednica spodaj),

Preglednica 2: Število izdanih soglasij na podlagi določil 31. člena ZTNP-1 (v letih 2016 in 2017):

Poseg, ravnanje, dejavnost (31. člen ZTNP-1)	Število soglasij	
1. znanstvene raziskave:	22	
2. odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene	1	
3. odvzem mivke, peska in prodaja iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč	0	
4. odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom	2	
5. letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave	1	
6. prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj	53 soglasij	48 odgovorov
	Σ 101	
7. šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest	7 soglasij	2 odločbi
	Σ 9	
8. turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo	35	
9. vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni	0	
10. uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom	4	
11. postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti	2	
12. snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje		
13. odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene	3	
vključevanje v postopke drugih sektorjev (ARSO) – 46(2). člen ZTNP	3	

- priprava odgovorov glede uveljavljanja predkupne pravice pri prometu z nepremičninami) – obravnava 307 zahtevkov,
- vodenje baze z evidencami.

E4.5 Organizacija dela organov zavoda in najmanj enkrat na dve leti sklic forum zainteresirane javnosti skladno z ZTNP-1 in statutom javnega zavoda

V letih 2016 in 2017 je bilo izvedeno 7 rednih sej, ena izredna seja in 2 dopisni seji Sveta JZ TNP. Strokovni svet javnega zavoda se je sestel na 5 sejah.

E4.6 Redno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih javnega zavoda s ciljem kakovostnega izvajanja nalog upravljavca

Posamezni zaposleni so se v preteklih dveh letih udeležili najmanj 17 različnih izobraževanj in seminarjev. Poleg tega so sodelovali tudi na različnih obnovitvenih oziroma periodičnih izobraževanjih, kot so npr. usposabljanje za planinske vodnike, seminar za NNS, obnovitveni tečaj za preglednike divjačine ...

E4.7 Skrb za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe in upravljanje različnih podatkovnih baz

Za vzpostavitev novega informacijskega sistema (izhod iz HACOM) je bil izveden priklop novega strežnika preko katerega bo povezava na novo omrežje ter vzpostavljeno testno delovanje. JZ TNP je prejel v last 15 električnih avtomobilov, po obvestilu s strani MOP, da morajo javni zavodi sami izvesti postopek javnega naročila za polnilne postaje, pa je glede na specifičnost narave dela JZ TNP raziskal tehnične možnosti in načine polnjenja.

E5 UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN

Skupna ocena izvajanja operativnega cilja

Nepremičnine v lasti in upravljanju je JZ TNP vzdrževal skladno s finančnimi možnostmi, kot osnova za bodoče načrtovanje vzdrževalnih del pa je bil leta 2017 pripravljen *Program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v lasti in upravljanju JZ TNP*.

Kazalniki

1. Delež objektov z urejenim lastniškim in upravljavskim statusom nepremičnin: izhodišče 2015: 40 objektov – urejeno 50%; stanje 2017: urejeno 55%

E5.1 Pripraviti dolgoročni program upravljanja z državno lastnino in lastnino javnega zavoda.

V zvezi s pripravo programa upravljanja z državno lastnino v upravljanju JZ TNP in lastnino javnega zavoda so bili pridobljeni oz. pripravljeni potrebni podatki ter izdelan načrt programa upravljanja z nepremičninami JZ TNP

E5.2 Urejati nepremičnine, s katerimi upravlja javni zavod.

Za objekte v upravljanju JZ TNP se je v letih 2016 in 2017 urejal status lastništva. Izvedena je bila ekološka sanacija posameznih objektov, skladno z določeno prioriteto. Glede na omejene finančne možnosti so bila izvedena prenovitvena dela (upravna stavba), redna in investicijska vzdrževalna dela na objektih v lasti in upravljanju JZ TNP. Opravljeni so bili redni pregledi in meritve, servisi instalacij v posameznih objektih. Na podlagi priprave potrebne dokumentacije z vsemi upravnimi dovoljenji so bile zgrajene štiri rastlinske čistilne naprave pri parkovnih kočah na Vršiču, Goreljku (Planinka in Goreljek) ter v Zgornji Radovni (Guhar). Gospodarjenje z gozdovi je potekalo skladno z letnimi načrti GGN.

V letu 2016 je bila planirana prodaja treh nepremičnin na naslovu Rečiška cesta 1a na Bledu. Decembra 2016 je potekalo zbiranje ponudb za izvedbo postopka prodaje nepremičnin, prodaja januarja 2017 ni bila izvedena, ker ni prispela nobena ponudba za nakup. Ministrstvo za finance je v dopisu št. 356-7/2014/16 z dne 26. 5. 2017 podalo svoje mnenje glede prodaje, ki pravi, da je kupnina od prodaje premoženja skladno z 80. člen v povezavi s 43. členom Zakona o javnih financah prihodek proračuna države oziroma občine, ki je lastnik premoženja, če ni s posebnim zakonom drugače določeno. Kupnina od prodaje državnega premoženja se lahko uporabi samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja države. Zaradi dejstva, da z ukrepom prodaje nepremičnega premoženja ni mogoče prispevati k sanaciji pretekle izgube, so bile aktivnosti na tem področju ustavljene.

V letu 2017 je bil dokončan *Program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v lasti in upravljanju JZ TNP*, katerega cilji so:

- konkretizirati aktivnosti JZ TNP na področju upravljanja z nepremičninami, ki mu jih nalaga desetletni NU TNP,
- analizirati trenutno stanje na področju nepremičnin,
- ovrednotiti upravljalvske pomembnosti posamezne nepremičnine,
- načrtovati aktivnosti za dobo veljavnosti sprejetega NU TNP.

Program predvideva, da je za vzdrževanje objektov v lasti in upravljanju JZ TNP potrebnih cca. 1.600.000 €, kar z razpoložljivimi sredstvi (15.000 € proračunskih sredstev za investicije na letni ravni ter del sredstev iz lastnih prihodkov) ne bo mogoče izvesti.

IZVAJANJE KADROVSKEGA NAČRTA

Stanje zaposlitev v javnem zavodu v letih 2015, 2016 in 2017

Število zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe, se je v letih 2016 in 2017 v primerjavi z letom 2015 zmanjšalo, na dan 1. 1. 2018 pa je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 54,5, kar je enako kot leta 2015 (1. 1. 2015).

Število zaposlenih, za izvajanje projektov, se je v letih 2016 in 2017 v primerjavi z letom 2015 zmanjšalo. Na dan 1. 1. 2018 za izvajanje projektov ni bilo zaposlenega nobenega javnega uslužbenca.

Preglednica 3: Stanje zaposlitev v Javnem zavodu Triglavski narodni park, financiranih iz projektnih sredstev

Naziv delovnega mesta	Število zaposlenih 1. 1. 2015	Organizacijska enota	Število zaposlenih 1. 1. 2016	Število zaposlenih 1. 1. 2017	Število zaposlenih 1. 1. 2018
Naravovarstveni svetnik	1	OP	0	0	0
Naravovarstveni sodelavec III	1	OP	0	1	0
SKUPAJ ZAPOSLENIH	2		0	1	0
SKUPAJ EKVIVAL. POLNIH ZAPOSLOTEV	1,5		0	1	0

Legenda organizacijskih enot: OP – Oddelek za projekte

Razvoj javne službe

Čeprav je bila v NU TNP izkazana potreba po povečanju števila zaposlenih, povečanja zaradi zahtev veljavne zakonodaje po zniževanju zaposlenosti za 1 % letno na ravni posameznega neposrednega proračunskega uporabnika, nismo realizirali. Politika zaposlovanja se je v preteklih letih izvaja na način, da nismo ustvarjali primanjkljajev na sredstvih za stroške dela, istočasno pa število zaposlenih na javni službi, financiranih iz javnih virov, ni preseglo dovoljenega števila zaposlenih določenega v kadrovskih načrtih za posamezno leto.

V letu 2015 so trije (3) javni uslužbenci podali redno odpoved pogodbe o zaposlitvi, enemu (1) javnemu uslužbencu pa je z razlogom upokojitve prenehalo delovno razmerje. Novih zaposlitev ni bilo realiziranih. Na dan 31. 12. 2015 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 50,5.

V letu 2016 smo realizirali eno (1) novo zaposlitev v Centru TNP v Bohinju, ki je bila opredeljena kot cilj projekta Informacijski center Bohinjka. Eno (1) novo zaposlitev smo realizirali tudi v naravovarstveno nadzorni službi, kot del prizadevanj po ponovni razdružitvi naravovarstvenih okolišev Lepa Kopišča in Čiprje. Ena (1) javna uslužbenka je podala redno odpoved delovnega razmerja. Na dan 31. 12. 2016 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 51,5.

V letu 2017 smo realizirali po (1) novo zaposlitev v skupni splošni službi, naravovarstveno nadzorni službi in informacijsko izobraževalni službi (skupaj 3 nove zaposlitve). Na dan 31. 12. 2017 je skupni ekvivalent polnih zaposlitev (EPZ) znašal 54,5.

Preglednica 4: Načrtovano in ocena realizacije ekvivalentov polnih zaposlitev na javni službi po posameznih upravljavskih področjih za leti 2016 in 2017

Upravljavsko področje	Plan 2016	Realizacija 2016*	Indeks realizacije	Plan 2017	Realizacija 2017*	Indeks realizacije
A – ohranjanje narave in naravnih virov	20,7	20,1	97	20,7	21,3	103
B – ohranjanje kulturne dediščine	2,2	0,5	23	2,2	0,5	23
C – trajnostni razvoj in ohranjanje podeželja	4,8	2,1	43	4,8	2,2	46
D – obiskovanje in doživljanje	13,7	11,8	86	13,7	12,5	91
E – upravno administrativne naloge	14,1	17,0	120	14,1	18,0	128
SKUPAJ NA LETO	55,5	51,5	93	55,5	54,5	98

* Ocena realizacije števila zaposlenih po posameznih področjih je izračuna na podlagi deležev opravljenih ur na upravljavskih področjih

IZVAJANJE FINANČNEGA NAČRTA

Izvajanje NU TNP je potekalo v finančnih okvirih, ki so bili določeni s finančnim načrtom JZ TNP za posamezno leto. Tako v letu 2016 kot v letu 2017 je bila višina razpoložljivih sredstev odvisna od višine letnih proračunskih sredstev, črpanja evropskih sredstev, pridobivanja sredstev iz nejavnih virov in tržne dejavnosti zavoda. Sredstva, ki so jih za izvajanje nalog NU TNP namenila druga ministrstva, in možnosti črpanja sredstev prek javnih razpisov posameznih sektorjev, objavljenih v preteklih dveh letih, so prikazani posebej.

Finančno ovrednotenje izvajanja ukrepov iz načrta upravljanja

Finančno poročilo o izvajanju NU TNP za koledarski leti 2016 in 2017 je pripravljeno na podlagi finančnih poročil JZ TNP za navedeni leti. Preglednice porabljenih sredstev, ki so predstavljene v nadaljevanju, zagotavljajo primerljivost z letnimi finančnimi poročili. V pregled porabe za izvedbo ukrepov NU TNP so vključeni stroški oz. izdatki za:

- stroške dela (stroške plač in drugih izdatkov zaposlenim),
- materialne stroške in stroške storitev tekočega poslovanja,
- materialne stroške, ki so nastali neposredno v povezavi z izvedbo konkretnih nalog,
- stroške amortizacije,
- finančne odhodke,
- investicije v opremo in nepremičnine v lasti oz. upravljanju javnega zavoda.

V obdobju 2016-2017 ni bilo načrtovanih sredstev za izvajanje programa varstvenih in razvojnih vsebin v skladu s 56. členom ZTNP-1, saj je njihova poraba predvidena od leta 2018 dalje.

Viri financiranja načrta upravljanja s terminskim načrtom

Pregled finančnega ovrednotenja realizacije NU TNP v obdobju 2016-2017 po upravljavskih področjih je pripravljen z upoštevanjem naslednjih virov financiranja:

- proračun RS (MOP),
- lastni prihodki JZ TNP,
- sredstva EU, drugih mednarodnih programov in donacij za projekte in vsebine, ki jih neposredno izvaja JZ TNP kot nosilec ali partner projekta,
- sredstva drugih javnih virov, ki jih prejme JZ TNP.

Financiranju izvajanja dejavnosti redne službe ohranjanja narave so bila namenjena sredstva državnega proračuna, ki so bila zagotovljena na proračunski postavki MOP, št. 152341 – Triglavski narodni park. Sredstva proračuna so bila na voljo za kritje stroškov plač, tekočih materialnih stroškov in stroškov povezanih z izvedbo posameznih nalog ter za financiranje investicij.

Višina proračunske postavke je v obeh letih nekoliko višja od načrtovane višine v NU TNP. Povečanje izhaja iz zagotavljanja sredstev za višje stroške dela zaradi zakonskih sprememb. Izrazito povečanje postavke v letu 2017 pa je posledica financiranja investicije za nakup električnih vozil. V letu 2017 je MOP izvedel javno naročilo za nakup električnih vozil za potrebe upravljavcev zavarovanih območij. Sredstva za nakup vozil so bila zagotovljena iz sredstev *Podnebne sklada MOP* za izvedbo ukrepa spodbujanja trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave. V okviru naročila je JZ TNP pridobil 13 vozil na električni pogon Renault ZOE v skupni vrednosti 370.487 € in 2 vozili Renault Kangoo v skupni vrednosti 54.303 €. Ta nakup ima vpliv na izrazito povečan indeks realizacije na upravljavskem področju E.

Skladno z naravnostjo k racionalizaciji pri izvajanju projektov, kot predvideva sanacijski program, je bila finančna realizacija na področju projektov skromna. Leto 2016 je bilo namenjeno predvsem pripravi novih projektnih prijav in navezovanju partnerstev. V letu 2016 je JZ TNP sodeloval pri izvajanju dveh mednarodnih projektov, od katerih se je eden formalno zaključil v januarju 2017. Ob koncu leta 2017 je bil JZ TNP uspešen pri kandidaturi z dvema novima projektoma. Finančni učinek vključevanja v projekte v poročevalskem obdobju zato ni velik, stroški izvajanja projektov pa so nastali v vseh prej naštetih kategorijah (plače, materialni stroški, amortizacija, investicije).

JZ TNP del sredstev za izvajanje svojih nalog pridobiva tudi z nastopanjem na trgu. Poročilo o izvajanju finančnega načrta je pripravljeno na podlagi poročil o delu in finančnih poročil JZ TNP za leti 2016 in 2017. Zato so v poročilu tudi pri sredstvih lastne dejavnosti upoštevane bruto vrednosti nastalih stroškov in virov za njihovo kritje. V obeh letih je bila tako realizacija nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe, kot tudi realizacija prihodkov tržne dejavnosti zelo dobra. Del teh sredstev je bilo porabljen za kritje stroškov izvajanja lastne dejavnosti, stroškov amortizacije in finančnih odhodkov. Preostanek pa za sanacijo preteklih izgub skladno s sanacijskim programom. Pretekle izgube so bile v letu 2017 dokončno sanirane.

Sredstva iz drugih javnih virov, ki so vključena v finančno poročilo, zajemajo zgolj finančna sredstva, ki jih je JZ TNP neposredno pridobil iz drugih proračunskih virov. Mednje sodijo sredstva iz drugih javnih virov sodijo sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki jih je JZ TNP prejel že v letu 2015. Sredstva so bila namenjena za izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih in gozdovih. Glavnina njihove porabe je nastala v letu 2016, preostanek pa v letu 2017. Skupna poraba je znašala 92.638 €.

JZ TNP so bila s strani MIZŠ v obeh letih neposredno dodeljena sredstva za kritje stroškov izvajanja programa Unesco MaB v višini 16.000 €. Nastali stroški so povezani s pripravo vsebinskih izhodišč za trajnostni turistični produkt »Pohodniška pot okrog Julijskih Alp«, koordinacijo delovanja skupnosti Julijske Alpe, študijo o stavbni tipologiji zgornje Bohinjske doline, izvedbo ekskurzije z namenom izmenjave dobrih praks med biosfernimi območji in izobraževanjem.

Del drugih javnih virov so tudi sredstva Občine Bled, pridobljena na razpisu za sofinanciranje prireditve na območju občine Bled – v višini 2.044 €. Sredstva so bila porabljen za nastale stroške pri izvedbi dogodkov in razstav v Info centru Triglavsko roža Bled.

Druge sektorske javne vire (EU-viri, sredstva proračuna RS – resornih ministrstev, parkovnih lokalnih skupnosti), ki so potrebni za izvajanje ukrepov načrta upravljanja, so posamezni nosilci zagotavljali v okviru lastnih proračunskih načrtov in razpisov ter so obrazloženi v naslednjem podpoglavju (Delež drugih resorjev pri izvajanju NU TNP).

V preglednici je prikazano finančno ovrednotenje realizacije NU TNP glede na finančne vire po upravljaljskih področjih.

Preglednica 5: Finančno ovrednotenje realizacije NU TNP v obdobju 2016-2017 po upravljaljskih področjih (v €)

Upravljaljsko področje	skupni stroški	Viri za izvajanje nalog					delež (%)
		skupaj viri proračun (javna služba)	skupaj viri proračun (dodatna sredstva – 56. člen ZTNP-1)	skupaj viri mednarodni projekti	skupaj lastni prihodki (JZ TNP)	skupaj drugi javni viri	
1	2	3	4	5	6	7	8
A - ohranjanje narave in naravnih virov	1.101.964	1.025.252	-	18.447	28.049	30.216	26,8
B - ohranjanje kulturne dediščine	52.734	52.734	-	-	-	-	1,3
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	127.111	95.629	-	18.104 €	6.379	6.999	3,1
D - obiskovanje in doživljanje	835.797	659.541	-	-	169.193	7.063	20,3
E – upravno administrativne naloge	1.998.489	1.680.480	-	17.589	234.458	65.962	48,6
SKUPAJ	4.116.095	3.513.636	-	54.140	438.079	110.240	100,0
delež (%)	100,0	85,4	0,0	1,3	10,6	2,7	

V naslednjih dveh preglednicah sta prikazani dinamika financiranja NU TNP za obdobje 2016-2017, v katerem niso zajeta sredstva drugih sektorjev, ter podrobnejša predstavitev terminske porabe sredstev proračuna.

Preglednica 6: Dinamika financiranja NU v obdobju 2016-2017 (brez drugih javnih virov – seštevek virov 3+4+5+6 iz predhodne preglednice) (v €)

Upravljavsko področje	Skupaj plan NU	Skupaj realizacija	Skupaj indeks	Plan 2016	Realizacija 2016	Indeks 2016	Plan 2017	Realizacija 2017	Indeks 2017
A - ohranjanje narave in naravnih virov	9.871.148	1.071.747	10,9	646.167	521.974	80,8	609.072	549.773	90,3
B - ohranjanje kulturne dediščine	853.154	52.734	6,2	58.786	25.138	42,8	58.786	27.596	46,9
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	3.621.984	120.113	3,3	138.247	65.201	47,2	143.623	54.912	38,2
D - obiskovanje in doživljanje	5.808.875	828.734	14,3	927.242	384.330	41,4	392.427	444.404	113,2
E – upravno administrativne naloge	5.435.674	1.932.527	35,6	437.408	753.807	172,3	440.973	1.178.720	267,3
SKUPAJ	25.590.835	4.005.855	15,7	2.207.849	1.750.451	79,3	1.644.881	2.255.405	137,1
delež (%)		15,7		8,6	6,8		6,4	8,8	

Preglednica 7: Dinamika financiranja NU v obdobju 2016-2017 iz proračunskih virov MOP (vir 3 iz preglednice 6) (v €)

Upravljavsko področje	Skupaj plan NU	Skupaj realizacija	Skupaj indeks	Plan 2016	Realizacija 2016	Indeks 2016	Plan 2017	Realizacija 2017	Indeks 2017
A - ohranjanje narave in naravnih virov	6.894.389	1.025.252	14,9	566.208	492.986	87,1	578.272	532.266	92,0
B - ohranjanje kulturne dediščine	636.779	52.734	8,3	58.786	25.138	42,8	58.786	27.596	46,9
C - ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.637.984	95.629	5,8	138.247	43.420	31,4	121.123	52.209	43,1
D - obiskovanje in doživljanje	4.249.450	659.541	15,5	339.882	352.859	103,8	345.427	306.682	88,8
E – upravno administrativne naloge	4.845.670	1.680.480	34,7	419.014	611.725	146,0	418.528	1.068.755	255,4
SKUPAJ	18.264.272	3.513.636	19,2	1.522.136	1.526.128	100,3	1.522.136	1.987.508	130,6
delež (%)		19,2		8,3	8,4		8,3	10,9	

V spodnji preglednici je prikaz porabljenih sredstev v povezavi s prioriteto izvedbe nalog glede na pomen in vpliv, ki ga imajo za doseganje ciljev NU. Naloge so po pomenu razporejene v tri skupine: Prva prioriteta (1): izvedba naloge je nujna za doseganje zastavljenega cilja.

Druga prioriteta (2): izvedba naloge pomembno prispeva k doseganju zastavljenega cilja, opustitev naloge pomeni, da cilj ne bo dosežen v celoti.

Tretja prioriteta (3): naloga v manjši meri prispeva k doseganju zastavljenega cilja, zato se izvede, če je na voljo dovolj finančnih in človeških virov.

Preglednica 9: Finančna realizacija izvedbe nalog glede na njihovo prioriteto

Prioriteta nalog	Skupaj	Delež (%)
redna naloga (1)	3.300.856 €	80,2
redna naloga (2)	757.100 €	18,4
redna naloga (3)	58.139 €	1,4
SKUPAJ	4.116.095 €	100

Sodelovanje drugih resorjev pri izvajanju NU TNP

Pri izvajanju posameznih upravljaljskih nalog in aktivnosti so tako vsebinsko kakor tudi finančno zadolženi posamezni sektorji. Ob pripravi poročila so bila ministrstva zaprosena za posredovanje podatkov glede izvedenih aktivnosti v letih 2016-2017. Iz njihovih poročil sledi:

Ministrstvo za zdravstvo (MZ)

- 54.036,18 € (delovanje ekipe HNMP in GRSZ),
- 3.574,19 € (področje primarne ravni zdravstvene dejavnosti – nakup terminalov za reševalne postaje za uporabo v nujni medicinski pomoči / Bled).

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ)

- javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (dodatne točke za izvajalce s območja TNP),
- programi socialne aktivacije (zaposlitev koordinatorjev, ki so na voljo tudi uporabnikom v narodnem parku).

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

- odpora nadstandardnemu razvoju šolstva v parkovnih lokalnih skupnostih (OŠ Podbrdo): 30.200 €.

Ministrstvo za kulturo (MK)

- spominska cerkev sv. Duha v Javorci: izvedena I. faza restavratorskih posegov (obnova zvonika): ocena 25.000 €,
- preveritev – arheološka raziskava naslednjih lokacija za določitev arheološkega potenciala: Murnova glava, Krn Grad raziskave krogov oz. kamnitih formacij na planinah Zaslap in Leskovca pod Krnom ter na planini Razor: ocena 4.000 €,
- razstava *Praproti skozi praproti* v Tolmezzu: stroški prevodov in oblikovanje v ital. jeziku: ocena 1.500 €,
- javni spomeniškovarstveni razpis za leti 2017 in 2018 (upoštevan kriterij 10 % dodatnih točk za spomeniki v narodnem parku): z območja TNP ni bilo prijav,
- izvajanje javne službe MK:
 - Gorenjski muzej Kranj: 1.671.945 €,
 - Tolminski muzej: 289.884 €,
 - Gornjesavski muzej Jesenice: 317.716 €.

Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) – policija

- stroški intervencij in iskalnih akcij,
- izvedba 27 GRZS akcij na območju narodnega parka (helikoptersko reševanje, trenaža ...).

Ministrstvo za obrambo (MORS)

- ažuriranje in dopolnitev državnih kart ogroženosti (ocena ogroženosti ob jedrski in radiološki nesreči v RS in ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova),
- izvedba vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju iz planine Konjščica in iz zajetja Zlate vode na Pokljuki,
- obnova dela vodovodnega omrežja v dolžini 1 km od Hotela Center proti Uskovnici.

Ministrstvo za infrastrukturo (MzI)

- investicije in redno vzdrževanje državnih cest v narodnem parku: 2.905.000 €.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

PRP 2014-2020:

- Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:
 - število odobrenih vlog: 3,
 - višina odobrenih sredstev: 64.739 €,
 - višina izplačanih sredstev: 2.071 €,
- Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:

- število odobrenih vlog: 4,
 - višina odobrenih sredstev: 236.114 €,
 - višina izplačanih sredstev: 221.495 €,
 - Podukrep 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija - gradnja gozdnih cest in vlak):
 - število odobrenih vlog: 6,
 - višina odobrenih sredstev: 40.968 €,
 - višina izplačanih sredstev: 20.804 €,
 - Podukrep 8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov:
 - število odobrenih vlog: 19,
 - višina odobrenih sredstev: 636.650 €,
 - višina izplačanih sredstev: 119.604 €,
 - v okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 v operacijo Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, vključenih 760 KMG skupaj s 6.599 GVŽ ter izplačano 1.104.270 € (od tega 75 KMG s 587 GVŽ ter izplačano 110.257 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v to operacijo vključenih 761 KMG skupaj s 6.362 GVŽ (od tega 76 KMG s 629 GVŽ v občinah, ki ležijo v TNP),
 - v operacijo Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin je bilo vključenih 1.354 KMG na 13.792 ha ter izplačano 1.752.874 € (od tega 11 KMG na 11 ha ter izplačano 1.140 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v to operacijo vključenih 1.419 KMG na 14.846 ha (od tega 11 KMG na 11 ha v občinah, ki ležijo v TNP),
 - v okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 vključenih 6.332 KMG na 339.348 ha ter izplačano 28.906.180 € (od tega 227 KMG na 3.775 ha ter izplačano 314.427 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ta ukrep vključenih 6.761 KMG na 348.527 ha (od tega 283 KMG na 3.908 ha v občinah, ki ležijo v TNP),
 - v okviru ukrepa EK je bilo v letu 2016 vključenih 3.271 KMG na 41.535 ha ter izplačano 8.743.882 € (od tega 170 KMG na 2.499 ha ter izplačano 436.644 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ta ukrep vključenih 3.413 KMG na 44.538 ha (od tega 173 KMG na 2.608 ha v občinah, ki ležijo v TNP),
 - v okviru ukrepa OMD je bilo v letu 2016 vključenih 46.686 KMG na 332.657 ha ter izplačano 41.822.216 € (od tega 1.659 KMG na 14.197 ha ter izplačano 1.875.964 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ta ukrep vključenih 50.736 KMG na 335.428 ha (od tega 1.700 KMG na 14.374 ha v občinah, ki ležijo v TNP),
 - Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti:
 - štev. odobrenih vlog: 3,
 - višina odobrenih sredstev: 64.739 €,
 - višina izplačanih sredstev: 2.071 €.
 - Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov:
 - štev. odobrenih vlog: 4,
 - višina odobrenih sredstev: 236.114 €,
 - višina izplačanih sredstev: 221.495 €,
 - v okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 v operacijo *Paša po čredinkah na planinah* z območja narodnega parka vključenih 30 KMG na 1.240 ha: izplačano 39.530 €,
 - v okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 v operacijo *Planinska paša s pastirjem* z območja narodnega parka vključenih 76 KMG na 3.798 ha: izplačano 175.387 €.
- Izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost:
- potrjena dva LAS, ki delujeta na območju TNP:
 - LAS Gorenjska košarica: 5.609.515 €,
 - LAS Dolina Soče: 3.240.296 €,
- PRP 2014–2020 podukrep 19.1 *Pripravljalna podpora*
- LAS Dolina Soče: 7.989 €,
 - LAS Gorenjska košarica: 11.848 €.
- Podukrep 19.2 *Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije CLLD*

- LAS Dolina Soče (odobreni dve vlogi): 63.770 €,
- LAS Gorenjska košarica (oddanih pet vlog): vloge so v fazi obdelave.
- Podukrep 19.3 *Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine*
 - LAS Gorenjska košarica: v skupni višini 62.497 €.

Sredstva vlaganj v gozdove iz državnega proračuna:

- sofinanciranje gozdnogojitvenih in varstvenih del v gozdovih na območju parkovnih lokalnih skupnosti: 60.301 €,
- vzdrževanje gozdnih cest: 129.139 €.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT)

Lesarstvo:

- javni razpis »Spodbude za rast podjetij na področju lesa« (skupna vrednost 400.000 €),
- javni razpis »Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 2.0« (skupna vrednost 5.045.389,08 €).

Področje regionalnega razvoja:

- javni razpis: »Ekonomska poslovna infrastruktura 2016-2017«: (skupna vrednost 11.466.666,66 €),
- javni razpis: »Ekonomska poslovna infrastruktura 2017-2018« (skupna vrednost 15.000.000 €),
- javni zapis »Spodbude za MSP v lesarstvu« (skupna vrednost 5.880.000 €),
- javni razpis za reprogramiranje investicijskih posojil v prirejo mleka – 2016. (skupna vrednost 8.000.000 €),
- javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture (skupna vrednost 15 mio €),
- javni razpis za izbor operacij za učne izdelovalne laboratorije 2017/2018 (socialno podjetništvo): skupna vrednost 1,2 mio €,
- sklad ESRR: izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) (skupna vrednost 30,4 mio €; odobreno: LAS (operacije LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska košarica) 2,24 mio €,
- javni razpis za ugodna posojila podjetniškimi projektom za področje obdelave in predelave lesa v letu 2017 Skupna vrednost 5 mio €,
- javni razpis za dodeljevanje posojil kmetijskim in gozdarskim projektom (skupna vrednost 5 mio €).

Področje turizma

- javni razpis za spodbujanje razvoja novih in inovativnih produktov turističnega gospodarstva: odobren en projekt z območja narodnega parka (produkt »Turistična ponudba višinskih sob v hotelu na Pokljuki po "meri človeka"«) v višini 112.728,00 €,
- javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih produktov: odobrena dva projekta na območju narodnega parka (»Feel no Limits« v višini 54.103 € in »Razvoj inovativnega turističnega produkta Tematski izleti z e-kolesi« v višini 171.430 €),
- javni razpis za spodbujanje uvedbe okoljskih znakov za turistične nastanitve.

Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije

Na območju TNP je bilo odobrenih:

- v letu 2016 485.987 € in v letu 2017 295.012 € nepovratnih sredstev (subvencij),
- v letu 2016 2.096.720 € povratnih sredstev (470.000 € kreditov in 1.626.720 € garancij za bančne kredite) in v letu 2017 2.024.556,80 € povratnih sredstev, od tega (125.000 € kreditov in 1.899.556,80 € garancij za bančne kredite).

Sektor za industrijo, spodbujanje inovativnosti in tehnologijo je v letu 2017 subvencioniral dva tekoča projekta in sicer:

- projekt »Avtomatski samonadzorni stroj za mikrokovanje« (iniciativa EUREKA): vrednost projekta 590.028 €,
- projekt »Razvoj pametnih regulacij HVAC z integracijo elektronskega nosu in upravljanjem preko oblaka« (javni razpis »Krepitev kompetenc in inovacijskih potencialov«): vrednost projekta 425.200 €.

Na podlagi navedenega je mogoče ugotoviti, da se vse aktivnosti in financiranje ministrstev, razen Ministrstva za kulturo, uvrščajo v naloge upravljalvskega področja C – ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj.

PRVO POROČILO O IZVAJANJU NAČRTA UPRAVLJANJA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA 2016-2025: ZA LETI 2016 IN 2017

SODELOVANJE MINISTRSTEV

— stanje 20. april 2018

1. Ministrstvo za zdravje (MZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Načrtovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	- podpora nadstandardnemu razvoju zdravstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (7. točka 10. člena); - prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MZ za spodaj navedene vsebine	- sofinanciranje dežurne zdravstvene službe, - preventivni programi za zagotavljanje zdravja, - sistemske rešitve na področju spreminjanja normativov glede nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske), - spremljanje dela mobilnih enot nujne medicinske pomoči v skladu s Pravilnikom o službi NMP na podlagi polletnih poročil, ki jih izvajalci posredujejo MZ (na območju TNP: ZD Jesenice, ZD Bled, ZD Bohinj, ZP Kranjska Gora, ZD Tolmin ter druge enote, ki so navedene v Prilogi 1: <i>Mreža enot NMP in DS Pravilnika o službi NMP</i>, - spremljanje dela urgentnih centrov (na območju TNP: UC Jesenice – financiranje 0,25 tima DS1), - skladno s Pravilnikom o pogojih izvajanja helikopterske nujne medicinske pomoči (Uradni list RS, št. 81/16), ki je stopil v veljavo 31.12.2016, se HNMP med drugim uporablja tudi, kadar je mesto dogodka na težko dostopnem terenu ali oddaljeno od najbližje enote nujne medicinske pomoči (npr. reševanje v gorah). HNMP med drugim pokriva tudi območje TNP, - pilotni projekt delovanja združene ekipe HNMP in GRSZ, ki lahko posreduje s krajšim dostopnim časom kot ekipa GRS izven sezone. Dodatna sredstva OZG ZD Kranj v Splošnem dogovoru za leto 2017 – 54.036,18 €, - izvedba javnega razpisa za izbor operacij »<i>Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih</i>« (Uradni list št. 56/2017 z dne 16.10.2017), - izvedba javnega razpisa za prijavo predlogov investicijskih projektov za sofinanciranje investicij na primarni ravni zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji za leto 2017, - izvedba javnega razpisa za sofinanciranje investicijskih projektov oziroma posameznih investicijskih ukrepov na področju primarne ravni zdravstvene dejavnosti za leto 2017. Predmet sofinanciranja so nakup terminalov za reševalne postaje za uporabo v nujni medicinski pomoči, nakup terminalov za reševalne postaje za uporabo v reševalnih vozilih za nenujne prevoze in nakup avtomatskih zunanjih
C 4.1	Uvedba dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh. (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZ TNP, RRA)	sistemske rešitve na področju spreminjanja normativov glede nujne medicinske pomoči in mreže urgentnih centrov (območji Zgornjega Posočja in zgornje Gorenjske)	

			defibrilatorjev – AED z zunanjo omarico). Od parkovnih občin se je na razpis prijavila samo Občina Bled (nakazana sredstva v višini 3.574,19 € za nakup terminalov), • širitev mreže javno dostopnih avtomatskih defibrilatorjev in mreže prvih posredovalcev, • v pripravi je tudi <i>Pravilnik o reševanju na smučiščih</i>.
--	--	--	--

2. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	- podpora nadstandardnemu razvoju socialnega varstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, predvsem (7. točka 10. člena); - prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MDDSZ za spodaj navedene vsebine	javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov (dodatne točke za izvajalce s področja TNP).
C4.1	Uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju socialnega varstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale njihovo nadstandardno izvajanje (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZ TNP, RRA)	priprava predlogov za sistemsko umeščanje predvidenih nadstandardov in izvajanje nadstandardnih ukrepov	- priprava predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu. Predlog vsebuje reorganizacijo Centrov socialnih dejavnosti, - sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (glej obrazložitev v točki 1.).
C4.2	Podpiranje ranljivih skupin (otroci, mladi, starejši, brezposelni), socialnega podjetništva ter povečevanje socialne vključenosti (MDDSZ, občine, ZVKDS, RRA, Stanovanjski sklad RS)	- oblikovaje in izvajanje programov usposabljanj, izobraževanj, mentorstva ...; - oblikovanje in izvajanje različnih razvojnih programov (npr. javna dela, študijski krožki ...)	- zagotovljena dostopnost storitev za vse ranljive ciljne skupine (institucionalno varstvo, skupnostne oblike pomoči, družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini), - priprava programov socialne aktivacije. - zagotovljena bosta instituta družinski pomočnik in storitev oskrbe v drugi družini, - vzpostavitev koordinatorjev po CSD, - razpisani programi socialne aktivacije (glej obrazložitev v točkah 2. in 3.).

1. Dopolnitev Zakona o socialnem varstvu bo omogočila izvedbo reorganizacije CSD:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/17, v nadaljevanju: ZSV-H) je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet 19.9.2017, s 1.10.2018 pa se začnejo uporabljati določbe ZSV-H, vezane na reorganizacijo centrov za socialno delo. Vlada Republike Slovenije je dne 21.12.2017 sprejela Uredbo o določitvi centrov za socialno delo, njihovega sedeža in teritorialne pristojnosti ter določitvi enot centrov za socialno delo in njihovega območja delovanja (Uradni list RS št. 76/17). Reorganizacija centrov za socialno delo predvideva novo organizacijsko strukturo 16 novih centrov za socialno delo, ki bodo nastali s spojitvijo dosedanjih 62 CSD-jev. Na ravni območnega centra za socialno delo se bo organizirala skupna splošna služba (kadrovska služba, računovodstvo, tehnično-administrativna služba ...), služba za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev in skupna strokovna služba, ki bo vključevala službo za koordinacijo in pomoč žrtvam (interventna služba, krizni centri), znotraj skupne strokovne službe pa bo delovala tudi mobilna strokovna enota, ki jo bodo sestavljali strokovnjaki različnih profilov. Centrom za socialno delo na

lokalnem nivoju bo tako omogočeno okrepljeno strokovno delo, v smislu pomoči in podpore ranljivih ciljnih skupin. Projekt reorganizacije, ki bo zaživel 1.10.2018, vključuje tri spremembe: poleg nove organizacijske strukture, tudi uvedbo informativnega izračuna ter socialno aktivacijo. CSD na območju Triglavskega narodnega parka bodo še naprej delovali kot lokalni centri, ki bodo postali enote območnega CSD Kranj (CSD Radovljica in Jesenice) in območnega CSD Nove Gorice (CSD Tolmin).

2. Zagotavljanje dostopnosti storitev:

Pri spremljanju ciljev Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva na področju zagotavljanja dostopnosti in dosegljivosti socialnovarstvenih storitev opazamo vsakoletno izboljšanje ponudbe storitev, tudi za območje Triglavskega narodnega parka. Ocenjujemo, da za omenjeno območje primanjkuje storitev dolgotrajne oskrbe še za približno 100 oseb.

3. Socialna aktivacija:

Na MDDSZ je bila ustanovljena posebna projektna skupina, v kateri se je zaposlilo 48 koordinatorjev za socialno aktivacijo in štiri osebe, ki zagotavljajo strokovno podporo za njihovo delovanje. Za izvajanje aktivacije, z namenom socialne vključenosti so bili glede na potrebe vključenih razviti kratki in dolgi programi socialne aktivacije. Objavljeni so bili javni razpisi za programe aktivacije, ki se že izvajajo. Programi socialne aktivacije so na voljo tudi uporabnikom na območju Triglavskega narodnega parka.

3. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	Splošno	- upoštevanje vsebin 10. in 11. člena ZTNP-1 pri pripravi javnih razpisov (dodatne „točke« za TNP); - prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MGRT za spodaj navedene vsebine.	<u>Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije</u> - posebnih ukrepov za območje TNP se ne izvaja, saj so ukrepi usmerjeni v podjetja, predvsem MSP, na celotnem ozemlju RS (seveda s tem tudi za območje TNP). <u>Področje lesarstva</u> - javni razpis »Spodbude za rast podjetij na področju lesa v letu 2017. Odprt je bil do 16. 5. 2017, na voljo je 400.000 €. Na voljo so bila sredstva za mlada podjetja, ki so bila registrirana ali vpisana v poslovni register od 1. 1. 2016 do 14. 4. 2017 in imajo registrirano dejavnost C16 ali C31. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje operacij podjetij, ki so usmerjena k novim in izboljšanim poslovnim in proizvodnim procesom s ciljem zmanjšanja porabe virov (materiala, vode, energije ...), ki uvajajo uporabo lesnih ostankov in odpadkov, razvijajo zelene produkte ter delujejo na področju rabe lesa.). V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP. - javni razpis »Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu 2.0« bo potekal dve leti (2017-2018). Rok za prijavo je potekel 16.8.2017. Razpisana sredstva so v višini 5.045.389,08 € in so namenjena malim in srednjim podjetjem na področju obdelave in predelave lesa (registrirana dejavnost C16 in C31), ki so bila registrirana pred 1.1.2015. V okviru merila – lokacija projekta, vlagatelj dobi najvišje število točk, če se projekt izvaja na območju TNP. Nobena od 31 odobrenih operacij ni bila iz območja TNP. V okviru javnega razpisa tako ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP. <u>Področje regionalnega razvoja:</u> - Javni razpis: <i>Ekonomska poslovna infrastruktura 2016-2017</i>: razpisanih je bilo 11.466.666,66 € za leti 2016 in 2017, razpis je bil objavljen 24.6.2016. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (maks. 10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na problemskem območju = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je sedež samoupravne lokalne skupnosti na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP, - Javni razpis: <i>Ekonomska poslovna infrastruktura 2017-2018</i>: razpisanih je bilo 15.000.000,00 EUR za leti 2017 in 2018, razpis je bil objavljen 14.7.2017. V merilih za izbor operacij je umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (maks. 10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na problemskem območju = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo

			10 točk v primeru, da je sedež samoupravne lokalne skupnosti na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij iz območja TNP, • v letu 2016 je aktivnosti izvajal tudi Slovenski regionalno razvojni sklad: Javni zapis »Spodbude za MSP v lesarstvu« je bil objavljen 26.7.2016. Razpisanih je bilo 5.880.000 € za leti 2016 in 2017. Sredstva so bila namenjena malim in srednjim podjetjem s področja obdelave in predelave lesa z glavno ali stransko dejavnostjo C16 in C31. V okviru merila – lokacija projekta, je dobil vlagatelj najvišje število točk, če se je projekt izvajal na območju TNP. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih projektov z območja TNP, • javni razpis za reprogramiranje investicijskih posojil v prirajo mleka – 2016. Razpisanih je bilo 8 mio €, upravičenci so bili vlagatelji, ki so investirali v prirajo mleka in pri katerih je prišlo do nezmožnosti vračanja zaradi znižanja odkupne cene mleka. Pri točkovanju po javnem razpisu je vlagatelj lahko pridobil dodatnih 10 točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Na reprogram se je v letu 2016 in 2017 prijavilo 41 vlagateljev, vendar noben ni bil iz območja TNP, • javni razpis za sofinanciranje operacij ekonomsko-poslovne infrastrukture: v merilih za izbor operacij umeščen samostojen kriterij: »Prispevek k skladnemu regionalnemu razvoju« (10 točk). Operacija, ki leži na območju TNP = 10 točk; Operacija, ki leži na enem izmed problemskih območij = 5 točk). Prijavitelj prejme za operacijo 10 točk v primeru, da je del občine prijaviteljice na območju TNP. Razpisanih je bilo 15 mio €. V okviru javnega razpisa ni bilo odobrenih operacij za območje TNP, • enako merilo velja pri javnem razpisu za sofinanciranje operacij ekonomsko – poslovne infrastrukture v letih 2017 in 2018, • javni razpis za izbor operacij za učne izdelovalne laboratorije 2017/2018 (socialno podjetništvo): dodano merilo, ki upošteva regionalni vidik – sedež prijavitelja na obmejnem problemskem območju ali problemskem območju z visoko brezposelnostjo ali na območju TNP (10 točk). Razpisanih je bilo 1,2 mio €, s sklepi pa dodeljenih 765.258,67 dvema upravičencema, ki nimata sedeža na območju TNP, • v skladu z Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD), v programskem obdobju 2014-2020 morajo lokalne akcijske skupine (LAS) pri izboru operacij na območjih iz ZTNP-1, upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk. Namen pristopa CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoteženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor«. Cilj pristopa CLLD je spodbujanje socialnega vključevanja, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pa je cilj prispevati k ohranjanju narave, varstvu okolja, kulturne dediščine, kulturne krajine in njenih elementov. Za pripravo in objavo javnih pozivov je odgovoren LAS, ki lahko javne pozive objavlja v celotnem programskem obdobju. Za programsko obdobje 2014-2020 je za LAS (izvajanje pristopa CLLD, pripravo Strategij lokalnega razvoja in izvajanje le-teh) namenjeno iz sklada ESRR 30,4 mio €. Znotraj tega je za dva LAS (LAS Dolina Soče in LAS Gorenjska košarica) na voljo 2,24 mio €.
--	--	--	--

			V letu 2017 je aktivnosti izvajal tudi Slovenski regionalno razvojni sklad: • javni razpis za ugodna posojila podjetniškim projektom za področje obdelave in predelave lesa v letu 2017. Razpis je imel več razpisnih rokov, zadnjega 31.8.2017, razpisanih je bilo 5 mio €. Vlagatelj je imel možnost pridobiti 10 dodatnih točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Prejetih vlog z območja TNP ni bilo. • javni razpis za dodeljevanje posojil kmetijskim in gozdarskim projektom, razpisanih 5 mio € za investicije na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Razpis je imel več razpisnih rokov, zadnjega 30.11.2017. Vlagatelj lahko pridobi dodatnih 10 točk v primeru, da se projekt nahaja na območju TNP. Prejetih vlog z območja TNP ni bilo.
C2.2	Razvijanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (JZ TNP, MGRT, LTO, Skupnost Julijske Alpe, KGZS, občine, PZS)	• na ravni vseh parkovnih občin sprejet in potrjen Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije	<u>Področje turizma</u> • javni razpis za spodbujanje razvoja novih in inovativnih produktov turističnega gospodarstva (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V sklopu zadevnega razpisa je bil odobren en projekt, ki se nahaja na območju TNP in sicer gre za razvoj produkta »Turistična ponudba višinskih sob v hotelu na Pokljuki po "meri človeka"«, kateremu mu je bilo odobreno sofinanciranje v višini 112.728,00 €, • javni razpis za spodbujanje razvoja integralnih turističnih produktov (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). V sklopu zadevnega razpisa sta bila odobrena dva projekta, ki se bosta izvajal na območju TNP in sicer »Feel no Limits« v višini 54.103 € in »Razvoj inovativnega turističnega produkta Tematski izleti z e-kolesi« v višini 171.430 €, • javni razpis za spodbujanje uvedbe okoljskih znakov za turistične nastanitve (dodelitev dodatnih točk v sklopu meril). Razpis je dvoleten in je v izvajanju.
C3.1	Podpiranje podjetniških projektov, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in aktivni politiki zaposlovanja, namenjanje posebne pozornosti projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov (JZTNP, RRA, LTO, KGZS, ZGS, MGRT, MDDSZ)	• uveljavljanje celostnega pristopa za območje TNP pri izvajanju operacij OP EKP 2014-2020 (celostni medregionalni projekt TNP kot del RRP-jev gorenjske in goriške regije)	<u>Področje lesarstva</u> Glej pod vsebino »Splošno«. <u>Področje internacionalizacije, podjetništva in tehnologije</u> S ciljem rasti in razvoja podjetij in povečanja podjetniške aktivnosti (merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega, kot tudi rasto števila podjetij in števila novih delovnih mest) so se izvajali ukrepi v okviru (i) finančnih instrumentov v podporo rasti in razvoju, (ii) ukrepov za delovanje in nadgradnjo podjetniškega okolja ter (iii) drugih t.i. mehkih instrumentov v podporo rasti in razvoju. S finančnimi spodbudami je bilo na območju TNP v letu 2016 odobrenih: • 485.987 € nepovratnih sredstev (subvencij), • 2.096.720 € povratnih sredstev, od tega 470.000 € kreditov in 1.626.720 € garancij za bančne kredite. V letu 2017 so bile aktivnosti usmerjene na: • zagotavljanje dolžniških virov financiranja preko Slovenskega podjetniškega sklada

			(SPS) in SID banke, • preko SPS je omogočena podpora začetnemu delovanju podjetij (start-up podjetij) v obliki zagonskih sredstev-subvencij, semenskega kapitala (konvertibilna posojila in lastniški vložki) ter vsebinske podpore, • storitve subjektov podpornega okolja. Na območju TNP je bilo v letu 2017 že odobrenih: • 295.012 € nepovratnih sredstev (subvencij), • 2.024.556,80 € povratnih sredstev, od tega: ○ 125.000 € kreditov (za investicije v višini 194.947,30 €) in ○ 1.899.556,80 € garancij za bančne kredite v višini 2.999.446,00 € (investicijska vrednost: 4.047.924,69 €). Sektor za industrijo, spodbujanje inovativnosti in tehnologijo je v letu 2017 subvencioniral dva tekoča projekta in sicer: • projekt »<i>Avtomatski samonadzorni stroj za mikrokovanje</i>« podjetja Gostol TST d.d., Tolmin, preko Javnega razpisa za dodeljevanje spodbud v okviru iniciative EUREKA za leto 2016 – vrednost projekta znaša 590.028,00 € (projekt se konča 2020); • projekt »<i>Razvoj pametnih regulacij HVAC z integracijo elektronskega nosu in upravljanjem preko oblaka</i>« podjetja SMARTEH Raziskave in razvoj procesne opreme d.o.o., Tolmin, preko javnega razpisa <i>Krepitev kompetenc in inovacijskih potencialov</i> – vrednost projekta znaša 425.200,00 € (projekt se konča 2018). <u>Področje regionalnega razvoja</u> Celovit projekt TNP je bil umeščen v RRP 2014-2020 razvojne regije Gorenjske in Goriške in na seznamu pomembnejših projektov za umestitev v dogovor za razvoj regij. V teritorialnem razvojnem dialogu med državo in regij celovitega pristopa na tem projektu ni bilo možno uveljaviti, ker je projekt posegal z vsebinami na več prioritetenih osi oz. investicijskih področij OP 2014-2020. Zato je bilo dogovorjeno, da se umesti v dogovor za razvoj regij samo manjši del vsebine celovitega projekta in sicer tisti del, ki se nanaša na izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP (v okviru 22 projektov, navedenih v sprejetem Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020).
--	--	--	--

Področje regionalnega razvoja

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nima dodatnih finančnih sredstev, s katerimi bi lahko reševalo razvojne probleme območja, kot je TNP, vendar Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja v 24. členu določa, da so obmejna problemska območja prednostna območja vseh razvojnih politik (Uredba o določitvi obmejnih problemskih območij, Uradni list RS, št. 22/11, 97/12 in 24/15), da proračunski uporabniki upoštevajo obmejna problemska območja pri pripravi sektorskih programov in v razpisnih merilih javnih razpisov, ki jih izvajajo na območju cele države, da proračunski uporabniki del finančnih sredstev namenijo za vlagatelje z obmejnih problemskih območij ali določijo projektom s teh območij dodatne točke. Večji del občin v TNP je vključen v obmejna problemska območja, ki jih določa Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja kot prioriteta območja vseh razvojnih politik. Zato so posebej izpostavljena tudi v Programu finančnih spodbud MGRT 2015-2020. Iz Programa finančnih spodbud MGRT 2015–2020 izhajajo možnosti za prednostno obravnavo obmejnih problemskih območij za naslednje ukrepe:

- posebna kvota sredstev za obmejna problemska območja pri izvajanju ukrepov,
- ugodnejši pogoji in merila za projekte iz obmejnih problemskih območij pri izvajanju ukrepov.

V Uredbi o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Uradni list RS št. 16/13 in 78/15) so v 11. členu določena merila za dodeljevanje sredstev na obmejnih problemskih območjih. Pri dodeljevanju sredstev na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se za obmejna problemska območja pri javnih razpisih, poleg meril za doseganje ciljev posebnih ukrepov in shem državnih pomoči, uporablja z najmanj desetodstotno utežjo tudi uvrstitev v območje parkovne lokalne skupnosti po 11. členu Zakona o TNP. V skladu s proračunskimi možnostmi si MGRT prizadeva zagotavljati sredstva za obmejna problemska območja in vključiti obmejna problemska območja med merila javnih razpisov MGRT.

4. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	- podpora nadstandardnemu razvoju šolstva v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (7. točka 10. člena) - prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MIZŠ za spodaj navedene vsebine	Trenutna ocena sredstev znaša 30.200 € letno.
C4.1	Uvajanje dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja ..., ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje teh (MIZŠ, MDDSZ, MZ, JZ TNP, RRA)	sistemske spremembe normativov s področja mrež šol in vrtcev ter določanje glavarine npr.: znižanje normativov pri kombiniranih oddelkih na osnovnih šolah, skladno s pravilnikom za dvojezične šole (OŠ Soča, OŠ Podbrdo);	OŠ Podbrdo: - dodatnih 10 ur za kombinacijo 1., 2. in 3. razreda, - dodatnih 12 ur za ločeno poučevanje 8 in 9. razreda, - dodatne 4 ure za sistemizirane interesne dejavnosti. Drugih pobud s strani šol ni bilo. Razpisi za sofinanciranje investicij v izobraževalne objekte niso načrtovani.
		sofinanciranje šolskih prevozov iz odmaknjenih gorskih vasi	
		sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju TNP	

5. Ministrstvo za infrastrukturo (MzI); Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	- zagotovitev ustrezne gospodarske javne infrastrukture v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, spodbujanje trajnostne mobilnosti in trajnostne rabe energije (2., 14. točka 10. člena) - prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MzI za spodaj navedene vsebine	- ukrepi na državnih cestah se financirajo iz državnega proračuna proračunskega porabnika DRSI, zakon določa sofinanciranje določenih elementov državne ceste v naseljih /pločniki, cestna razsvetljava, ipd/ s strani občine, - ukrepi na občinskih cestah se financirajo iz proračunov občin, dolžina občinskih cest se upošteva pri določitvi višine sredstev iz državnega proračuna v okviru sistema financiranja občin. Zakon o cestah dodatnega sofinanciranja ukrepov na občinskih cestah ne določa, zato ni možna kakršnakoli drugačna obravnava v TNP s strani MZI.
A 6.3	prilagojeno upravljanje in vzdrževanje cest npr. barja (JZ TNP, upravljavci cest – MzI, DRSI)	analiza vplivov, predlog omilitvenih vplivov, izvajanje omilitvenih vplivov	- izvaja se prilagojeno upravljanje in vzdrževanje se izvaja (racionalnost pri posipu s soljo v zimski službi, nameščanje lesenih varnostnih ograj, gradnja suho zloženih zidov, uporaba surovin iz lokalnih virov ...), - na cesti RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna je predviden monitoring povoza dvoživk ter izvedba omilitvenih ukrepov (prehodi za dvoživke).
C5.3	urejanje širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis, prednostno v naseljih (MzI, MIZŠ, občine)	umestitev urejanja širokopasovne infrastrukture med kohezijske projekte	
C6.1	zagotavljanje varne cestne infrastrukture do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku (MzI, DRSI, občine, MOP)	- priprava programa za urejanje cestne infrastrukture v narodnem parku - izdelava dokumentacije - izvedba	- posodobitev makadamskega vozišča na RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna, - preplastitev vozišča R3 633/1086 Jereka-Jezero, - rekonstrukcija mostu čez Koritnico v Klužah na R1 203/1002, - preplastitev vozišča na R1 203/1002 Predel- Bovec, - preplastitev vozišča na RT 905/1096 Krnica-Mrzli studenec, - preplastitev vozišča na R3 634/1104 Javornik-Gorje, - preplastitev vozišča na RT 905/1097 Mrzli studenec-Jereka, - rekonstrukcija dveh mostov na vršiški cesti: pod Šupco in nad Gorenjo Trento na R1 205/1028, - rekonstrukcija ceste R1 206/1043 Ruska cesta (Erika-Vršič), - ureditev krožišča v Ratečah.
C6.2	uresničevanje načrtov urejanja in umirjanja prometa (projekti trajnostne mobilnosti)	- priprava študij, - sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja na	sodelovanje z JZ TNP pri načrtovanju ukrepov za umirjanje prometa na cestah RT 907/1101 Krnica-Zg. Radovna, RT 908/1383 Mojstrana-Vrata in RT 902/1019 Strmec-Mangartsko sedlo.

	(Mzi, DRSI, občine, MGRT, JZ TNP, PZS)	območju TNP • priprava dokumentacije • izvedba projektov	
--	---	---	--

6. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	- ekološko kmetovanje, razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, pridelovanje avtohtonih vrst kulturnih rastlin in gojenje avtohtonih pasem domačih živali, izboljšanje predelave kmetijskih pridelkov in gozdarskih proizvodov, spodbujanje aktivnosti, ki dodatno prispevajo h krepitvi ekoloških in socialnih funkcij gozda v narodnem parku; spodbujanje proizvodov z označbo porekla ali geografsko označbo ali z razvojem blagovne znamke narodnega parka (1., 3., 6., točka 10. člena) - prednostno umeščanje območja TNP v programe MKGP za navedene vsebine	PRP 2014-2020: Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti: - število odobrenih vlog: 3, - višina odobrenih sredstev: 64.739 €, - višina izplačanih sredstev: 2.071 €. Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov: - število odobrenih vlog: 4, - višina odobrenih sredstev: 236.114 €, - višina izplačanih sredstev: 221.495 €. Podukrep 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija - gradnja gozdnih cest in vlak): - število odobrenih vlog: 6, - višina odobrenih sredstev: 40.968 €, - višina izplačanih sredstev: 20.804 €. Podukrep 8.6 Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov: - število odobrenih vlog: 19, - višina odobrenih sredstev: 636.650 €, - višina izplačanih sredstev: 119.604 €. V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 v operacijo Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, vključenih 760 KMG skupaj s 6.599 GVŽ ter izplačano 1.104.270 € (od tega 75 KMG s 587 GVŽ ter izplačano 110.257 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v to operacijo vključenih 761 KMG skupaj s 6.362 GVŽ (od tega 76 KMG s 629 GVŽ v občinah, ki ležijo v TNP). V operacijo Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin je bilo vključenih 1.354 KMG na 13.792 ha ter izplačano 1.752.874 € (od tega 11 KMG na 11 ha ter izplačano 1.140 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v to operacijo vključenih 1.419 KMG na 14.846 ha (od tega 11 KMG na 11 ha v občinah, ki ležijo v TNP).

			V ukrep EK je bilo v letu 2016 vključenih 3.276 KMG na 41.535 ha ter izplačano 8.762.552 € (od tega 170 KMG na 2.499 ha ter izplačano 436.664 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ukrep EK vključenih 3.413 KMG na 44.538 ha (od tega 173 KMG na 2.608 ha v občinah, ki ležijo v TNP). Število objavljenih javnih razpisov: • podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti (2) • podukrep 4.1: Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva (6), • podukrep 4.2: Podpora za naložbe v razvoj kmetijskih proizvodov (2), • podukrep 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo povezano z razvojem kmetijstva in gozdarstva (operacija - gradnja gozdnih cest in vlak): (2), • podukrep 8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov (3).
A 4.1	prilagojena raba na naravovarstveno najpomembnejših površinah v gozdovih (MKGP, SKZG, ZGS, MOP, JZTNP, lastniki zemljišč)	• določitev območij • sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta za vzpostavitev ekocelic na območju TNP • vzpostavitev ekocelic • spremljanje stanja	V letu 2016 je bila predlagana vzpostavitev ekocelic oziroma različnih režimov prilagojene rabe gozdov v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot (GGN GGE) s pričetkom veljavnosti 2016 in 2017 (GGN GGE Pokljuka, Kranjska Gora, Baška grapa, Soča – Trenta). Tako je na primer v GGN za GGE Pokljuka predlagana cona za triprstega detla (151,9 ha) in prilagojeni ukrepi na rastiščih divjega petelina. Pripravljen je tudi predlog razširitev površine VG za spremembo uredbe na podlagi natančnejših podlag. Dodatno se bo aktivnost izvajala tudi v okviru kohezijskih sredstev projekta PUN TNP, ki je v fazi potrjevanja na Ministrstvu za okolje in prostor. Načrt izvajanja monitoringa biotske pestrosti gozdov je bil v sodelovanju z JZ TNP predlagan v okviru projekta »recharge.green«. V vseh enotah predvidenih za obnovo GGN GGE se je izvedla redna inventura gozdov, ki vključuje popis stalnih vzorčnih ploskev (SVP) in obnovo sestojne karte. Nekatere dodatne znake (borovničevje, mravljišča, habitatna drevesa, kaluže, zamočvirjene površine), pomembne zlasti za spremljanje habitatnih značilnosti gozdov za gozdne kure, se je na območju GGE Pokljuka ob redni inventuri dodatno popisalo na SVP, rezultati popisa pa so bili podlaga za načrtovanje aktivnosti določitve ekocelic ali gozdov s posebnim namenom. Na tem območju je bil, v peti zaporedni meritvi, popis opravljen na 1.046 stalnih vzorčnih ploskvah. Izveden je bil popis na stalnih vzorčnih ploskvah (kontrolna vzorčna metoda) v GGE Kobarid ter usklajevanje smernic in izdelava GGN ter javna razgrnitev GGN GGE Soča-Trenta. Izvedena sta bila tudi osmi in deveti popis rastišč divjega petelina za leti 2016 in 2017 na vplivnem območju biatlonskega centra na Pokljuki (radij 2 km), ter celoletna spremljava stanja vrste na istem območju (6 rastišč). V letu 2016 in 2017 so revirni gozdarji in drugi zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije, ob rednem delu, določali in označevali ukrepe v naravi, glede na predvidene usmeritve in ukrepe iz GGN GGE.

			V letu 2017 so se izvajale vse aktivnosti (določanje ukrepov, vzpostavitev ekocelic, inventura ipd), skladno z načrti za gospodarjenje z gozdovi in dinamiko njihove obnove. Dodatne aktivnosti se izvajajo v okviru projektov, in sicer: <i>ALPBIONET 2030</i>, predvsem v zvezi z zagotavljanjem ugodnega stanja habitatov, režima ukrepanja v populacije prostoživečih živali v prvi varstveni coni TNP in preprečevanje konfliktov gozd – divjad, <i>RockTheAlps</i>, katerega namen je vzpostavitev režimov in zagotavljanje ugodnega stanja v varovalnih gozdovih. Načrtovan je projekt PUN TNP (<i>»VrH Julijcev«</i>), katerega namen je zagotavljanje ugodnega stanja habitatov za gozdne kure in njihovih populacij ter določanja ukrepov v varovalnih gozdovih ter visokogorskih pašnikih. V letu 2017, kljub prizadevanjem vseh partnerjev še vedno ni prišlo do sprejetja in pričetka PUN projekta <i>»VrH Julijcev«</i>. Ker je projekt v veliki meri povezan z realizacijo nekaterih ciljev iz Načrta upravljanja, so aktivnosti, za katere je bilo predvideno, da se realizirajo v okviru projekta, v letu 2017 izostale.
A 4.6	prilagojena raba na naravovarstveno najpomembnejših površinah (strojna sečnje) (MKGP, GG, ZGS, JZTNP, ZRSVN, MOP, lastniki zemljišč)	• posodobitev smernic • izobraževanje izvajalcev • določitev ranljivih območij	V letu 2016: • smernice za izvajanje strojne sečnje niso bile posodobljene, saj so bile te izdane v letu 2014. Ključne usmeritve glede izvajanja strojne sečnje so vključene tudi v GGN GGE. Same smernice bodo v prihodnjih letih, na podlagi novih izkušenj in spoznanj, posodobljene, in sicer v okviru projekta <i>Links4Soils</i>, • izobraževanja izvajalcev na temo strojne sečnje na območju TNP ni bilo. Izobraževanje izvajalcev se predvideva v okviru projekta <i>Links4Soils</i>, in sicer vzporedno s prenovo in dopolnjevanjem smernic za izvajanje strojne sečnje, • za potrebe izdelave GGN GGE Pokljuka, je bila na podlagi pedološke karte izdelana sintezna karta primernosti tal za strojno sečnjo, ki opredeljuje dopustnost strojne sečnje na Pokljuki, nekatere omejitve oziroma prepovedi.
A12.1	Upravljanje divjadi v narodnem parku (JZTNP, ZGS, MKGP, LZS)	• priprava letnih načrtov LPN Triglav • spremljanje stanja	V letu 2016: • izvedeni številni ukrepi za varstvo in monitoring prostoživečih živali, katere izvaja lovišče s posebnim namenom (LPN) Triglav, • biomeliorativni ukrepi so opravljeni v predpisanem obsegu. Najpomembnejši ukrepi so košnja travnikov in vzdrževanje grmišč, • biotehniški ukrepi so v celoti opravljeni pri privabljalnem krmljenju, ki je neposredno povezano z lovom, • zimsko krmljenje je bilo manjše od predvidenega, ker zanj zaradi milejše zime ni bilo potrebe, • izdelava in vzdrževanje lovskih objektov je bilo opravljeno v okviru načrtov. • izveden posvet o sobivanju z prostoživečimi divjimi živalmi za Triglavski LUO (spomladi 2017), izveden je bil tudi popis (monitoring) objedanja mladja. • izdelana je bila vizija čezmejnega upravljanja z gamsom in kozorogom ter izvedena delavnica o upravljanju z obema vrstama v čezmejnem območju TNP – Naravni park Julijsko predgorje (projekt <i>ALPBIONET2030</i>). Podrobneje so dela oziroma ukrepi v območju Triglavskega narodnega parka predstavljeni v poročilu o delu JZ TNP za leti 2016 in 2017.

C1.2	spodbujanje vključevanja kmetov v ukrepe KOP-OP in ekološko kmetovanje (MKGP, KGZS, JZTNP, RRA)	• ozaveščanje, promocija • pomoč kmetom • priprava, izvedba, sofinanciranje razvojnih projektov	V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 vključenih 6.332 KMG na 339.348 ha ter izplačano 28.906.180 € (od tega 227 KMG na 3.775 ha ter izplačano 314.427 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ta ukrep vključenih 6.761 KMG na 348.527 ha (od tega 283 KMG na 3.908 ha v občinah, ki ležijo v TNP). V okviru ukrepa EK je bilo v letu 2016 vključenih 3.271 KMG na 41.535 ha ter izplačano 8.743.882 € (od tega 170 KMG na 2.499 ha ter izplačano 436.644 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ta ukrep vključenih 3.413 KMG na 44.538 ha (od tega 173 KMG na 2.608 ha v občinah, ki ležijo v TNP). V okviru ukrepa OMD je bilo v letu 2016 vključenih 46.686 KMG na 332.657 ha ter izplačano 41.822.216 € (od tega 1.659 KMG na 14.197 ha ter izplačano 1.875.964 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v ta ukrep vključenih 50.736 KMG na 335.428 ha (od tega 1.700 KMG na 14.374 ha v občinah, ki ležijo v TNP). Mreža za podeželje spodbuja vključevanje kmetov v KOPOP in ekološko kmetovanje. Poleg splošnega informiranja in ozaveščanja javnosti o ukrepih PRP 2014-2020 je Mreža za podeželje pripravila tiskana in spletna gradiva za promocijo ukrepov KOPOP in EK ter pomoč kmetom za izvajanje omenjenih ukrepov (npr. Vstop kmetov v KOPOP in EK, Program aktivnosti KOPOP in EK, Obvestilo aktivnosti in dolžnosti pri izvajanju ukrepa KOPOP in EK). Mreža za podeželje je poleg splošnega informiranja in obveščanja javnosti o PRP 2014-2020 v letu 2017 pripravila naslednja tiskana in spletna gradiva: Tehnološka navodila za ekološko pridelavo poljščin, Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Vinogradništvo - 1. posodobitev, Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Trajno travinje - 1. posodobitev, Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Poljedelstvo in zelenjadarstvo - 1. posodobitev in Tehnološka navodila za ukrep KOPOP - operacija Vodni viri - 1. posodobitev, zgibanka ark kmetije - Spoznajte slovenske avtohtone pasme domačih živali. Mreža za podeželje je sodelovala pri organiziranju Okrogle mize in spremljajoče razstave z naslovom: <i>"Ohranimo slovenski kozolec! Kdo in kako?"</i> na Bledu.
------	---	---	---

C1.3	spodbujanje pridelave in predelave osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (MKGP, KGZS, ZGS, JZTNP, MGRT, občine, RRA)	• Podukrep 3.1-Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti • Podukrep 4.2-Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov • ukrep PRP 2014-2020, M19: podpora za lokalni razvoj v okviru LEADER (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost): izvajanje skupnih projektov LAS-ov (dolina Soče, Gorenjska košarica) v okviru izvajanja operacij SLR npr. projekt "Pot okoli Julijskih Alp")	Podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti: • štev. odobrenih vlog: 3, • višina odobrenih sredstev: 64.739 €, • višina izplačanih sredstev: 2.071 €. Podukrep 4.2: Podpora za naložbe v predelavo in trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov: • štev. odobrenih vlog: 4, • višina odobrenih sredstev: 236.114 €, • višina izplačanih sredstev: 221.495 €. Število objavljenih javnih razpisov: • podukrep 3.1: Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti (2), • podukrep 4.2: Podpora za naložbe v razvoj kmetijskih proizvodov (2).
C1.4	Ohranjanje in razvijanje planinskega pašništva (MKGP, KGZS, JZ TNP, ZVKDS, RRA, nosilci dejavnosti)	• spremljanje pašnih območij • priprava, sofinanciranje in izvedba projektov	V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 v operacijo Paša po čredinkah na planinah vključenih 23 KMG na 924 ha ter izplačano 59.063 € (od tega 14 KMG na 619 ha ter izplačano 39.530 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v to operacijo vključenih 25 KMG na 928 ha (od tega 16 KMG na 621 ha v občinah, ki ležijo v TNP). V okviru ukrepa KOPOP je bilo v letu 2016 v operacijo Planinska paša s pastirjem vključenih 99 KMG na 4.785 ha ter izplačano 500.270 € (od tega 35 KMG na 1.858 ha ter izplačano 175.387 € v občinah, ki ležijo v TNP). V letu 2017 je bilo v to operacijo vključenih 106 KMG na 4.991 ha (od tega 41 KMG na 1.940 ha v občinah, ki ležijo v TNP).

Na podlagi 93. a člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (PRP; Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17 in 40/17-popr.) je določena posebna obravnava naložb za območje TNP. Če ima vlagatelj stalno prebivališče ali sedež na območju iz 9. člena ZTNP-1 oziroma, če je lastnik ali ima v uporabi kmetijska zemljišča na območju narodnega parka, se vloga na razpis ne glede na merila oceni z dodatnimi 10 odstotki možnih točk. Omenjene določbe se uporabljajo, kadar gre za naložbe:

- v kmetijska gospodarstva, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 1., 4., 14. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1,
- v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 1., 4., 14. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1,
- v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagajanjem kmetijstva in gozdarstva, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 3. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1,
- v predindustrijsko predelavo lesa, ki prispevajo k razvojnim usmeritvam iz 1. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

Uredba o izvajanju lokalnega razvoja (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16 in 72/17), ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014-2020 v 56. členu določa, da se lokalnim akcijskim skupinam (LAS), katerih območja so v TNP, določijo dodatna sredstva iz naslova PRP. V letu 2016 so bile izdane odločbe o potrditvi SLR in LAS, tako sta bila potrjena dva LAS, ki delujeta na območju TNP in sicer LAS Gorenjska košarica ter LAS Dolina Soče. LAS, ki vključujeta območja TNP, sta pridobila dodatnih 15 % finančnih sredstev glede na finančni okvir sklada EKSRP, ki je določen v strategiji lokalnega razvoja (SLR). LAS Gorenjska košarica je upravičen do koriščenja sredstev do največ 5.609.515 € (iz skladov EKSRP, ESRR in ESPR), od tega do največ 3.323.115 € iz sklada EKSRP, od tega 433.450 € izključno za izvedbo operacij znotraj območja TNP. LAS Dolina Soče je upravičen do koriščenja sredstev do največ 3.240.296 € (iz skladov EKSRP, ESRR in ESPR), od tega do največ 1.289.512 € iz sklada EKSRP, od tega 168.197 € izključno za izvedbo operacij znotraj območja TNP. Iz ukrepa LEADER je tako za območje TNP namenjenih 601.647 € dodatnih sredstev iz sklada EKSRP, seveda pa oba LAS glede na potrebe in oddane vloge na javni poziv LAS, lahko za izvedbo operacij na območju TNP namenita tudi več sredstev. V okviru ukrepa LEADER (pristop CLLD) se lahko izvajajo operacije, ki lahko prispevajo h katerikoli razvojni usmeritvi. Potrebe, cilji in ukrepi so določeni s strani LAS in so podrobneje opisani v SLR. pristop CLLD izvaja LAS na način, da objavlja javne pozive za izbor operacij, na katere lahko kandidirajo različni subjekti, med njimi tudi občine. Najvišja stopnja javne podpore, ki jo za javni poziv določi LAS, je 85 % upravičenih stroškov operacije.

V letu 2016 so iz naslova PRP 2014–2020 potekala samo izplačila iz podukrepa 19.1 *Pripravljalna podpora* za LAS Dolina Soče v višini 7.989 € in LAS Gorenjska košarica v višini 11.848 €.

V letu 2017 v okviru podukrepa 19.2 *Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost*, je potekal izbor operacij na nivoju LAS in odobritev projektov na Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. LAS Dolina Soče je oddala štiri vloge. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja je odobrila dve vlogi v skupni višini 63.770 €. LAS Gorenjska košarica je oddala pet vlog in zaprosila 749.102 € finančnih sredstev. Vloge so v fazi obdelave.

Objavljeni so bili trije javni razpisi za podukrep 19.3 *Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine* v skupni višini 4.000.000 €. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja je odobrila dve vlogi LAS Gorenjska košarica v skupni višini 62.497 €.

Pri izvajanju pristopa CLLD je poleg sklada EKSRP, vključen še sklad ESRR in ESPR. V skladu s pravili sklada ESRR (izvajanje s strani MGRT) je potrebno zagotoviti, da pri izbiri operacij na območjih iz ZTNP-1, mora LAS upoštevati določbe ZTNP-1 in operacijam pripisati dodatne točke, v višini 10 % od najvišjega možnega števila točk.

Sredstva vlaganj v gozdove iz državnega proračuna od junija 2016 do septembra 2017 za sofinanciranje gozdnogojitvenih in varstvenih del v gozdovih na območju parkovnih lokalnih skupnosti so v višini 60.301 €, za vzdrževanje gozdnih cest pa 129.139 €.

7. Ministrstvo za kulturo (MK)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	• spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine (12. točka 10. člena); • prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MK za spodaj navedene vsebine	MK na območju narodnega parka v okviru javnih zavodov (Slovenski etnografski muzej, Gorenjski muzej, Muzeji Radovljiske občine, Gornjesavski muzej in Tolminski muzej) zagotavlja izvajanje javne službe na področju premične in nesnovne kulturne dediščine, v okviru ZVKDS z območnima enotama v Kranju in Novi Gorici pa na področju nepremične kulturne dediščine v okviru njihovih potrjenih letnih programov dela in finančnih načrtov.
B1.1.	Evidentiranje, raziskovanje, dokumentiranje, predstavljanje in vrednotenje vseh tipov kulturne dediščine (MK, ZVKDS, muzeji)	• zbiranje podatkov o kulturni dediščini in njenih nosilcih • sodelovanje pri posodabljanju evidenc in pripravi predlogov za vpise novih enot v Register nepremične kulturne dediščine • predstavljanje in objavlanje izsledkov	• v register nepremične dediščine vpisane 3 enote na območju TNP, • ni novih vpisov v register nesnovne dediščine, • arheološka razstava <i>Prapoti skozi praproti</i> v Tolminu in Bohinju, • razstava Javorca 1916-2016 (Tolmin, Dunaj, Gorica), • priprava vsebin in izvajanje letnih programov varstva kulturne dediščine, • Tolminski muzej, Miha Mlinar, izdelava arheoloških poročil za Čadrg (najdišče Laze), • arheološke raziskave na planini Leskovca, vodja in koordinator dr. Matija Turk (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU). Odkrite mezolitske najdbe (kamnita praskala in klinice s hrbti), • arheološke raziskave (topografija in izkop poskusnih sond za preverbo slabo znanih najdišč) • ozaveščanje lastnikov: promocija, tematska vodenja, • proučevanje planinske tematike za predstavitev v okviru lastnih občasnih in stalne razstave, pedagoške dejavnosti, za predstavitve na sejmihi, posvetih, za revije, za muzejske večere, za prilagoditve stalne razstave tujcem in ranljivim skupinam, za posodobitve stalne razstave, za načrtovanje skupnih razstav, proučevanje tematik Alpske konvencije ..., • lastne občasne razstave: iz oči v oči z legendami – portreti slovenskih alpinistov; Jaslice na Kredarici; Tone Škarja, Duh svetlobe, • lastne gostujoče razstave: Planinska koča, Srčni ljudje, Duh svetlobe, • gostujoče razstave drugih ustanov: Bivak Fanton v italijanskih Dolomitih; Naši gorski strelci; Favna naravnega parka Julijsko predgorje (v sodelovanju s TNP), • sodelovanje pri vpisu v register nesnovne dediščine, • pedagoški programi: delavnice: Zimske počitniške delavnice SPM; Gorska pravljica; Gorska pravljica Ledeneč, Predmet pripoveduje; Planika; Planinsko cvetje, Oznake na planinski poti; S Triglavskimi pravljicami skozi slovensko planinsko zgodovino; Aljaž skozi oči Požganca; Muzej prostor ustvarjalnega navdiha; Po poti Triglavske Bistrice (v sodelovanju s TNP); vodenje mladine po stalni razstavi muzeja; vodenje oseb s

			posebnimi potrebami po stalni razstavi muzeja; bivak – prostor doživetij, • Andragoški programi: muzejski večeri; 11. festival gorniškega filma, vodenje odraslih po stalni razstavi muzeja; Bivak – prostor doživetij, • Ostalo: Ogled ostalih Savske linije, voden pohod; Pohod po prenovljeni poti do slapa Peričnik (v sodelovanju s TNP); burduš – prihod novega muzejskega eksponata, • Trenta – Zaselek pri Cerkvi (EŠD 17650): opravljena je bila geofizikalna raziskava v okviru predhodnih arheoloških raziskav nekdanjih fužin, • evidentiranje Bohinjskih planin: Pečana, Vodični vrh, • priprava prenove razstave v Trenti, • preverba - arheološka raziskava lokacij za določitev arheološkega potenciala Murnova glava, Krn Grad (2.000 €), • gostovanje razstave Praproti skozi praproti v Tolmezzu, alpsko mesto (stroški prevodov in oblikovanje v it. jeziku – cca 1.500 €), • gostovanje razstave Javorca 1916-2016 v Beljaku, • priprava vsebin in izvajanje programa DEKD, • razstava krogov-kamnitih formacij na planinah Zaslap (EŠD 22590) in Leskovca pod Krnom ter na planini Razor, • prenova razstave v Planšarskem muzeju: posodobitev vsebin, • evidentiranje na terenu, zbiranje, urejanje premične dediščine (občina Bohinj), • redno konservatorsko čiščenje Oplenove hiše in Planšarskega muzeja, • delavnica za otroke v Oplenovi hiši – stare otroške ljudske igre, • izobraževanje odraslih na področju ohranjanja dediščine-konservatorske delavnice, • ličkanje koruze (Oplenova hiša - Studor), • pedagoški in andragoški programi, • registriranje enot KD v naselju Soča (evidentiranje in dokumentiranje stanovanjskih in gospodarskih objektov ter suhozidne gradnje t.i. mirov in kašt v opuščenem zaselku Lemovje), • preveritev – arheološka raziskava naslednjih lokacij za določitev arheološkega potenciala: raziskave krogov oz. kamnitih formacij na planinah Zaslap /EŠD 22590/ in Leskovca pod Krnom ter na planini Razor (ocena 2.000 €), • evidentiranje in dokumentiranje dveh planin na Gorenjskem, • evidentiranje in dokumentiranje sušilnic na Gorenjskem, • predavanje Ledinek-Lozej, Roškar: <i>Planine v Julijskih Alpah</i> (Rateče, 18.05.2017).
B1.3	Okrepitev prepoznavnosti simbolnega pomena in identitete ustvarjene kakovosti TNP ter njegovih posameznih delov pri prebivalcih in obiskovalcih	• promocija • sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami	• vodenje po stalni razstavi, ki vključuje tudi vsebino o narodnem parku, • pogodbeno sodelovanje s TNP pri raznih aktivnostih (razstave, vodenja, izobraževalne aktivnosti...).
B2.1	usmerjanje upravljavcev, lastnikov, investorjev in projektantov pri gradnjah prednostno k prenovi	• izobraževanje in svetovanje investorjev • vključevanje stavbne tipologije (naloge C7.3) v predpise in	• sodelovanje s TNP in občino Bohinj pri pripravi stavbne tipologije za Bohinjske vasi, • svetovanje lastnikom in investorjem na terenu, • izdaja kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenih soglasij k posegom v prostor (na podlagi prispelih vlog za posege v registriranem območju TNP oz. na registriranih

	obstoječega stavbnega fonda oziroma nadomestni gradnji objektov, pri vseh gradnjah pa h gradnji, skladni z lokalno značilno stavbno tipologijo, spodbujanje ohranjanja tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv ter dopuščanje uvajanja novih gradiv in tehnologij, ki so skladne s tipološkimi stavbnimi značilnostmi	strokovne podlage • medsebojno sodelovanje pristojnih ustanov, sodelovanje pri svetovanju, • izvedba promocijskih dejavnosti, ki še posebej poudarjajo lokalno stavbno izročilo in lokalne mojstre, ki poznajo stare stavbne tehnike /delavnice) • certificiranje kakovosti in programi izobraževanja	enotah dediščine).
B2.2	vzpostavitev sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine (MK, ZVKDS, občine, RRA, JZ TNP, MOP)	• ustanovitev varstvenega sklada	Kljub načelni podpori integralnemu pristopu povezovanju vseh deležnikov stalno zniževanje proračunskih sredstev za ohranjanje kulturne dediščine in zakonodaja na področju (so)financiranja obnove objektov in območij kulturne dediščine ne omogočata izvrševanje določb NUTNP glede ustanovitve varstvenega sklada za sofinanciranje projektov za ohranjanje nepremične kulturne dediščine.
B2.3	Ohranjanje obstoječe kakovosti planin (umestitev v prostor, tipologija objektov, posestna struktura...), naselij (strnjena vaška jedra) ter posameznih grajenih ambientov in dominant v prostoru	• vrednotenje planin • osveščanje • sodelovanje pri pripravi konservatorskega načrta za prenovu	• sodelovanje v delovni skupini za pripravo <i>Strategije za razvoj Bohinjskih planin</i>.
B2.4	razglasitev evidentiranih enot kulturne dediščine (MK, ZVKDS, občine, JZ TNP, lastniki, muzeji)	• priprava strokovnih podlag za razglasitev • sprejetje predpisov • ozaveščanje lastnikov • ureditev NKD • promocija, tematska vodenja	• predlog za razglasitev ambienta in Cerkev sv. Janeza v Ribčevem Lazu za kulturni spomenik državnega pomena, • predlog za razglasitev Oplenove hiše pod Studorjem, • nominacija cerkve sv. Duha na Javorci za Znak evropske dediščine (ZED); dodelitev znaka ZED (žirija Evropske komisije) decembra 2017.
B2.5	obnova najpomembnejših objektov NKD in izvajanje predkupne pravice države ali občine za odkup ogroženih oziroma izjemnih spomenikov NKD, ki so v zasebni lasti (MK, ZVKDS, občine, JZ TNP, lastniki, muzeji)	• zagotavljanje proračunskih sredstev, donacij, subvencij • sodelovanje z lastniki • oblikovanje meril in kriterijev za prednostni odkupov • izvajanje odkupov	• objavljen je bil Spomeniškovarstveni razpis za leti 2017 in 2018, Spomeniki v TNP so prejeli 10 odstotkov dodatnih točk od najvišjega možnega števila točk po kriterijih; na razpis ni bilo prijav v območju TNP, • Spominska cerkev sv. Duha v Javorci: izvedena I. faza restavratorskih posegov, obnova zvonika (cca. 25.000 €), • izdelan je Konservatorski načrt, Mapa 01-03 za popotresno sanacijo hiše na Turarjevi domačiji, <i>Trenta – Domačija Trenta 67 (EŠD 777)</i>: predlagamo odkup ogroženega in izjemnega spomenika.
B3.1	Ozaveščanje in izobraževanje lokalnih prebivalcev o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in	• ozaveščanje in izobraževanje • priprava ozaveševalnih gradiv	• v pripravi je prijava na razpis projekta: pregled tipologije, coniranja in ozaveščanja o ohranjanju in vzdrževanju kozolcev.

	zgodovinskih krajin		
B4.1	Skrb za zbirke premične kulturne dediščine znotraj informacijskih mest v narodnem parku (Pocarjeva domačija, Dom Trenta) (JZ TNP, muzeji MK, lastniki)	• vključevanje premične KD v izobraževalne in ozaveševalne programe ter organizacija in izmenjava razstav med ustanovami • vzdrževanje zbirk premične KD znotraj infotočk narodnega parka	• evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občinah Tolmin, Kobarid in Bovec), • evidentiranje na terenu, zbiranje urejanje premične dediščine (območje TNP v občini Bohinj). Redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje Oplenove hiše in predmetov. Redno konservatorsko čiščenje in vzdrževanje predmetov v Planšarskem muzeju, • vključevanje Pocarjeve domačije v izobraževalne in programe osveščanja.
B4.2	Sodelovanje z likovnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih osveščevalnih programov in vzpostavitev galerijske dejavnosti (JZ TNP, muzeji)	• organizacija in promocija razstav • organiziranje skupnih raziskovalnih in razstavnih projektov in izmenjave razstav med ustanovami	• razstava 38. likovne kolonije »Vrata 2017« (maj-december 2017).
B5.1	Spodbujanje obstoječih in potencialnih nosilcev k ohranjanju nesnovne KD, sodelovanje z njimi pri dejavnostih za ohranjanje te in prenašanje oblik tradicionalnih znanj (nacionalni koordinator nesnovne KD, ZVKDS, JZTNP, MKGP, KGZS)	• infrastrukturna in organizacijska pomoč nosilcem pri izvajanju dejavnosti in prireditvah • sodelovanje na prireditvah • sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, šolami in društvi • strokovno svetovanje nosilcem nesnovne KD (npr. pašništvo) • vključevanje nesnovne KD v projekte in razpise	Pedagoške in andragoške dejavnosti: • delavnice za otroke v Oplenovi hiši – stare otroške ljudske igre, • izobraževanje odraslih na področju ohranjanja dediščine – konservatorske delavnice (april 2016), • ličkanje koruze (Oplenova hiša) (oktober 2016), • otepanje (Oplenova hiša) (december 2016), • Tolminski muzej s sodelovanjem Slovenskega etnografskega muzeja – raziskava mlečnih planin na Tolminskem (2017).
B5.2	raziskovanje nesnovne dediščine v TNP (nacionalni koordinator nesnovne KD, muzeji, ZVKDS, JZTNP, MKGP, KGZS)	• raziskovanje • vključevanje vsebin v gradiva narodnega parka • vključevanje v vodniške programe • organizacija prireditvah	• izdelovanje vodovodnih lesenih cevi v Tolminu(Dnevi evropske kulturne dediščine), • pregled/proučevanje arhivskega gradiva in preostale dokumentacije oz. virov kot pomoč investitorju za obnovo in ponovni zagon žage venecijanke – Krbulnik, Vas na Skali, Soča, • v pripravi je prijava na razpis za LAS – projekt: pregled tipologije, coniranja in ohranjanja kozolcev.

Sredstva za izvajanje javne službe MK v letih 2016 in 2017:

- Gorenjski muzej Kranj: 852.402 € (2016) in 819.543 € (2017),
- Tolminski muzej: 141.484 € (2016) in 148.400 € (2017),
- Gornjesavski muzej Jesenice: 155.530 € (2016) in 158.186 € (2017).

8. Ministrstvo za obrambo (MO)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	spodbujanje načina gradenj, povezanega s stavbnim izročilom v narodnem parku; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave in varstvu značilne krajine(4., 11. in 13. točka 10.člena)	Ministrstvo za obrambo oziroma Slovenska vojska upravlja z vojaškimi objekti na Rudnem polju na Pokljuki in z ožjo okolico le-teh ter z vodovodnim omrežjem, vodohrani in žičniškimi napravami na smučišču Viševnik. Pri tem se do sedaj tudi v letu 2016 (in v bodoče) upošteva naloge za izvajanje NU TNP. Delovanje Slovenske vojske v TNP ne povzroča škode v naravi in na obstoječi infrastrukturi. Odpadki se zbirajo ločeno za kar so urejeni ekološki otoki. Redno se čistijo oljni lovilce in se »gošče« odvažajo na čistilne naprave. Za urejanje okolice objektov se uporablja zemlja in semena preverjene kvalitete primerne za to področje. Na področju smučišča ravno tako se vsi posegi izvajajo skladno s predpisi s področja varovanja okolja. Časovne omejitve za izvajanje del na območju smučišča se popolnoma upoštevajo. V letu 2016 se je izvedla sanitarna sečnja skladno s predpisi preko pogodbe z zunanjim izvajalcem. V letu 2016 so bile kurilne naprave redno pregledujemo in servisiramo tako da so izpusti skladni s predpisi. Vse obiskovalce in goste se opozarja na primeren odnos do varovanja narave in s svojim zgledom to v največji meri dokazuje prav Slovenska vojska. V letu 2017 so se izvedla vzdrževalna dela na vodovodnem omrežju iz planine Konjščica in iz zajetja Zlate vode tako, da se s posegi ni škodovalo okolju. Glede na navedeno je Ministrstvo za obrambo v juliju 2017 za vrtini na Konjščici in na Zlatih vodah pridobilo tudi vodno dovoljenje tako, da bo skladu z okoljsko zakonodajo od leta 2018 ustrezno plačevalo nadomestilo za izkoriščanje vodnega vira. Za navedeni vrtini bo potrebno zagotoviti ustrezno tehnično podporo, saj se večina načrpane vode, ko so vodohrani polni vrača v okolje, objekti SV pa porabijo za svoje potrebe zgolj manjši del te vode (pranje kuhanje izplakovanje) saj zaradi vpliva okolice pašnih planin voda iz omrežja ni pitna. V letu 2017 se je tudi obnovil del vodovodnega omrežja v dolžini 1 km od Hotela Center proti Uskovnici. Kurilne naprave so bile redno pregledane tudi v letu 2017, pooblaščen zunanji izvajalec pa je pregledal in očistil podzemne rezervoarje za kurilno olje. Rezervoarji so varni in niso nevarni za okolje. Časovne omejitve za izvajanje del na območju smučišča se upoštevajo, prav tako se redno čistijo oljni lovilci in ločejo zbirajo odpadki, ter za urejanje okolice uporablja ustrezna zemlja ter semena. V izvedbi je naloga za označitev transportne vrvi z markerji na vlečnici Viševnik 1 za preprečitev trkov ptic v vrvenice. Naloga za označitev transportne vrvi z markerji na vlečnici Viševnik 1 za preprečitev trkov ptic v vrvenice zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v letu 2017 ni bila izvedena in se načrtuje v letu 2018.
C7.2	kakovostna nadgradnja prostorskega načrtovanja in projektiranja objektov z večjim poudarkom na varstvu pred	- priprava kart ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč - sanacija razvrednotenih	V Ministrstvu za obrambo so bile izdelane državne karte ogroženosti (dostopne na http://www.sos112.si/) (karte ogroženosti so priložene Poročilu MORS). Pristojna izpostava glede na krajevno pristojnost in državno oceno ogroženosti izdelava oceno ogroženosti za regijo, občina pa je pristojna za izdelavo ocene za svojo občino.

	naravnimi in drugimi nesrečami in sanaciji razvrednotenih območij (MO, DRSV, URSZR, GeoZS, lastniki)	območij	Območje Triglavskega narodnega parka se razprostira na območju občin Bohinj, Bled, Kranjska Gora, Gorje in Jesenice, ki spadajo pod Izpostavo Kranj in občin Bovec, Tolmin in Kobarid, ki spadajo pod Izpostavo Nova Gorica. V drugi polovici leta 2017 sta bili ažurirani in dopolnjeni dve oceni, in sicer ocena ogroženosti ob jedrski in radiološki nesreči v RS in ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova (dostopne na http://www.sos112.si/). Razredi oziroma stopnje ogroženosti občin, v katerih se nahaja Triglavski narodni park, se z ažuriranimi ocenama niso spremenili. V zvezi z nalogami glede sanacije razvrednotenih območij se v Ministrstvu za obrambo zavedamo, da bo v prihodnosti potrebno urediti tudi ostale objekte vojaškega kompleksa na Rudnem polju vendar posegi glede na pripravljene idejne projekte terjajo znatna finančna sredstva. Posegi niso opredeljeni v trenutno veljavnem Srednjeročnem obrambnem programu Republike Slovenije 2016-2020, zato se večje investicije s ciljem sanacije razvrednotenih območij na navedenem kompleksu predstavljena po letu 2020.
--	---	---------	---

9. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) in DO, DVI, SON, DRSV, DzPGS, ARSO, IRSOP; ZRSVN, JZTNP

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	zagotovitev ustrezne komunalne opreme v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih; spodbujanje uporabe najboljših razpoložljivih tehnik; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave; spodbujanje aktivnosti, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za narodni park značilne krajine; razvoj parkovne infrastrukture in podpora projektom za predstavljanje in interpretacijo narodnega parka, ozaveščanju in izobraževanju javnosti in prebivalcev narodnega parka (2., 10, 11., 13. točka 10. člena)	MOP, Sektor za ohranjanje narave: - organizacija sestanka z vsemi ministrstvi z namenom zagotovitve izvajanja NU TNP kot tudi 10. in 11. člena ZTNP-1 (junij 2016), - poziv ministrstvom k poročanju o izvajanju aktivnosti, ki jih določa NU TNP (marec, maj in november 2017), - priprava opredelitev do sklepov Državnega sveta v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku (julij 2017), gradivo je bilo obravnavano na Vladi RS, DZ RS in DS RS, - organizacija sestanka z vsemi ministrstvi z namenom zagotovitve izvajanja NU TNP kot tudi 10. in 11. člena ZTNP-1 (avgust 2017), vsa ministrstva so bila naprošena, da pripravijo konkretizacijo razvojnih usmeritev iz 10. člena ZTNP-1, - za namen priprave Uredbe po osmem odstavku 11. člena ZTNP-1 so bile parkovne lokalne skupnosti zaprosene, da pripravijo nabor projektov, ki so jih izvajale v narodnem parku v letu 2017 in, ki se neposredno nanašajo na izvajanje 2., 7., 8., 9. in 17. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (oktober 2017), - priprava in sprejem sprememb ZTNP-1, - spremljanje izvajanja NU TNP v postopku potrjevanja letnih programov dela in poročil JZ TNP. JZTNP: - implementacija razvojnih usmeritev iz 10. člena ZTNP-1: povezovanje deležnikov na ravni biosfernega območja Julijske Alpe; priprava mednarodnih projektov ter aktivnosti v povezavi z izvajanjem PRP, CLLD ter s tem povezane strategije LAS-ov iz območja Julijskih Alp; izvajanje mednarodnih projektov (npr. »Parkiraj in doživi naravo«), terensko delo na kmetijah in planinah, - sodelovanje pri načrtovanju razvojnih projektov s parkovnimi lokalnimi skupnostmi in regionalnimi razvojnimi agencijami. JZTNP: - vključevanje vseh aktivnosti, ki so za leti 2016 in 2017 načrtovane v NU TNP, v program dela, - zaprošilo vsem parkovnih lokalnim skupnostim, da posredujejo razvojne pobude, ki bi jih lahko vključevali v skupne razvojne projekte in ki bi se lahko sofinancirali z morebitnimi drugimi sredstvi, ki jih bodo posamezna ministrstva namenjala za izvajanje 10. in 11. člena ZTNP-1. Z naborom projektov so se odzvale občine Bovec, Gorje, Bohinj in Kranjska Gora. JZ TNP je prejete predloge razvojnih projektov občin posredoval pristojni vladni službi s pobudo, da posamezna ministrstva namenijo finančna sredstva za izvajanje 10. in 11. člena ZTNP-1.

A1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	Ohranjanje narave (JZTNP, ZRSVN, MOP, ZGS, MKGP, DRSV, IRSOP, IzVRS, MNZ)	• poenotenje metodologij monitoringa, inventarizacija, analiza podatkov, izvedba ukrepov • ohranjanje naravnih vrednot in ožjih ZO • ohranjanje travnišč in • sonaravno gospodarjenje z gozdovi • ohranjanje dobrega stanja voda • ohranjanje barij, jam, melišč in skalovij • ohranjanje krajinske pestrosti • učinkovit nadzor • sprejet in potrjen kohezijski projekt na prednostni naložbi 6 „Izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v TNP (VrH Julijcev)«	MOP, Sektor za ohranjanje narave: • analiza stanja izvajanja Programa upravljanja območij Natura 2000, • izobraževanje nadzornikov – organizacija in izvajanje izobraževanja, delo izpitne komisije • večkratni pregled in usklajevanje projekta na prednostni naložbi 6 »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v TNP«. JZTNP: • potekalo je sistematično zbiranje in vzdrževanje kakovostnih prostorskih podatkov o Natura 2000 kvalifikacijskih prostoživečih vrstah in habitatnih tipih, divjadi, naravnih vrednotah in ožjih zavarovanih območjih ter pritiskih človekove dejavnosti nanje, • uveljavljanje ciljev zavarovanega območja se je zagotavljalo z aktivnim vključevanjem v postopke načrtovanja rabe prostora in naravnih virov, • izvajanje nalog na področju uveljavljanja predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v TNP, • izvajanje neposrednega nadzora v naravi - preverjanje upoštevanje predpisanih pravil varstva, • celovito upravljanje LPN Triglav in izvajanje vseh aktivnostmi na področju upravljanja divjadi. JZTNP: • usklajevanje prijave projekta »VrH Julijcev – Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP«(z MOP kot posredniškim organom operacije), • sodelovanje v izvajanju projekta (program Območje Alp) <i>Links4Soils</i> (problematika tal),v katerem je narodni park eno izmed pilotnih območij, • sodelovanje v izvajanju projekta <i>AlpBioNet2030</i> (upravljanje z divjadjo), v katerem je narodni park eno izmed pilotnih območij, • potekalo je intenzivno delo na področju priprave in prijave predlogov projektov na različne operativne programe. Vsebinski okvir načrtovanih projektnih aktivnosti prispeva k celovitosti doseganja ciljev operativnih ciljev znotraj upravljalškega področja A. Osnovna vsebina naravovarstvena, bodo rezultati pomembno prispevali k razvoju območja, kot so na primer čiščenje zaraščanja površin na planinah, sofinanciranje napajališč na planinah, promocija območja in tradicionalne rabe, urejanje prometnih režimov, časovno in prostorsko usmerjanje obiskovanja. Ciljne skupine so predvsem uporabniki (lokalni prebivalci, obiskovalci) ter upravljavci (lokalne skupnosti) prostora in naravnih virov (gozdarstvo, kmetijstvo, sladkovodno ribištvo, nabiralništvo, lastniki zemljišč). DRSV: • Priprava in sprejetje dokumentov: - priprava Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021,
--	--	---	---

			- priprava Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021, - program ukrepov upravljanja voda, • Izvajanje ukrepov in drugih nalog s ciljem ohranjanja dobrega stanja voda: - preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda - priprava strokovnih podlag za vključevanja ciljev stanja voda v celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje, vodno dovoljenje in vodno soglasje - priprava strokovnih podlag za odvzeme naplavin – upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda - priprava strokovnih podlag za plovbo na motorni pogon na Bohinjskem jezeru - upoštevanje vidika ohranjanja dobrega stanja voda. ZRSVN • spremljanje stanja naravnih vrednot, vrednotenje in dopolnjevanje baze naravnih vrednot (predlogi novih NV in grafični ter tekstualni popravki obstoječih).
A1.2 A1.4 D3.3 D3.4 D3.5	Priprave akcijskih načrtov (JZTNP, ZRSVN, LTO, PZS)	• sodelovanje pri izdelavi akcijskih načrtov (za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ravnanje s tujerodnimi vrstami, vzpostavitev ekocelic, usmerjanje obiskovanja, sanacija Pokljuke, upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnost)	MOP, Sektor za ohranjanje narave: • sodelovanje z upravljavcem pri pripravi projektnih nalog za pripravo akcijskih načrtov. JZTNP: • oblikovana je bila projektna naloga za pripravo akcijskih načrtov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ravnanje s tujerodnimi prostoživečimi vrstami v TNP . • v projektu »VrH Julijcev – <i>Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP</i>« se bo pripravljala tudi del vsebine za Akcijski načrt za Pokljuko. Pripravljena so izhodišča za sistematično spremljanje obiska za potrebe izdelave Akcijskega načrta za usmerjanje obiska • priprava projektne naloge za izdelavo Akcijskega načrta za upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka. • prijava projekta »VrH Julijcev – <i>Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP</i>« je v fazi usklajevanja z MOP kot posredniškim organom operacije. ZRSVN: • sodelovanje pri prijavi projekta »VrH Julijcev – <i>Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v TNP</i>«, • sodelovanje z upravljavcem pri spremljanju stanja naravnih vrednot, • izmenjava podatkov o rastlinskih in živalskih vrstah z upravljavcem in ZGS OE Bled, • usklajevanje vsebin GGN Pokljuka in GGN Soča-Trenta z ZGS, TNP in lastniki zemljišč • sodelovanje pri nalogah DRSV: - priprava Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021, - priprava Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za

			obdobje 2016-2021, - program ukrepov upravljanja voda, • priprava naravovarstvenih smernic za RGN za Bohinjski, Jeseniški in Tolminski ribolovni okoliš.
D3.2	vzpostavitev koncesijske rabe delov parka (JZ TNP, MOP - Direktorat za okolje, občine)	• izdelava strokovnih podlag in • izpeljava postopka podelitve koncesij	MOP in DO: • v postopku priprave sprememb in dopolnitev ZON se je pripravljala in usklajeval predlog ureditve izvedbe koncesij za rabo delov TNP. ZRSVN: • priprava usmeritev po 44. členu ZON za rabo v vode v okviru izdaje vodnih dovoljenj.
C2	Usklajen razvoj trajnostnega turizma	• svetovanje, promocija • sofinanciranje uvajanja ekostandardov • sofinanciranje povezovanja v turizmu in strokovna podpora • priprava, sofinanciranje, izvedba razvojnih projektov	MOP – DO in Sektor za ohranjanje narave: • sodelovanje pri aktivnostih za poenotenje označevanja zavarovanih območij – zlasti pri pripravi strokovnih podlag za spremembo pravilnika, • priprava vsebin sprememb ZON na področju vožnje s kolesi in motornimi vozili. JZTNP: • javna predstavitev <i>Razvojnega načrta biosfernega območja Julijske Alpe</i> kot trajnostne turistične destinacije predstavnikom vseh 10 občin, drugim deležnikom in novinarjem. Načrt je bil s strani vseh občin enotno podprt. • podeljena Evropska listina za trajnostni razvoj za Ekoregijo Julijske Alpe (EUROPARC), • na področju promocije trajnostnega turizma in ozaveščanja uporabnikov so bili oblikovani predlogi razvojnih projektov na različne programe (npr. LAS, Interreg idr.), • aktivnosti na področjih povezovanja deležnikov in skupni pripravi načrta nadaljnjih aktivnosti koriščenja statusa območja UNESCO-MaB Julijske Alpe kot razvojne priložnosti, • aktivnosti na področju poenotenju sistema informacijske, označevalne in usmerjevalne infrastrukture, • aktivnosti na področjih upravljanja biosfernega območja Julijske Alpe (UNESCO-MAB), izobraževanju zaposlenih, deležnikov, vodnikov, informatorjev, uveljavljanju sistema znaka kakovosti TNP na področje turizma, kulturne dediščine in domače obrti in razvijanju usklajenega sistema vodništva po Biosfernem območju Julijske Alpe.
C5	Celovita okoljsko – energetska ureditev infrastrukture (MOP - Direktorat za vode in investicije, občine, PZS, RRA)	• priprava idejnih rešitev • sofinanciranje dokumentacije • sofinanciranje naložb • sofinanciranje demonstracijskih projektov	MOP – DO, Sektor za ohranjanje narave in DVI: • priprava sistema za izvajanje <i>Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020</i>, s poudarkom na Prednostni naložbi: 6.2: <i>Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev</i>, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zeleno infrastrukturo, • sodelovanje pri iskanju rešitev za umirjanje prometa v alpskih dolinah, • priprava in sprejem sprememb ZTNP-1. JZTNP:

			• sodelovanje pri pripravi t.i. <i>Celovitega medregionalnega projekta TNP</i> (sestanki, zbiranje in obdelava podatkov gospodarskih javnih služb, pristojnih za oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadnih voda), • sodelovanje z drugimi organizacijami pri strokovnem svetovanju upravljavcem planinskih koč v zvezi z odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda, • svetovanje strankam v postopku izdaje naravovarstvenega in kulturnovarstvenega soglasja za ravnanje z odpadno vodo, • sodelovanje s strokovnjaki, Občino Gorje, upravljavcem vodovoda pri iskanju ustrezne rešitve za zaščito vodnega vira Ovčje jame v Radovni.
C7.3	Zagotovitev varstva, ohranjanja in vzdrževanja izjemnih krajin in krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (MOP - Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, MK, ZVKDS, MKGP, občine)	• analiza naselbinskih vzorcev • podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti	MOP – DO, Sektor za ohranjanje narave in JZTNP: • sodelovanje pri pripravi projektne naloge za »<i>Preveritev metodologije določanja območij prepoznavnosti krajine na izbranih testnih območjih in oblikovanje pravil za urejanje prostora na tovrstnih območjih</i>«. MOP – DzPGS ob sofinanciranju ARRS in MK: • v okviru razpisa CRP 2017: predvidena raziskava z naslovom »<i>Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine</i>« s preveritvijo na dveh testnih območjih (eno od testnih območij je območje narodnega parka).
C7.4	Podpiranje pobud za prenovu vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi)	• svetovanje • priprava za prijavo predlogov na razpise	JZTNP: • v letih 2016 in 2017 je bila pripravljena strokovna študija: strokovne podlage - Stavbna tipologija vasi v Bohinju (v sodelovanju z Občino Bohinj in ZVKDS), • preveritev možnosti za kandidiranje projekta ureditve središča Stare Fužine na razpis LAS, • sodelovanje pri usmeritvah za ureditev vaškega jedra vasi Gorjuše in Koprivnik (z Občino Bohinj, KS Gorjuše-Koprivnik in ZVKDS), • sestanki s predstavniki PLS.
E4.4	Izdajanje soglasij in mnenj na podlagi določb ZTNP-1 in ZON za območje TNP (JZTNP, ARSO, ZRSVN, ZVKDS, KGZS)	• izdajanje soglasij in mnenj	MOP – DO, Sektor za ohranjanje narave: • svetovanje pri pripravi nekaterih soglasij in mnenj. JZTNP: • v letu 2016 izdano 227 strokovnih mnenj k posegom v prostor (izvajanje 30. člena ZTNP-1) in 160 soglasij (izvajanje 31. člena ZTNP-1), • v letu 2017 izdano 215 strokovnih mnenj k posegom v prostor (izvajanje 30. člena ZTNP-1) in 146 soglasij (izvajanje 31. člena ZTNP-1), • svetovanje in informiranje strank o postopkih v pristojnosti JZTNP. ARSO: • v letu 2016 je bilo izdano oz. zavrnjeno 131 naravovarstvenih soglasij, 23 pa jih je še v postopku; izdano je bilo eno dovoljenje za ravnanje z zavarovanimi vrstami, eno dovoljenje je še v postopku. Rešeni so bili tudi trije zahtevki za škodo po zavarovanih vrstah, • v letu 2017 je bilo izdano oz. zavrnjeno 126 naravovarstvenih soglasij (od tega 101

			soglasij s pogoji, 9 naravovarstvenih pogojev, 5 vlog za soglasje je bilo zavrnjenih), 30 pa jih je še v postopku, izdanih je bilo 6 dovoljenj za ravnanje z zavarovanimi vrstami (od tega pet za zavarovane živalske in eno za zavarovane rastlinske vrste). V vseh šestih primerih so stranke prosile za dovoljenje za raziskovanje na celotnem območju Republike Slovenije in ne ciljno na območju TNP. Za območje TNP je bilo rešenih pet zahtevkov za škodo na premoženju povzročeno po zavarovanih vrstah in izplačanih 2.239,25 € odškodnin. ZRSVN: • v letih 2016 in 2017 je bilo izdano podobno število strokovnih mnenj (postopki presoje sprejemljivosti posegov) kot je bilo v tem obdobju izvedenih postopkov za izdajo naravovarstvenih soglasij na ARSO, prav tako pa so bila podana posamezna predhodna strokovna mnenja investitorjem.
E5.1	Priprava dolgoročnega programa upravljanja z državno lastnino (JZ TNP, MOP - Direktorat za okolje)	• sprejet dolgoročni program upravljanja z državno lastnino	MOP – DO, Sektor za ohranjanje narave: • svetovanje glede vsebin programa. JZTNP: • priprava <i>Programa upravljanja z nepremičninami</i>, ki so v lasti oziroma upravljanju JZTNP.

10. Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ)

Naloga iz NU	Naloga in sodelujoči	Pričakovane aktivnosti	Pregled izvedenih aktivnosti s finančnim okvirjem v obdobju 2016-2017
	splošno	prednostno umeščanje območja TNP v letne programe MNZ za spodaj navedene vsebine	
A1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	Ohranjanje narave (JZTNP, ZRSVN, MOP, ZGS, MKGP, DRSV, IRSOP, IzVRS, MNZ)	učinkovit nadzor	Izobraževanje: - pred začetkom poletne turistične sezone sta bila na območju PU Nova Gorica organizirana delovna posveta med policisti in nadzorniki TNP (PP Bovec in PP Tolmin). Izvajanje nadzora: - policisti PU Kranj (PP Kranjska Gora in PP Bled) so sodelovali z nadzorniki TNP pri skupnih nadzorih v TNP, in sicer nad vožnjo v naravnem okolju in nedovoljenim kampiranjem. Intervencije: - na zaprosilo nadzornika TNP so policisti enkrat intervenirali v Mali Pišnici (območje PP Kranjska Gora), kjer je bila zaradi suma storitve KD na pristojno ODT Kranj podana kazenska ovadba; - policisti PP Bovec in PP Tolmin so na območju TNP obravnavali štiri smrtne nesreče pri zdrsuh planincev in eno nesrečo z lahko telesno poškodbo pri soteskanju. Izvedli so tudi iskalno akcijo pogrešanega na planini Polog, ki je bil kasneje najden mrtev v reki Tolminki; - po podatkih GPU UPS LPE (Letalska policijska enota) je bilo v drugi polovici leta 2017 izvedenih 27 GRZS akcij v območju TNP, kar znese cca. 18 ur letenja (iskanje pogrešanih oseb, trenaže ...).
C 4.1	Uvedba dolgoročnih sistemskih rešitev v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh. (MIZŠ, MDDSZ, MZ, MNZ, MJU, JZ TNP, RRA)	podpora nadstandardnemu izvajanju državnih in lokalnih služb v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih (8. točka 10. člena)	

7. točka dnevnega reda

Pravilnik o delovnih razmerjih

Gradivo: Obrazložitev in Pravilnik o delovnih razmerjih in obrazložitev

Predlagatelj: mag. Janez Rakar

Poročevalca: mag. Janez Rakar in mag. Špela Stojan

Predlog sklepa:

7.1 Svet TNP potrjuje Pravilnik o delovnih razmerjih.

OBRAZLOŽITEV:

Veljavni Pravilnik o delovnih razmerjih, ki je bil sprejet leta 1999, je v več določbah neskladen z Zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US), zaradi česar smo pripravili generalno nov pravilnik o delovnih razmerjih. Da je potrebno posodobiti Pravilnik o delovnih razmerjih, je tudi eno od priporočil notranje revizije, opravljene v letu 2017, s strani revizorke Stasje Grkman (Nadzor Javnega zavoda Triglavski narodni park – končno poročilo, Stasja Grkman, MOP, 2017)

Nov Pravilnik ureja naslednja področja delovnih razmerij:

- sklenitev pogodbe o zaposlitvi;
- poskusno delo;
- delovni čas;
- letni dopust;
- odsotnosti z dela;
- odškodninsko odgovornost;
- prenehanje pogodbe o zaposlitvi in odpovedni roki.

Veljavni predpisi v zelo omejenem obsegu dopuščajo delodajalcu urejanje posamičnih pravic iz delovnega razmerja, tako da smo obstoječo zakonodajo nadgrajevali le v posamičnih delih. Nov pravilnik tako denimo na novo določa merila za odmero letnega dopusta, za kar smo že večkrat prejeli pobude, tako s strani delavcev, kot tudi s strani sindikata.

Predlog Pravilnika je bil dne 8. 1. 2018 posredovan:

- v pregled in podajo pripomb vsem zaposlenim in
- v pregled in podajo mnenja sindikatu Glosa, ki deluje v Javnem zavodu.

Po pridobitvi mnenja sindikata, v katerem so bili podani posamični predlogi popravkov in sprememb, smo le-te proučili in jih v večini vključili v obravnavani predlog Pravilnika.

Dne 14. 3. 2018 smo predlog Pravilnika posredovali v pregled na Ministrstvo za okolje in prostor.

Na podlagi Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US), Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – UPB, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – Zzavar-E in 40/12 – ZUJF), Zakona o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNep, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R), Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKoliP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15 in 88/16) ter 18. in 38. člena Statuta javnega zavoda Triglavski narodni park št. 3540-2/2011-2 uveljavljenega dne 4.1.2012, je svet javnega zavoda Triglavski narodni park na svoji __. seji dne _____ sprejel

PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERJIH

1. UVODNE DOLOČBE

Predmet in uporaba pravilnika

1. člen

Pravilnik o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: pravilnik) ureja naslednja področja delovnih razmerij:

- sklenitev pogodbe o zaposlitvi;
- poskusno delo;
- delovni čas;
- letni dopust;
- odsotnosti z dela;
- odškodninsko odgovornost;
- prenehanje pogodbe o zaposlitvi in odpovedni roki.

Pravilnik ureja pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, za katere Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju zakon) in Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju kolektivna pogodba) določata, da se urejajo v splošnem aktu, ter pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki so specifične za Javni zavod Triglavski narodni park (v nadaljevanju: JZ TNP).

2. člen

Določbe tega pravilnika veljajo za vse delavce JZ TNP, če ni s tem pravilnikom drugače določeno.

V tem pravilniku uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

Pomen izrazov

3. člen

V tem pravilniku imajo uporabljeni izrazi naslednji pomen:

- **delavec/delavci:** posamezniki, ki so v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi;
- **delodajalec** je pravna oseba s katero ima delavec sklenjeno delovno razmerje;
- **delovno razmerje** je razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgoma opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca;
- **sistemizacija delovnih mest** je akt, ki določa delovna mesta potrebna za izvajanje nalog, z opisom pogojev in nalog na posameznih delovnih mestih;
- **kandidat** je iskalec zaposlitve;
- **delovne izkušnje** so delovna doba na delovnem mestu, za katero se zahteva ista stopnja izobrazbe in čas pripravništva v isti stopnji izobrazbe, ne glede na to ali je bilo delovno razmerje sklenjeno oziroma pripravništvo opravljeno pri istem ali drugem delodajalcu. Za delovne izkušnje se štejejo tudi delovne izkušnje, ki jih je delavec pridobil z opravljanjem del na delovnem mestu, za katero se zahteva eno stopnjo nižja izobrazba, razen pripravništva v eno stopnjo nižji izobrazbi. Kot delovne izkušnje se upošteva tudi delo na enaki stopnji zahtevnosti, kot je delovno mesto, za katero oseba kandidira;
- **delovna doba** je doba v delovnem razmerju;
- **delovno mesto** je najmanjša enota organizacije.

2. SKLENITEV POGODBE O ZAPOSLOTVI

Splošno določilo

4. člen

Pogodbo o zaposlitvi je dovoljeno skleniti le za delovno mesto, ki je določeno v katalogu delovnih mest Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v JZ TNP.

5. člen

Ko direktor ugotovi, da so dani pogoji za povečanje števila zaposlenih, sprejme sklep o potrebi po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi.

Sklep iz prejšnjega odstavka tega člena mora vsebovati navedbo delovnih mest in število delavcev, za katere se sklepa pogodbo o zaposlitvi.

Direktor sprejme sklep tudi pri ostalih spremembah, ki izhajajo iz delovnih razmerij in povzročijo finančne posledice. Te spremembe so na primer podaljšanje zaposlitve, prerazporeditev in podobno.

Objava prostega delovnega mesta

6. člen

Na podlagi sprejetega sklepa iz prvega odstavka prejšnjega člena se prosto delovno mesto javno objavi pri Zavodu RS za zaposlovanje, poleg tega pa lahko JZ TNP pridobi kandidate tudi z drugimi oblikami (pozivi, kadrovske agencije, vloge kandidatov idr.).

Objava prostega delovnega mesta vsebuje:

- naziv delovnega mesta,
- kratek opis del in nalog,
- trajanje zaposlitve,
- delovni čas, za katerega se sklepa pogodba o zaposlitvi,
- posebne pogoje za sklenitev pogodbe o zaposlitvi,
- rok za prijavo kandidata, ki znaša najmanj 3 delovne dni,
- morebitno poskusno delo in trajanje takega dela,
- način prijave.

Če se prosto delovno mesto objavi tudi v sredstvih javnega obveščanja, na spletnih straneh ali v javno dostopnih poslovnih prostorih JZ TNP, začne rok za prijavo teči naslednji dan po zadnji objavi.

Posebni pogoji za sklenitev delovnega razmerja 7. člen

Kot poseben pogoj za sklenitev delovnega razmerja iz prejšnjega člena štejejo:

- strokovna izobrazba za določeno vrsto poklica,
- znanja in zmožnosti,
- poznavanje terena parka,
- izpit za pridobitev potrdila o usposobljenosti za naravovarstvenega nadzornika,
- preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku,
- lovsko-čuvajski izpit, orožni list,
- izpit za preglednika divjačine,
- delovne izkušnje,
- znanje tujega jezika,
- voziško dovoljenje ustrezne kategorije,
- poskusno delo.

Posebne pogoje za sklenitev delovnega razmerja za posamezno delovno mesto določa Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v JZ TNP.

Izbirni postopek 8. člen

Izbiro med prijavljenimi kandidati opravi direktor, lahko pa v ta namen imenuje tričlansko komisijo.

Direktor oz. komisija določi in izvede izbirni postopek, v katerem se preizkusi usposobljenost kandidatov za opravljanje nalog in sicer s preverjanjem strokovne usposobljenosti iz dokumentacije, ki jo je predložil kandidat, s pisnim preizkusom usposobljenosti, z ustnim razgovorom ali na kakšen drug način.

V primeru, da je za izbirni postopek imenovana komisija, le ta po zaključku postopka predlaga direktorju v sprejem v delovno razmerje kandidata, ki se je v postopku izkazal kot najbolj strokovno usposobljen za opravljanje nalog na prostem delovnem mestu.

Direktor na podlagi izvedenega izbirnega postopka ali na predlog komisije odloči, s katerim od prijavljenih kandidatov bo sklenil pogodbo o zaposlitvi.

Če direktor odloči, da z nobenim od prijavljenih kandidatov ne bo sklenjena pogodba o zaposlitvi, se izbirni postopek zaključi. Postopek objave prostega delovnega mesta se na pobudo direktorja lahko ponovi.

Če postopek izbire ni bil uspešen zato, ker nihče od kandidatov ni izpolnjeval pogojev za sklenitev pogodbe o zaposlitvi, lahko direktor odloči, da sklene pogodbo o zaposlitvi za določen čas z enim od prijavljenih kandidatov, če je taka zaposlitev potrebna zaradi nemotenega opravljanja dela. Pogodba o zaposlitvi za določen čas v tem primeru ne sme trajati dlje od enega leta.

9. člen

JZ TNP v roku osmih dni po zaključku postopka izbire pisno obvesti neizbranega kandidata o tem, da ni bil izbran.

JZ TNP je dolžan neizbranemu kandidatu na njegovo zahtevo vrniti vse dokumente, ki mu jih je predložil kot dokaz za izpolnjevanje zahtevanih pogojev za opravljanje dela.

Pogodba o zaposlitvi

10. člen

Pogodbo o zaposlitvi sklene z izbranim kandidatom direktor.

Delavec ne more začeti delati v JZ TNP, če ni sklenil pogodbe o zaposlitvi. Pogodbo o zaposlitvi mu je JZ TNP dolžan vročiti pred nastopom dela.

Pristojna služba, ki v JZ TNP opravlja kadrovske naloge, mora delavcu pred podpisom pogodbe o zaposlitvi omogočiti seznanitev s splošnimi akti v JZ TNP, ki določajo njegove pravice in obveznosti.

Pogodba o zaposlitvi za določen čas

11. člen

JZ TNP in delavec lahko skleneta pogodbo o zaposlitvi za določen čas skladno z določili zakona.

V pogodbi o zaposlitvi mora biti naveden razlog, zaradi katerega se sklepa delovno razmerje za določen čas in datum prenehanja delovnega razmerja oz. način ugotovitve tega datuma.

JZ TNP delavca pred prenehanjem delovnega razmerja iz prejšnjega odstavka tega člena pisno obvesti o datumu prenehanja pogodbe o zaposlitvi. Obvestilo vsebuje tudi določbo o morebitni pravici delavca do odpravnine.

3. POSKUSNO DELO

12. člen

V pogodbi o zaposlitvi se lahko določi opravljanje poskusnega dela.

Trajanje poskusnega dela za posamezna delovna mesta znaša:

- za dela od I. do III. tarifnega razreda	2 meseca
- za dela IV. tarifnega razreda	3 mesece
- za dela V. tarifnega razreda	4 mesece
- za dela VI. in VII. tarifnega razreda	6 mesecev

Direktor imenuje tričlansko komisijo, ki ocenjuje in spremlja delavca na poskusnem delu. Delavca je potrebno seznanimi s tem, kdo bo spremljal, usmerjal in ocenjeval njegovo delo.

Vsaj 14 dni pred potekom poskusne dobe je komisija dolžna izdelati obrazloženo pisno oceno delavčeve strokovne usposobljenosti in jo izročiti direktorju. Direktor mora delavca seznanimi z oceno poskusnega dela in z razlogi, zaradi katerih meni, da je bilo poskusno delo opravljeno uspešno ali neuspešno. Seznaniitev delavca mora biti izvedena do izteka poskusnega dela.

13. člen

Delavcu, ki uspešno ne opravi poskusnega dela, delodajalec v času trajanja poskusnega dela redno odpove pogodbo o zaposlitvi. Sklep o prenehanju pogodbe o zaposlitvi z obrazložitvijo odpovednega razloga sprejme direktor in ga vroči delavcu.

Odpovedni rok pri podaji redne odpovedi o zaposlitvi s strani delavca ali s strani delodajalca zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela znaša sedem dni.

4. DELOVNI ČAS

14. člen

Tedenska delovna obveznost za polni delovni čas znaša 40 ur in je razporejena na pet delovnih dni.

Razporeditev delovnega časa določa Pravilnik o delovnem času.

O opravljenih delovnih urah je potrebno voditi evidenco, kot to določa Pravilnik o delovnem času.

5. LETNI DOPUST

15. člen

Delavec ima pravico do najmanj štirih tednov letnega dopusta, ne glede na to, ali dela polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega.

16. člen

Minimalnemu številu dni dopusta iz prejšnjega člena se prištejejo tudi dnevi dopusta glede na:

- delovno dobo delavca,
- zahtevnost delovnega mesta,
- delovne pogoje,
- delovno uspešnost,
- socialne in zdravstvene razmere delavca.

1. Delovna doba

- od 3 do 5 let	1 dan
- nad 5 do 10 let	2 dni
- nad 10 do 15 let	3 dni
- nad 15 do 20 let	4 dni
- nad 20 do 25 let	5 dni
- nad 25 let	6 dni

Dopust se določi glede na delovno dobo, ki jo bo delavec dosegel do konca koledarskega leta v katerem bo pridobil pravico do izrabe dopusta.

2. Zahtevnost dela

Za delo na delovnih mestih za katere se zahteva VII stopnja izobrazbe	4 dni
Za delo na delovnih mestih za katere se zahteva VI stopnje izobrazbe	3 dni
Za delo na delovnih mestih za katere se zahteva V stopnja izobrazbe in manj	2 dni

3. Delovni pogoji

Dva (2) dodatna dneva letnega dopusta za delo v težjih delovnih pogojih pripada delavcem na delavskih mestih, ki so v Izjavi o varnosti z oceno tveganja ocenjena s stopnjo tveganja 3.

4. Delovna uspešnost

Glede na delovno uspešnost pripadajo delavcu največ trije (3) dnevi letnega dopusta. O višini dni letnega dopusta za delovno uspešnost odloči direktor za vsakega delavca posebej.

5. Socialne in zdravstvene razmere

- mati in oče za vsakega otroka do 15 leta starosti	1 dan
- delavec, ki še ni dopolnil 18 let	7 dni

17. člen

Letni dopust, povečan za pet (5) delovnih dni, pripada:

- delavcu, ki je oziroma bo v tekočem letu dopolnil 50 let starosti,
- delavcu, ki mu je priznana najmanj 60% telesna okvara,
- invalidu,
- delavcu, ki neguje in varuje otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu s predpisi.

18. člen

Dolžina letnega dopusta se določi ob nastopu dela in najkasneje do 31. marca vsakega koledarskega leta na podlagi dejstev, ki takrat obstajajo. Delavca se lahko obvesti tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga JZ TNP.

Način izrabe letnega dopusta določa Pravilnik o delovnem času.

6. DRUGE ODSOTNOSTI Z DELA

Odsotnost s pravico do nadomestila osebnega dohodka

19. člen

Delavec ima pravico do plačane odsotnosti z dela do skupaj največ sedem delovnih dni v posameznem koledarskem letu zaradi osebnih okoliščin, in sicer:

- zaradi sklenitve zakonske zveze	3 dni
- rojstvo otroka	3 dni
- smrti zakonca, zunajzakonskega partnerja, otroka, tudi zunajzakonski in posvojenci	3 dni
- smrti staršev – oče, mati, zakonec ali zunajzakonski partner starša, posvojitelj	3 dni
- smrti brata, sestre, starih staršev, vnukov in zakončevih staršev	1 dan
- selitev	3 dni
- krvodajalci	1 dan
- elementarne nesreče	do 5 dni
- za nego ožjega družinskega člana v primerih, ko nima pravice do nadomestila osebnega dohodka za odsotnost po predpisih o zdravstvenem zavarovanju	do 7 dni
- za aktivno sodelovanje pri kulturnih, športnih in podobnih prireditvah	do 7 dni

Odsotnost z dela je mogoče izkoristiti le ob nastopu dogodka.

O trajanju in upravičenosti odsotnosti odloča direktor na podlagi delavčeve vloge in ustreznih dokazil.

Poleg navedenih primerov ima delavec pravico biti odsoten z dela zaradi opravljanja funkcije ali obveznosti po posebnih zakonih.

Odsotnost brez pravice do nadomestila osebnega dohodka

20. člen

Delavec je lahko v posameznem koledarskem letu odsoten z dela brez pravice do nadomestila osebnega dohodka zaradi:

- sodelovanja na seminarjih, kongresih in podobnih prireditvah, katerih vsebina ni povezana z delom JZ TNP,
- zdravljenja na lastne stroške,
- zasebnega potovanja,
- nege družinskega člana, ki ni medicinsko potrebna,
- popravila hiše ali stanovanja,
- v primerih iz prejšnjega člena tega pravilnika, če posebne okoliščine zahtevajo daljšo odsotnost.

O trajanju in upravičenosti odloča direktor na podlagi delavčeve vloge.

7. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

Odgovornost delavca za povzročeno škodo 21. člen

Delavec, ki povzroči na delu ali v zvezi z delom namenoma ali iz hude malomarnosti JZ TNP škodo, jo mora povrniti.

Če povzroči škodo več delavcev je vsak izmed njih odgovoren za tisti del škode, ki ga je povzročil.

Če ni mogoče ugotoviti za vsakega delavca, kakšen del škode je povzročil, se šteje, da so vsi delavci enako odgovorni in povrnejo škodo v enakih delih.

Če je več delavcev povzročilo škodo z naklepnim kaznivim dejanjem, so za škodo solidarno odgovorni.

22. člen

Vsak delavec je dolžan povzročeno škodo prijaviti nadrejenemu delavcu takoj, ko je mogoče oziroma najkasneje v roku 8 dni.

23. člen

Škodo in okoliščine, v katerih je škoda nastala, njeno višino, povzročitelja in njegovo krivdo ugotavlja direktor JZ TNP oziroma od njega pooblaščen oseba. O ugotovitvah izda direktor sklep.

V primeru ugotovitve, da je bila škoda povzročena namerno ali iz hude malomarnosti, se delavcu-povzročitelju s sklepom določi obveznost povrnitve škode.

Če delavec v treh mesecih od vročitve sklepa o ugotovljeni škodi, ne povrne škode, se sproži postopek pred pristojnim sodiščem.

24. člen

Delavcu se lahko višina odškodnine zmanjša oziroma se lahko oprosti plačila odškodnine, če je zmanjšanje ali oprostitev plačila primerna glede na njegovo prizadevanje za odpravo škode, odnos do dela ali njegovo gmotno stanje.

Odgovornost JZ TNP 25. člen

Če je delavcu povzročena škoda pri delu ali v zvezi z delom, mu mora JZ TNP povrniti po splošnih pravilih civilnega prava.

Odškodninska odgovornost JZ TNP se nanaša tudi na škodo, ki jo je JZ TNP povzročil delavcu s kršenjem pravic iz delovnega razmerja.

Če se JZ TNP in delavec v 30-ih dneh ne sporazumeta o odškodnini ima delavec pravico zahtevati odškodnino pred pristojnim sodiščem.

8. PRENEHANJE POGODBE O ZAPOSLOTITVE IN ODPOVEDNI ROKI

26. člen

Pogodba o zaposlitvi preneha veljati:

- s potekom časa, za katerega je bila sklenjena,
- s smrtjo delavca,
- s sporazumom,
- z redno ali izredno odpovedjo,
- s sodbo sodišča,
- zaradi ugotovljene invalidnosti,
- zaradi prenehanja veljavnosti delovnega dovoljenja.

27. člen

V primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca in delodajalca se upošteva minimalni čas trajanja odpovednega roka, ki je določen z zakonom.

9. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

28. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehajo veljati:

- Pravilnik o delovnih razmerjih z dne 14. 10. 1999 in njegove dopolnitve z dne 11. 7. 2005;
- 25. člen Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park (uveljavljen dne 16. 6. 2010) in Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park (uveljavljeni 12. 3. 2013, 16. 4. 2014, 8. 3. 2016 in 28. 9. 2017);
- Pravilnik o organizaciji in delovanju znanstveno raziskovalne službe Triglavskega narodnega parka, sprejet 29. 6. 1998;
- Interni pravilnik o štipendijah v javnem zavodu TNP, sprejet 8. 4. 1993.

29. člen

Seznanitev zaposlenih s tem aktom in njegovimi spremembami se izvede z objavo na oglasni deski JZ TNP in dostopom vsem zaposlenim v tajništvu JZ TNP, kjer je akt na razpolago za vpogled.

Ta pravilnik začne veljati s sprejemom na svetu zavoda in z objavo. Objavi se na oglasnih deskah na sedežu JZ TNP, v Informacijskem središču TNP v Trenti in v Centru TNP Bohinj.

30. člen

Določbe pravilnika, ki se nanašajo na letni dopust in na kriterije za njegovo odmero, t.j. 15., 16., 17., in 18. člen pravilnika, se začnejo uporabljati 1. januarja 2019.

Številka: _____

Datum: _____

Predsednik sveta JZ TNP
Bojan Dejak

Pravilnik je bil objavljen na oglasni deski na sedežu Zavoda dne _____, na oglasni deski v Informacijskem središču TNP v Trenti dne _____ in na oglasni deski Centra TNP Bohinj dne _____.

10. točka dnevnega reda

Podpis vizije in dogovora o sodelovanju Triglavskega narodnega parka in Naravnega parka Julijsko predgorje pri upravljanju Čezmejne ekoregije Julijske Alpe in uresničevanju ciljev Listine za trajnostni turizem v zavarovanih območjih

Predlagatelj: mag. Janez Rakar

Poročevalci: Stefano Santi (direktor Naravnega parka Julijsko predgorje) ter Mojca Smolej (čezmejno območje) in Marko Pretner (listina)

Gradivo: Vizija in dogovor o sodelovanju Triglavskega narodnega parka in Naravnega parka Julijsko

Predlog sklepa:

10.1 Svet TNP se seznani z vizijo in dogovorom o sodelovanju Triglavskega narodnega parka in Naravnega parka Julijsko predgorje pri upravljanju Čezmejne ekoregije Julijske Alpe in uresničevanju ciljev Listine za trajnostni turizem v zavarovanih območjih.

ČEZMEJNO OBMOČJE – EKOREGIJA JULIJSKE ALPE
TRIGLAVSKI NARODNI PARK Z BIOSFERNIM OBMOČJEM JULIJSKE ALPE -
NARAVNI PARK JULIJSKO PREDGORJE

VIZIJA

Zavarovani območji Triglavski narodni park z biosfernim območjem Julijske Alpe v Sloveniji in Naravni parka Julijsko predgorje v Italiji sta bili ustanovljeni z namenom varovanja narave in ohranjanja kulturne krajine.

Poleg uresničevanja svojega osnovnega namena so parki tudi prostor za sprostitev, raziskave, izobraževanje ter vzpostavitev in izvajanje novih trajnostnih rešitev. Njihove naravne in krajinske znamenitosti privabljajo številne obiskovalce. Oba parka sta ključna deležnika na področju varovanja in trajnostnega razvoja regije in v svojih državah veljata za okoljski, gospodarski in družbeni središči trajnostnega razvoja v zavarovanih območjih in čezmejnega sodelovanja.

V luči zgoraj zapisanega smo leta 2014 obnovili mednarodni certifikat za čezmejno sodelovanje, ki ga podeljuje federacija Europarc, da bi okrepili varovanje in izboljšali stanje na področju narave, krajinske in kulturne dediščine ter spodbujanja lokalnega trajnostnega razvoja. Javni in zasebni deležniki, predvsem predstavniki lokalnih skupnosti, so pomembni partnerji v tem procesu, krepimo pa tudi odnose z mlajšimi generacijami. Že več let skupaj izvajamo konkretne projekte, ki so povezani z varstvom narave, spremljanjem živalstva in rastlinstva, varovanjem okolja, podnebnimi spremembami, ekološko povezljivostjo, prostorskim načrtovanjem, ohranjanjem kulturne dediščine, tipičnimi lokalnimi proizvodi in spodbujanjem sonaravnega turizma. Poleg tega se oba parka v okviru čezmejne Ekoregije Julijske Alpe zavezujeta k izvajanju okoljskega izobraževanja, sodelovanja in medsebojnega razumevanja.

V želji vzpostavitve enotnega povezanega čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe Triglavski narodni park podpira prizadevanja enajstih občin v Italiji za ustanovitev biosfernega območja MAB Unesco v Italiji. Kandidaturo vodi Naravni park Julijsko Predgorje. Triglavski narodni park je že upravljavec območja Natura 2000 na slovenski strani Julijskih Alp, Naravni park Julijsko predgorje stremi k temu, da bi to nalogo prevzel za območja Natura 2000 na italijanski strani Julijskih Alp.

ZGODOVINSKO OZADJE

Leta 2009 je Europarc uradno razglasil čezmejno Ekoregijo Julijske Alpe za skupno / območje / regijo, ki zajema dva parka in slovensko območje Unesco MAB - biosferno območje Julijske Alpe.

Leta 2014 je Alpska konvencija celotno območje priznala za čezmejno pilotno regijo ekološke povezanosti, Europarc pa jo je ponovno razglasil za čezmejno zavarovano območje.

Leta 2016 je Europarc uradno razglasil Ekoregijo Julijske Alpe za prvo čezmejno zavarovano območje v Evropi in ji podelil priznanje za trajnostni razvoj turizma (European Charter for the Sustainable Tourism - ECST).

Trenta, 20. junij 2018

Dogovor o sodelovanju

med

Javnim zavodom Triglavski narodni park,
Slovenija
in
Naravnim parkom Julijsko predgorje
(Parco naturale regionale delle Prealpi Giulie)
Italija

OB DEJSTVU, da sta Javni zavod Triglavski narodni park (Slovenija) in Naravni park Julijsko predgorje (Italija) začela sodelovati po ustanovitvi slednjega leta 1996. Različne skupne aktivnosti na področju varstva narave, načrtovanja prostora, okoljske vzgoje, turistične promocije z vključevanjem deležnikov, so bile osnova, da je leta 2009 Federacija Europarc razglasila čezmejno Ekoregijo Julijske Alpe, ki v Sloveniji poleg parka zajema tudi Unesco MAB biosferno območje Julijske Alpe. Leta 2014 je bil certifikat na podlagi izvedenskega obiska podaljšan. Alpska konvencija je istega leta območje obeh parkov priznala kot čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost. Leta 2016 je Ekoregija Julijske Alpe prejela Listino za trajnostni razvoj turizma v zavarovanem območju.

OB PRIZNAVANJU skupnega interesa podpisnikov pri vzpostavljanju in upravljanju zavarovanih območij z namenom ohranjanja narave in kulturne dediščine ter spodbujanja trajnostnega razvoja prednostno na Čezmejnem območju Ekoregija Julijske Alpe, ki pokriva območje Triglavskega narodnega parka z biosfernim območjem Julijske Alpe v Sloveniji in Naravnim parkom Julijsko predgorje v Italiji;

OB UPOŠTEVANJU prednosti lažjih, usklajenih in okrepljenih prizadevanj za ohranjanje, upravljanje in razvoj naravnih in kulturnih virov na zavarovanih področjih skupnega interesa;

OB UPOŠTEVANJU obojestranskega interesa za krepitev sodelovanja podpisnikov pri izmenjavi informacij o temah zapisanih v petletnem akcijskem načrtu (2015 - 2019) in dejavnostih neformalnega izobraževanja za upravljanje in delovanje parkov;

si s podpisom dogovora o sodelovanju med Naravnim parkom Julijsko predgorje in Triglavskim narodnim parkom (v nadaljevanju: parka) prizadevata za nadaljnje sodelovanje pri upravljanju zavarovanih območij, ohranjanju virov in izobraževanju.

1. ČLEN – NAMEN

Namen sodelovanja parkov je spodbuditi mednarodno sodelovanje in podporo v medsebojno korist obeh parkov ter obogatiti izkušnje in usposabljanje njunega osebja s projekti mednarodnega sodelovanja. Tesno sodelovanje parkoma prinaša koristi z izmenjavo izkušenj in načinov sodelovanja, vključno z lokalnimi prizadevanji za delo z okoliškimi skupnostmi, regionalnimi in lokalnimi gospodarskimi subjekti, prijateljskimi skupinami in partnerskimi organizacijami. To je mogoče doseči predvsem z izmenjavo vodstvenih, tehniških in poklicnih znanj, informacij, podatkov, tehnologije, usposabljanja in izkušenj.

2. ČLEN – PODROČJA SODELOVANJA

1. Primeri sodelovanja po tem dogovoru so dajanje in izmenjava informacij ter aktivnosti, zapisane v 5 letnem akcijskem načrtu (2015 - 2019), udeležba na tečajih usposabljanja, konferencah in simpozijih; poklicne izmenjave na področjih skupnega interesa in druge oblike sodelovanja, ki jih vzajemno določata obe strani.

2. Posebna interesna področja sodelovanja lahko med drugim vključujejo:

- Čezmejna Ekoregija Julijske Alpe si prizadeva za krepitev čezmejnega sodelovanja in ponovno potrditev certifikata Europarc, za spodbujanje in krepitev varstva narave, krajine in kulturne dediščine ter za spodbujanje lokalnega trajnostnega razvoja;
- za doseganje zgoraj navedenih ciljev bodo upravljavci zavarovanih območij vključevali javne in zasebne deležnike, zlasti predstavnike lokalnih skupnosti. Z mladimi generacijami in lokalnimi deležniki se bo razvil privilegiran odnos;
- konkretni skupni projekti se bodo nadaljevali na področjih varstva narave, spremljanju rastlinskih in živalskih vrst, okoljske vzgoje, podnebnih sprememb, ekološke povezanosti, načrtovanja zemljišč, krepitev kulturne dediščine, tipičnih lokalnih izdelkov in promocije turizma;
- posebna pozornost bo namenjena Listini za trajnostni razvoj turizma ter izvajanju strategije in akcijskega načrta, z namenom podpreti skupno strategijo celotnega območja Julijskih Alp;
- Javni zavod Triglavski narodni park z biosfernim območjem Julijske Alpe bo podprl kandidature enajstih občin, ki jih vodi Naravni park Julijsko predgorje z namenom, da bodo prepoznani kot novo italijansko biosferno območje Unesco MAB. V prihodnje si bosta obe območji prizadevali za skupno čezmejno biosferno območje Julijske Alpe;
- upravljavca obeh zavarovanih območij si bosta prizadevala pridobiti status upravljavca območja Natura 2000 za celotno čezmejno območje;
- upravljavca bosta sodelovala pri okoljski vzgoji, na področju kulturno varstvenih vprašanj in vseh ostalih tematikah.

Prihodnje sodelovanje bo temeljilo na petletnem akcijskem načrtu in individualnih načrtih tematskih projektov. Akcijski načrt morata oblikovati in potrditi oba upravljavca parkov. Nov načrt bo izoblikovan po preteku trenutno veljavnega, marca 2019. Posamezni načrti tematskih projektov morajo biti osredotočeni na teme in vprašanja, ki so skupnega pomena za oba parka in se lahko začnejo (izvajati) kadar koli.

3. ČLEN – FINANCIRANJE

Vsaka dejavnost, ki se izvaja po tem dogovoru, je odvisna od razpoložljivosti sredstev.

Za izpolnitev ciljev tega dogovora podpisnika predvidevata redna srečanja ožje delovne skupine, vsaj dvakrat letno. Vsak podpisnik namerava urediti lastno financiranje za izpolnjevanje namena in ciljev parkov in Čezmejnega območja Ekoregija Julijske Alpe, ki lahko vključuje javna in zasebna združenja ali druga sodelovalna partnerstva.

Ta dogovor določa splošni okvir nameravanega sodelovanja med podpisnikoma in kot tak ni finančno zavezujoč dokument.

4. ČLEN – IZVAJALSKE AGENCIJE IN KONTAKTNI PODATKI

Urada, ki sta določena za usklajevanje in izvajanje tega dogovora ter kontaktni točki, sta upravljavca obeh parkov; Javni zavod Triglavski narodni park, Slovenija, ki ga zastopa direktor in Naravni park Julijsko predgorje, Italija, ki ga zastopa predsednik.

Ob morebitni spremembi pri kateri koli kontaktni točki se pričakuje, da podpisnik, ki spreminja, v 30 dneh pred uvedbo spremembe o tem pisno obvesti drugega podpisnika.

5. ČLEN – DRUGE DOLOČBE

Podpisnika lahko pripravljata in si izmenjujeta poročila, ki prikazujejo dosežke tega dogovora. Izkušnje, ki izhajajo iz sodelovanja, in izmenjani tehnični podatki se prav tako lahko delijo med osebjem (obeh) parkov.

Ta dogovor naj bi se izvajal v skladu z zakoni in drugimi predpisi vsake izmed obeh držav. Ta dogovor ni pravno zavezujoč in ni namenjen spreminjanju ali poseganju v mednarodne obveznosti vsake od obeh držav.

Pri različnih razlagah tega dogovora podpisnika lahko drug drugemu pisno predstavi vsak svojo razlago in o njih razpravljata. Če podpisnika ne razrešita razlik v razlagah v tridesetih (30) dneh, lahko zadevo predložita v reševanje nadrejenemu organu v svojih organizacijah.

6. ČLEN – TRAJANJE, SPREMEMBE IN PRENEHANJE

Kateri koli podpisnik lahko kadar koli preneha izvajati dejavnosti po tem dogovoru. Podpisnik, ki želi prekiniti sodelovanje, si mora prizadevati, da 90 dni pred nameravanim odstopom pošlje o tem pisno obvestilo.

Ta dogovor je sestavljen in podpisan v slovenskem in italijanskem jeziku.

Podpisano v Trenti, 20. junija 2018.

Za Naravni park Julijsko predgorje (Parco naturale regionale Prealpi Giulie, Italija):	Za Javni zavod Triglavski narodni park (Slovenija):